

EÜSKARA 1

eskülibürüa - lehen partea

Egilea: Jaki Elkano,

Odile Lacroix irakaslearen esku hartzearekin

Ilustratzaileak:

Marko Armspach

Jean-Michel Lasausa

iKas

Liburuaren aurkezpena

15 kapitulu dira.

Kapitulu bakoitzean:

1 - Gakotsari (letra pertsonifikatua) doakion ipuinaren (testu) zatia. Irakasleak du irakurtzen.

5 - Hots bakoitzari doazkion erreferentzia-hitzak.

3 - Ikaslearen testua, ipuin zati batean oinarritua.

4 - [k] ikasteko erreferentzia-hitza (gakotsa).

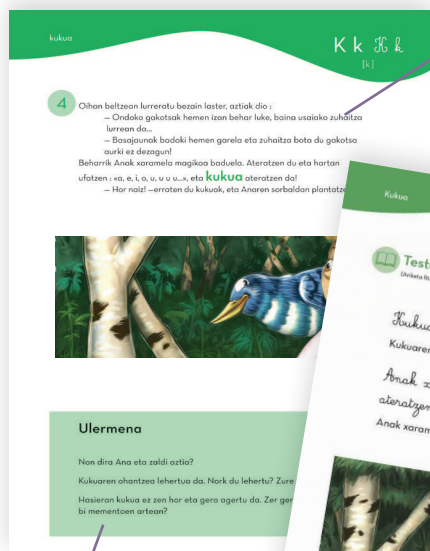
6 - Hitzak silabatan zatituak dira.

7 - Hots eta silaba berriak entzuten, irakurtzen eta idazten dira.

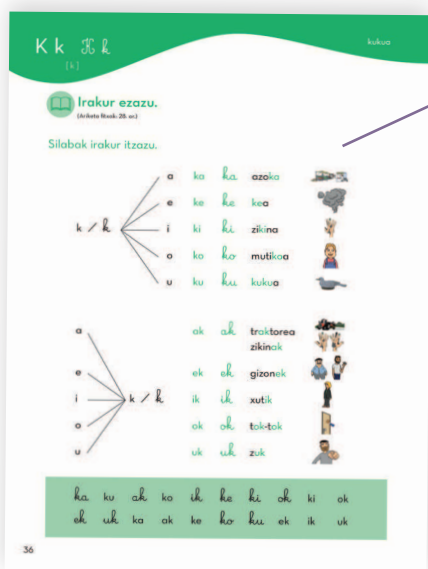
8 - Hitzak osatzen dira.

9 - Hots berrien konbinatzea.

10 - Hitz berrien irakurtzea, ikasi konbinazioak baliatuz.

2 - Ahozko galdeak

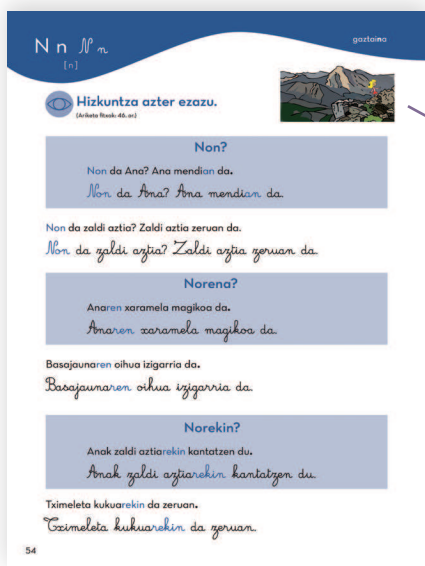

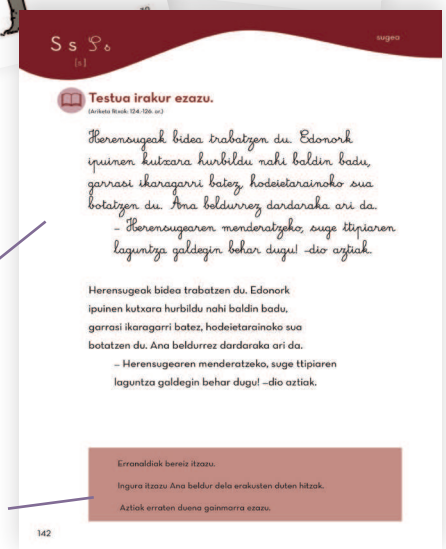
11 - Hots (gakots) bakoitzari doa(z)kion kantu edota olerki bat(zuk).

12 - Erranaldi eta testu berriak irakurtzen dira.

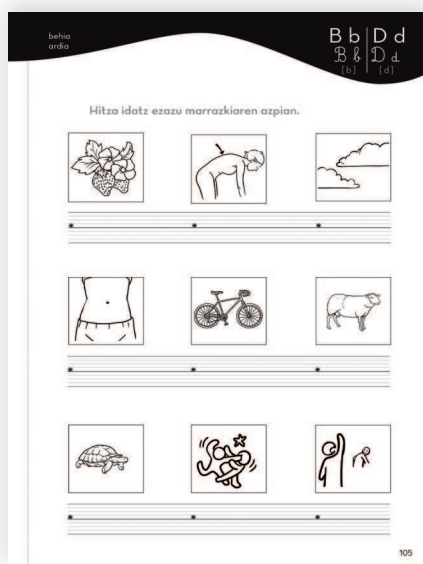
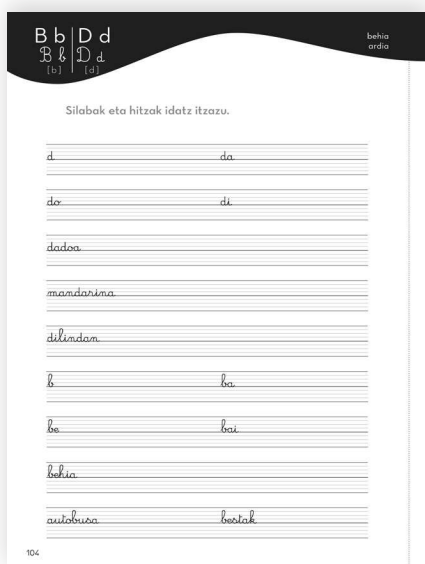
13 - Hizkuntzaren aztertzeo lehen urratsak.

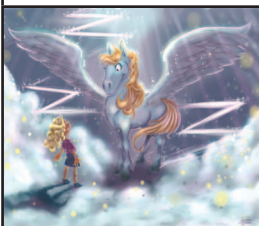
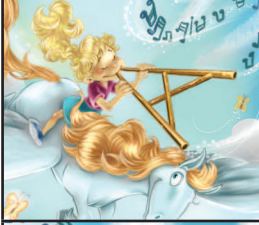
14 - Testuak gero eta luzeagoak dira, aitzineko kapituluetan ikasia integratuz.

15 - Fitxan egin beharreko ulermen ariketak.

Idatzizko ekoizpenak eta grafismoak garrantzi handia dute ariketa fitxetan.

Aurkibidea

Kapitulua	Gakotsak (letra pertsonifikatuak)	Kodea ikastea	Literatura eta kultura ekarpenak	Hizkuntza aztertzea	Orrialdeak
	zaldi aztia	Z z Z z za - az - ze ez - zi - iz zo - oz - zu uz - zü - üz	Ipui-ardatzaren bi pertsonaia nagusiak identifikatzea. Testuaren eta irudiaren arteko lotura egitea.		6. - 13. or.
	axeria	X x X x xa xe xi xo xu - xü	Pertsonaia mitologiko bat deskubritzea. Objektu baten eragina ulertzea (xaramela).		14. - 21. or.
	altxalilia mariorratza	Tx Tx Tx Tx txa - txe txi - txü tza - tzi tzu - tzü - tzen	Pertsonaiak dauden tokiak identifikatzea.		22. - 29. or.
	kükia	K k K k ka - ak ke - ek ki - ik ko - ok - ku uk - kü - ük	Toki aldaketak identifikatzea. Gertakari inplizitu bat ulertzea.	ak - ek plurala ergatiboa	30. - 41. or.
	lexakina	N n N n na - ne - ni no - nū an - ain - en in - on	Irudiaren eta testuaren arteko lotura egitea. Pertsonaien sentimenduak ulertzea.	non noren norekin	42. - 55. or.
	lilia	L l L l li - lo - la lü - al - el - ol	Pertsonaia baten xedeak aitzinetik asmatzea.	ez .....(r)ik delakoz/beita	56. - 67. or.
	munstroa	M m M m ma - mo men - mai moz - min	Pertsonaia mitologikoak ezagutzea. Ekintzen kronologia identifikatzea eta gogoan hartzea.	dü - dütü düe - dütüe	68. - 81. or.
	tomatea	T t T t ta - tu - tor ten - ta - tei toi - tik	Irudietan bermatuz, istorioko gertakarien kronologia eraikitzea.	nontik	82. - 95. or.

Kapituluak	Ipuineko hots pertsonifikatuak	Kodea ikastea	Literatura eta kultura ekarpenak	Hizkuntza aztertzea	Orrialdeak
	hura ürzoa arraina	R r R r rra-ar or - ir - er ur - ür - rre rro - rri rru - rrü	Irudietan berrmatuz, istorioko gertakarien kronologia eraikitzea.	norat	96.-109. or.
	ardia behia	D d B b D d B b di-do-da- dol-den- dar-dik-dü- dei	Beste pertsonaia mitologiko bat deskubritzea. Pertsonaia horren funtzioa ulertzea.	nor-nori: zaio-zaitzo	110.-127. or.
	pottoka	P p P p pi-po-pa pe-por-par pin-pan pas-pai	Pertsonaien sentimenduez ohartzea.	... dela ... düala ... nizala	128.-139. or.
	sügea	S s S s sü-so-sor- sa-sar-sal- sen-as-os- is-es-us-üs- si-sai	Testuaren ulertzeko, pertsonaien jokamol- deak konparatzea.	zentako	140.-153. or.
	gatüa	G g G g ga-gi-go- ge-gin- gaz-goi- gel-gai- gün	Ekarrizketak dituen literatura-testua irakurtzea.	beno ...ago	154.-165. or.
	jauzia alfabeta	J j F f J j F f jo-jin-ja- jan-jai-jos- jau-jin fi-fan-far- fil-fin-for-	Testuan dagoen informazio inplizitua ulertzea.	joan niz joaiten niz ikusi düt ikusten düt	166.-177. or.
	panpiña hegoa	Ñ ñ H h Ñ ñ H h ña - ñe- ñaut-ño-ñi hor-ha-hal- he-ho-hi- hun-hün	Helburu bat lortzeko ahaleginen balorea eraikitzea.	norengatik zerengatik	178.-185. or.
Kapitulu bakoitzeko marrazkiei doazkien hitzak					186.-187. or.

Argitaletxearen oharrak:

- Eskuliburu honetan aipatzen diren «gakotsak», egileak asmatu hitz bati doazkio, «gako» eta «hotsak» hitzetan oinarrituz.
- Hiztegietako izen arruntak artikulurik gabe idazten dira; liburu honetan, ordea, zerbaiten izendatzeko emanak direlarik, irudi baten azpian komunzki, artikularekin idazten dira, adib.: **ardia**.

Z

zaldi aztia

1

Ana debeiatzen da bere kanberan berbera. Eri da eta ez da jeikitzen ahal. Zer egin? Irakurten ez daki. Leihoari so egoiten da, ametsetan. Odeien ütxüras kanbiatzen ikustea maite dü; hortan denbora hanitx igaraiten dü. Odei bati arraheinki so egitean, ohartzen da gero eta hüllanago zaiola. Zoin drole! Zaldi baten ütxüra dü! Zaldi hegaltaria da! Anak leihoa zabalik ützi dü eta... logelan sartzen zaiol!

- Egün hon, Ana! Triste ikusten zütüt eta lagüntzera horra nitzaizü.
- Nor zütüt? Eta nola langüntüko naizü? Debeiatzen nüzü kanberan, ez dakit zer egin!
- Mendi tinian badüzü ipuinen küttxa bat, harat eramanen zütüt bizkarrean.
- (Ana бүрүа apal, erdi nigarrez) Ez düzü posible! Irakurten ez dakit!
- Ez inkieta, Ana! Ipuinen küttxaren idekitzeko eta ipuin güzien irakurri ahal ükeiteko, giltzotsak edirenen ditizügü. Haboroxeak oihanean gordatzen dütüzü.

Ana alageratzen da; argiñi bat piztü zaio begietan.

- Arren alkarrekin joaiten ahal gütükezü?
- Prefosta! Eta ustegabeko zerbait badit zuretako, ni nüzü lehen giltzotsa: **zaldi aztia**.

Entelegatzea

Non da Ana hatsarrean?

Ana eta zaldi aztiaren arteko alkarrizketa antzez ezazüe erakaslearen lagüngoarekin.

Ana botzik da. Zure ustez, zentako?

Zer agitzen ahal da oihanean? Hipotesiak egin.

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 8. or.)

Zaldia Anaren lagüna da.

Zaldia Anaren lagüna da.

Zaldia azti da.

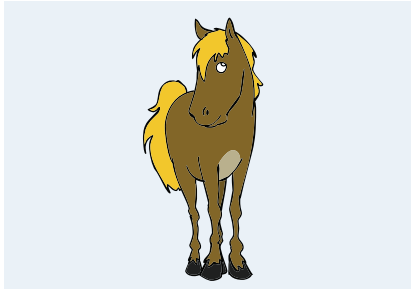
Zaldia azti da.

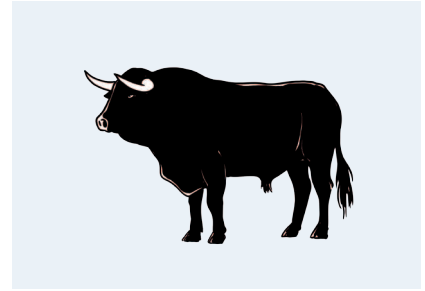
Zaldi aztia giltzotsak lagün dütü.

zaldia
zaldia

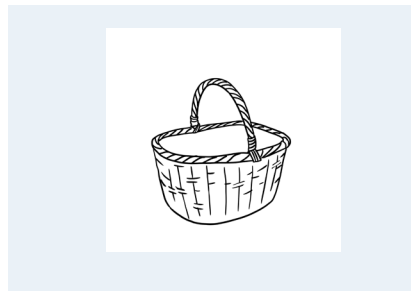
zübüia
zübüia

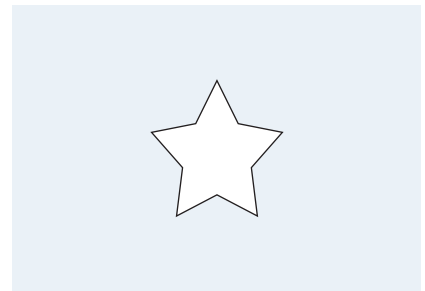
zezena
zezena

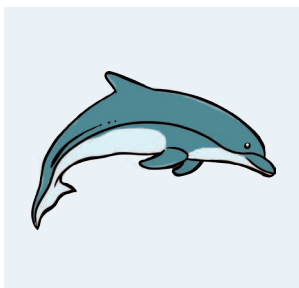
zamaltzaina
zamaltzaina

zarea
zarea

izarra
izarra

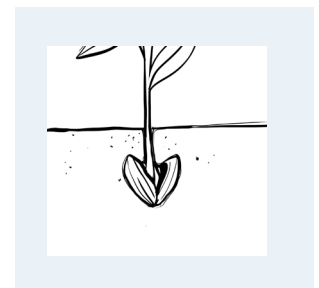
izurdea
izurdea

gizona
gizona

ezpata
ezpata

aziak
aziak

Z z Z z
[s]

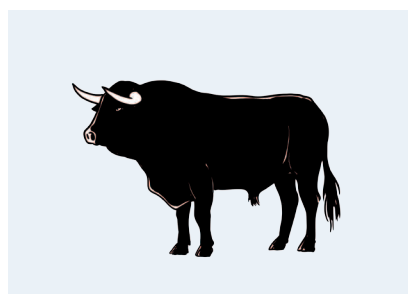
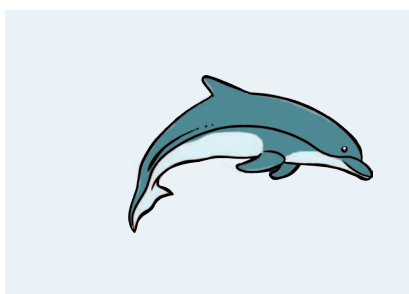
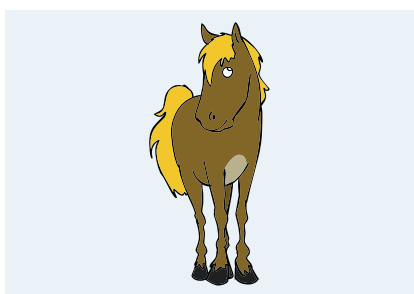
zaldi aztia

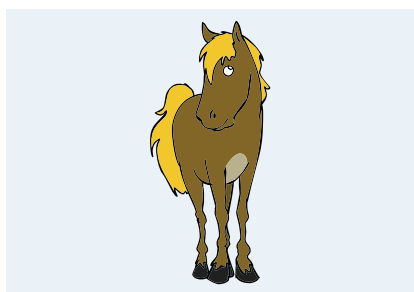
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 9. or.)

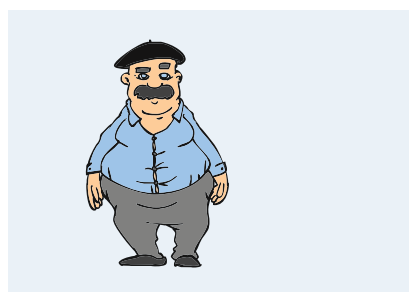
z ezagün da silaban.

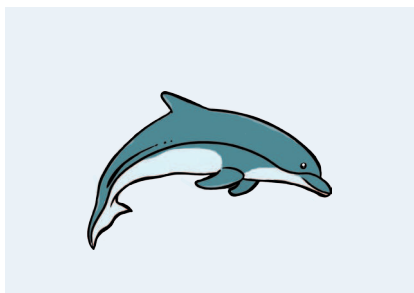
za silaba ezagün da.

zo silaba ezagün da.

zu silaba ezagün da.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 10. or.)

Silabak irakur itzazü.

zaldi

z / z	a	za	za	zaldia	
	e	ze	ze	zezena	
	i	zi	zi	aziak	
	o	zo	zo	gizona	
	u	zu	zu	izurdea	
	ü	zü	zü	zübüa	

aztia

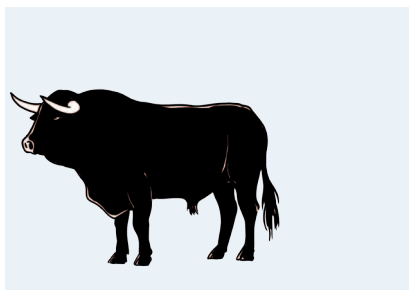
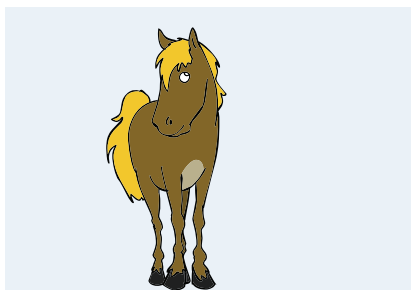
z / z	a	az	az	aztia	
	e	ez	ez	ezpata	
	i	iz	iz	izarra	
	o	oz	oz	lozerra	
	u	uz	uz	murmuzika	
	ü	üz	üz	züzülüa	

zu	uz	oz	zü	zi	zu	zo	az	ze	zü
ez	iz	zo	za	oz	zu	uz	zi	az	üz

Beha zite eta idatz ezazü.

zal

ze ze

za

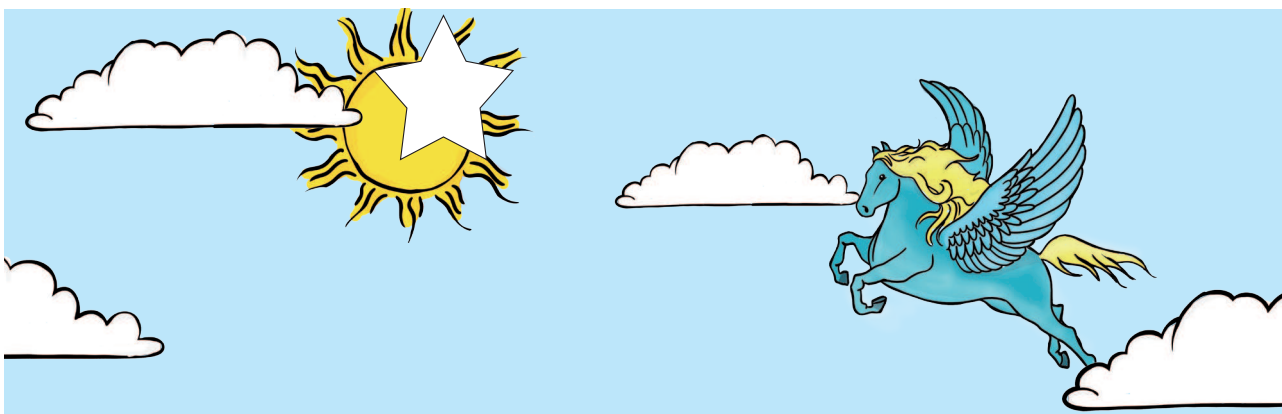
Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 11.-15. or.)

Erranaldi berriak irakur itzazü.

Zaldi aztia zelüan da. Zelüan izarra bada.

Zaldi aztia zelüan da. Zelüan izarra bada.

Ana zezenen lotsa da.

Ana zezenen lotsa da.

Anak bi kantore ikasi dütü.

Bedatsearen heltzean

Etzahun IRURI

Bedatsearen heltzean
 Bazterrak dirade betatzen lorez
 Bortüetan ere ola saria nola beztitzen belarrez
 Artzainak gü, goizaldi eder batez
 Gora бүрүз bagoatza plazeretz
 Gure ardi saldoak aitzina hotsamanetz
 Udakorz dener adio erranetz

Zü zira zü

Herrikoia

Zü zira zü,
 Ekiaren pare, liliaren floria
 Eta mirail ezinago garbia
 Ikusirik zure begitarte
 Ez lizateke posible maitea
 Düdan pazentzia
 Hainbeste zira glorifikagarria.

Oi krüdela,
 Erierazi naüzü, ütsüerazi naüzü
 Ülünpean eradükitzen naüzü!
 Argitüren dela erraiten deitadazü
 Denbora da aitzina joaiten,
 Sekülan ez argitzen
 Üdүritzen zait naizüla abandonatzen

X
axeria

2

Ana zaldi aztiaren bizkarreala igaraiten da eta biak oihanari бүрүз abiatzen dira. Zelüan hegaltaxkaz badoatza. Oihan beltz eta barnoia дүе aldepetik.

– Ana, hor diaudezü giltzotsak. Bena kasü! Oihanean bizi дүзү basajauna, animalekoa eta lotsagarria дүзү, zonbait aldiz үкүла ere! Ez dizü nahi norbait libürüen мүндүан sar dadin, күtxaren zabaltzean ipuinen argiak hain maite дүтүан bazter үлүн гүziak desagertaraziko beilütüke. Horregatik giltzotsak bahitü nahi ditizü.

– Oihan үлүн hori ikaragarri дүзү! Nola eginen дүгү? –dio Anak lotsatүrik. Ordüan, зүhaintze baten gibeletik, **axeri** bat agertzen da. Мүтүрrean гаүза лүze eta errenbes bat ekarten дү.

– So egizü Ana, adixkide дүдан beste giltzots bat eskentүko deizü axeriak: txülүla.

Axeriak begi kliska bat egiten дү eta Anaren aitzinean pausatzen дү txülүla.

– To! –dio Anak– zer da hori, мүsika tresna bat?

– Bai, txülүla majika дүзү. Ariarazten дүзүlarik, «a,e, i, o, u, ü» herotsak entzüten дүтүзү eta gorderik diren giltzotsak elkitzen дүтүзү!

– Eskermila, zaldi aztia! Eta orai, goatzan!

Entelegatzea

Nola ikusten дүзү basajauna? Librүak maite дүтүа?

So egin ezazү ipuina eta galto honen arrapostүа ediren.

- Axeria Anaren lagүna dea?
Zer ekarten deio Anari?
- Txülүla majika da. Zure ustez zer agitүko da?

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 18. or.)

Axeria aztiaren adixkidea da.

Axeria aztiaren adixkidea da.

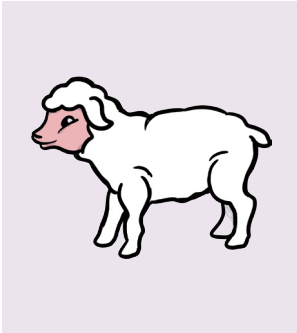
Axeriak opari bat ekarri deio Anari.

Axeriak opari bat ekarri deio Anari.

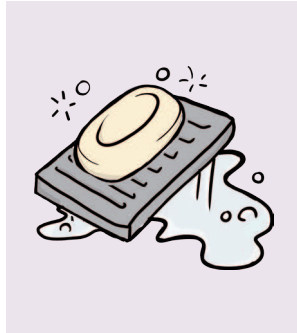

Axeria giltzotsak lagün dütü.

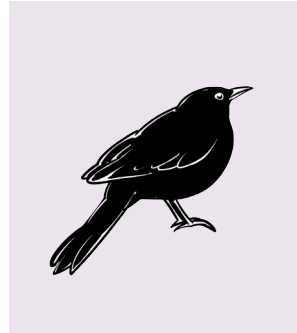
axuria

axuria

xabua

xabua

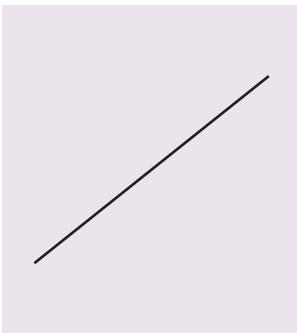
xoxoa

xoxoa

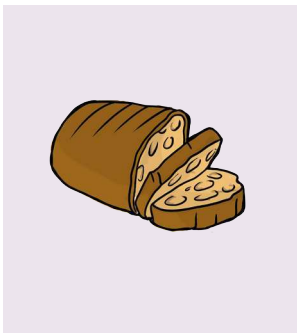
axaita

axaita

xüxen

xüxen

ogi-xerra

ogi-xerra

kexü

kexü

xistera

xistera

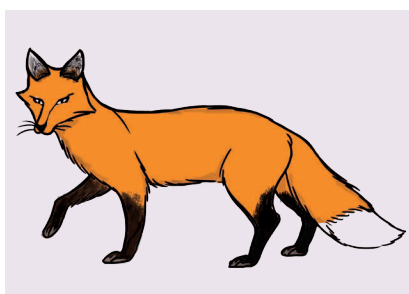
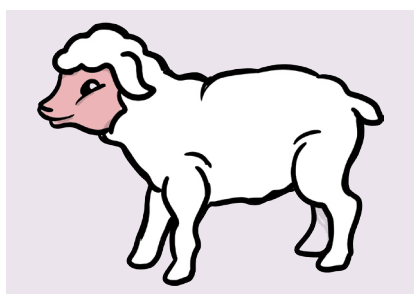

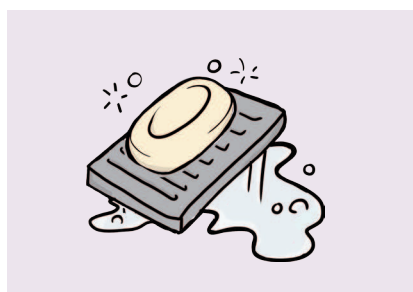
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 19. or.)

x ezagün da silaban.

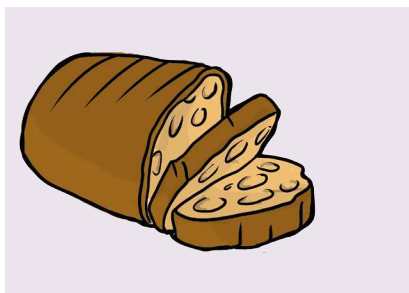
xa silaba ezagün da.

xü silaba ezagün da.

xe silaba ezagün da.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 20. or.)

Silabak irakur itzazü.

x / x	a	xa	xa	axaita	
	e	xe	xe	ogi-xerra	
	i	xi	xi	xistera	
	o	xo	xo	xoxoa	
	u	xu	xu	axuria	
	ü	xü	xü	kexü	

xo xi xa xu xe xü xi
xa xo xa xo xi xa

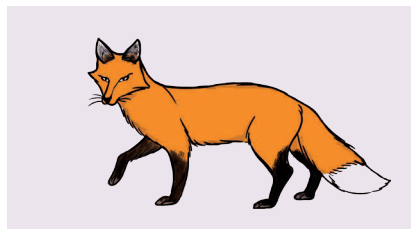

Beha zite eta idatz ezazü.

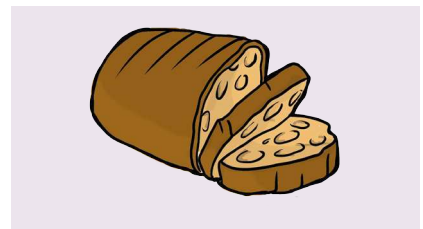
(Ariketa fitxak: 21. or.)

xi

xe

xe

Silabak osot itzazü.

xa → xa

xo → xo

xu → xu

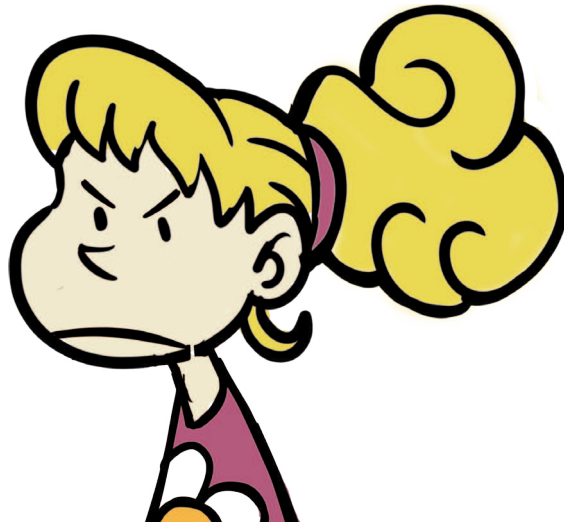
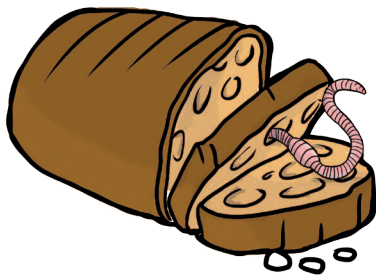
Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 22.-25. or.)

Erranaldi berriak irakur itzazü.

Ana kexü da. Ogi-xerran xixari bat bada.

Ana kexü da. Ogi-xerran xixari bat bada.

Zaldi aztia eta xoxoa Anaren adixkideak dira.

Zaldi aztia eta xoxoa Anaren adixkideak dira.

Zaldi aztiak Anari bi kantore erakatsi deitzo.

Xoxoak galdü bürüa

Herrikoia

Xoxoak galdü bürüa
Bürüa gaixoa Xoxoa
Nola kanta , nola xirula, nola kanta xoxoa

Xoxoak galdü begia,
Begia, bürüa, gaixoa Xoxoa
Nola kanta , nola xirula, nola kanta xoxoa

Xoxoak galdü moskoa,
Moskoa, begia, bürüa gaixoa Xoxoa
Nola kanta , nola xirula, nola kanta xoxoa

Xoxoak galdü lepoa,
Lepoa, moskoa, begia, bürüa, gaixoa Xoxoa
Nola kanta, nola xirula nola kanta xoxoa

Xoxoak galdü bularra,
Bularra, lepoa, moskoa, begia, bürüa gaixoa xoxoa
Nola kanta, nola xirula, nola kanta xoxoa

Xoxoak galdü hegala,
Hegala, bularra, lepoa, moskoa, begia, bürüa gaixoa xoxoa
Nola kanta, nola xirula, nola kanta xoxoa

Xoxoak galdü zankoa,
Zankoa, hegala, bularra, lepoa, moskoa, begia, bürüa gaixoa xoxoa
Nola kanta , nola xirula, nola kanta xoxoa

Ximun, Ximun

Hitzak: René Bedecarrax

Ximun, Ximun gibealeko leihoan
Xalbador, Xalbador ez da hor, ez da hor
Xabier Xabier bortatik so bazterrer!

Tx|Tz

altxalilia
mariorratza

3

Memento hortan, Anak herots ttipi bat borogatzen dü, gainetik kürübilloan horra: «tx, tx,tx...»
Eküratzen da eta txülüla elkitzen dü. Eta hor, «a» jo bezain sarri altxalili bat agertzen da.

– «Soizü, aztia! **Alttxalilia** düzü! Zoin eijer den! Marrazki koloretsüak baditizü hegaletan eta üngüraxkan ari düzü. Üdüri dizü zerbait erran nahi deiküla. Gurekin jin nahi düzü.

– Hona! **Mariorratza** hüllantü ziozü txostakatzera!
Arnegatak üdüri dizüe biek!

– Bide güzian jarraikiko zizküzü, haien beharra beitükegü.

– Adixkide ditizügü arren!»

Eta ziuntaz oihanari бүрүз abiatzen dira.

Entelegatzea

Lehen bi parteetan agitü dena konta ezazü (irudien lagüngoarekin egiten ahal düzü).

Alttxalilia agertü da. Zerk agerrarazi dü?

Ana eta aztia oihanari бүрүз doaz. Nor badüe kantüan orai?

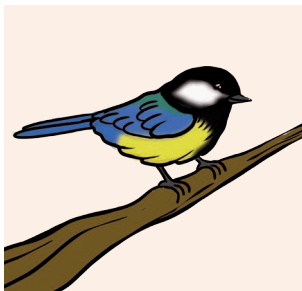

tx
txc
[tʃ]

tz
tzc
[ts]

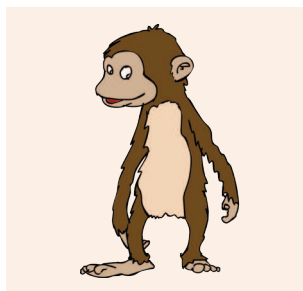

Alttxalili giltzotsak lagün hanitx badü.

txoria

txoria

tximinoa

tximinoa

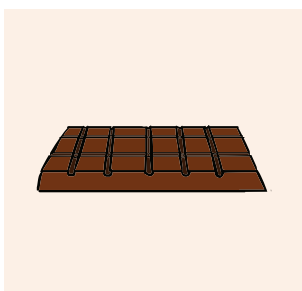
etxea

etxea

txostakatü

txostakatü

txakolata

txakolata

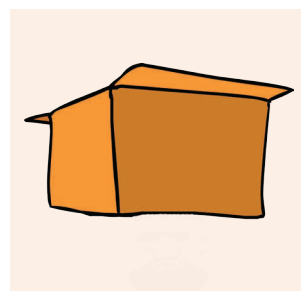
ürtxaintxa

ürtxaintxa

txakürra

txakürra

kütxa

kütxa

Altxaliliak lagünak deitzen dütü:

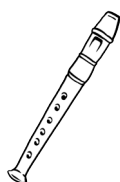
Altxaliliak "tx tx tx..." egiten dü.

Abltxaliliak "txe txe txe..." egiten dü.

txülüla

txülula

tx... tx... tx...

txa

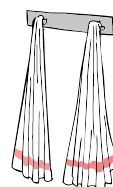
txakürra

ürtxaintxa

tx... tx... tx...

txü

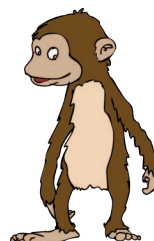

txükadera

tx txe [tʃ]

tx... tx... tx...

txi

tximinoa

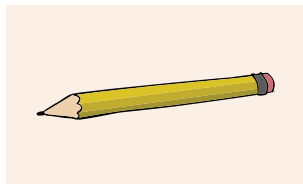
tx
txc
[tʃ]

tz
tzc
[ts]

altxalilia - mariozratza

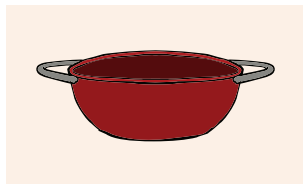

Mariozratzaren lagünaren izenak irakur itzazü.

arkatza

arkatza

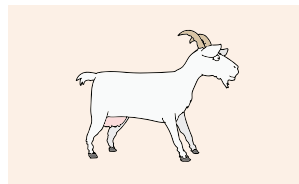
ontzia

ontzia

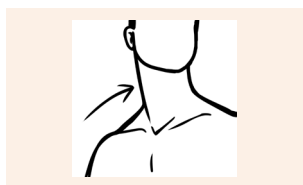
zortzi

zortzi

ahüntza

ahüntza

züntzür

züntzür

etzan da

etzan da

zirtzila

zirtzila

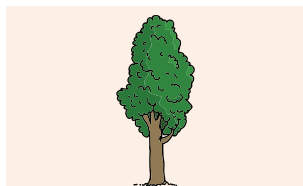
artzaina

artzaina

hotz

hotz

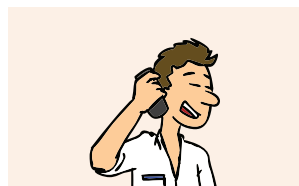
zühaintzea

zühaintzea

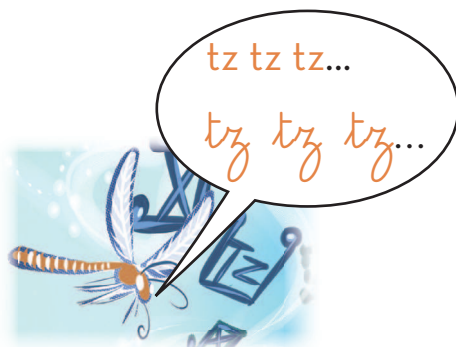
lantatzen dü

lantatzen dü

deitzen dü

deitzen dü

Marioirratzak lagünak deitzen dütü:

Marioirratzak "tz tz tz..." egiten dü.

Marioirratzak "tzy tzy tzy..." egiten dü.

marioirratza

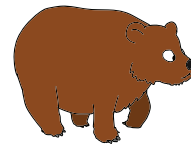
marioirratza

tz tzy [ts]

tz... tz... tz...

tza

hartza

tz... tz... tz...

tzi

zortzi

tz... tz... tz...

tzü

züntzürra

tz... tz... tz...

tzen

deitzen dü

tx

txc

[tʃ]

tz

tzc

[ts]

Marioerratzak Anari kantore bat erakatsi deio.

Elorri txista

Hitzak: René Bedecarrax

Elorri txista batetarik

Badüt erhi bat hantürik

Ez fida elorri beltzari

Ez eta ere xuriari

Ez kasü egin koloreari

Betik zirade tronpatürik

Elorri txista batetarik

Badüt erhi bat hantürik

Ez fida elorri beltzari

Ez eta ere xuriari

Ez kasü egin koloreari

Betik zirade tronpatürik

tx
txc
[tʃ]

tz
tzy
[ts]

K

kükia

marko
spatola

4

Oihan beltzean lürrealatü baiko, aztiak dio:

– Ondoko giltzotsak heben izan behar likezü, bena üsatü zühaintzea lürrean düzü...

– Basajaunak badakizü heben girela eta zühaintzea egotxi dizügiltzotsa ediren ez dezagün!

Behar ere Anak txülüla majika badüala. Agertzen dü eta hartan buhatzen: « a, e, i, o, u, ü... »

Kükia agertzen da!

– Hor nüzü! Erraiten dü kükiak eta Anaren soin hegian pausatzen da.

Entelegatzea

Zati hontan, non ote dira Ana eta zaldi aztia?

Kükiaren habia deseginik da. Nork dü egin? Zure ustez zentako?

Hatsarrean kükia ez zen hor eta gero agertü da. Zer agitü da artean?

Ana eta zaldi aztia kantüz ari dira.

Kükürrükü zer dük oilarra

Herrikoia

Kükürrükü!

Zer dük oilarra?

Bürüan min

Zerk egin deik?

Axeriak

Non da axeria?

Kapar peetan

Non da kaparra?

Süiak erratzen.

Non da süia?

Hurak itotzen

Non da hura?

Behiek edaten

Non dira behiak?

Arto ereiten

Non da artoa?

Oiloek jaten

Non dira oiloak?

Arrautze errüten

Non da arrautzea?

Apezak jaten

Non da apeza?

Meza emaiten

Zerentako da meza?

Zelü gain-gaineala joaiteko

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 26. or.)

Kükiaren zühaintzea lürrean da.
Anak txülüla joiten dü eta kükia elkitzen da.

Kükiaren zühaintzea lürrean da.

Anak txülüla joiten dü eta kükia elkitzen da.

Kükia giltzotsak, lagün dütü.

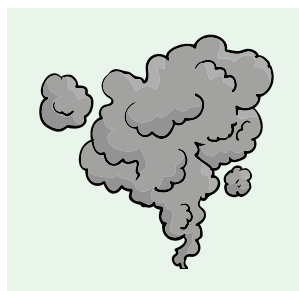
zaküa

zaküa

kopa

kopa

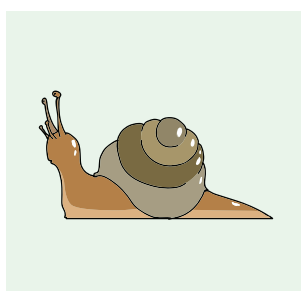
kea

kea

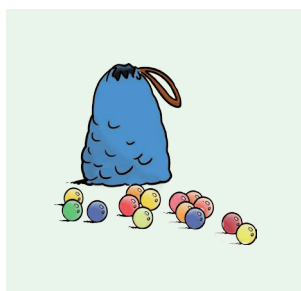
potikoa

potikoa

karakoila

karakoila

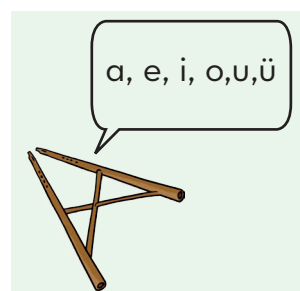
kanikak

kanikak

küküsoa

küküsoa

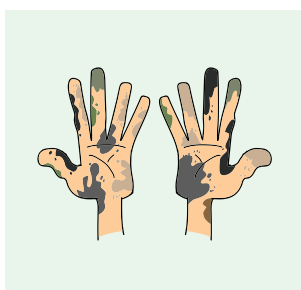
nota majikak

nota majikak

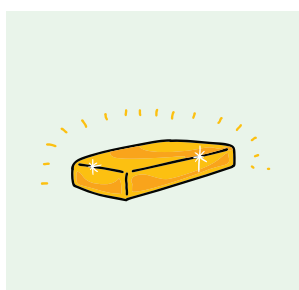
lasterka

lasterka

eskü zikinak

eskü zikinak

ürrezko diharüa

ürrezko diharüa

azoka

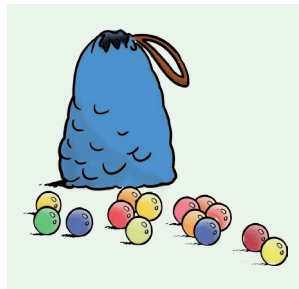
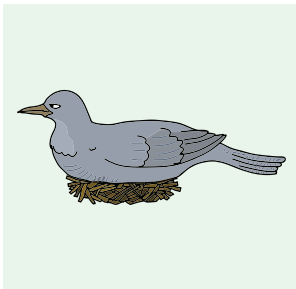
azoka

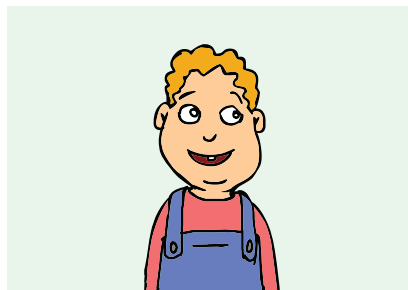
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 27. or.)

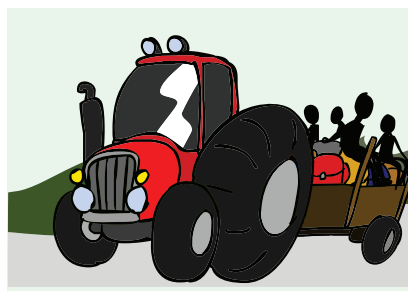
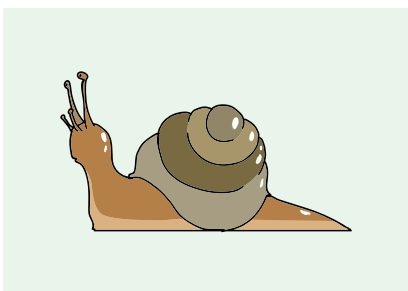
k ezagün da silaban.

ka ezagün da silaban. **ko** ezagün da silaban. **ku** ezagün da silaban.

koi ezagün da silaban. **ak** ezagün da silaban. **ak** ezagün da silaban.

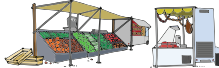

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 28. or.)

Silabak irakur itzazü.

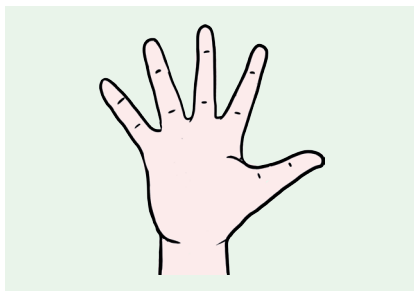
k / k	a	ka	ka	azoka	
	e	ke	ke	kea	
	i	ki	ki	zikina	
	o	ko	ko	potikoa	
	u	ku	ku	irakurri	
	ü	kü	kü	küküsoa	

a e i o u	k / k	ak	ak	traktür	
		ek	ek	gizonek	
		ik	ik	txütik	
		ok	ok	tok-tok	
		uk	uk	bukanasa	
		ük	ük	zük	

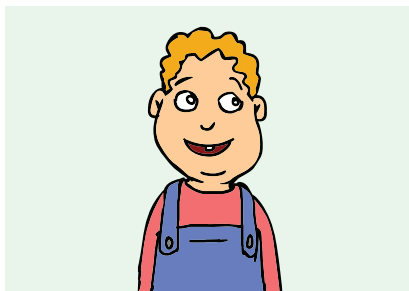
ka kü ak ko ik ke ka ok ki ka
ok ka uk ek ku ko ku ek ik uk

Beha zite eta idatz ezazü.

(Ariketa fitxak: 28.-29. or.)

kü

ko

ak

Silabak osot itzazü.

ka

ko

ak

ku

ik

ek

Irakur ezazü.

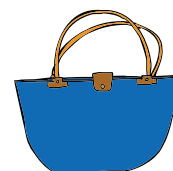
(Ariketa fitxak: 32.-33 or.)

Silabak lot itzazü hitzen osotzeko.

za → kü → a

zaküa

zaküa

a → zo → ka

azoka

azoka

txa → kü → rra

txakürra

txakürra

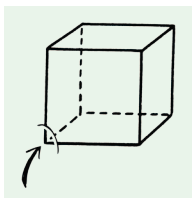

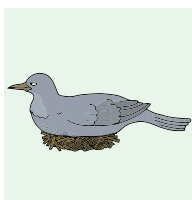
Hitzak irakur itzazü eta bakoitxari doakion marrazkia txerka ezazü.

(Ariketa fitxak: 32.-33 or.)

xokoa

xokoa

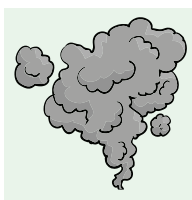
kea

kea

berokia

berokia

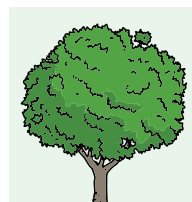
ezkia

ezkia

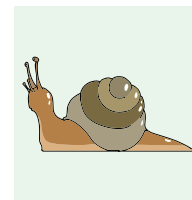
zikina

zikina

kükia

kükia

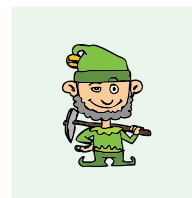

karakoila

karakoila

ttipia

ttipia

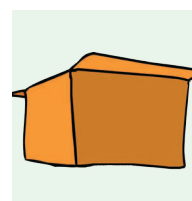
zazpi

zazpi

kaidera

kaidera

kütxa

kütxa

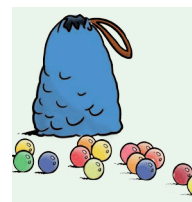
azoka

azoka

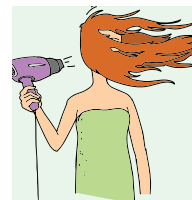
kanikak

kanikak

txükatü

txükatü

Erranaldi berriak irakur itzazü.

Kükia eta altxalilia zelüan dira.

Kükia eta altxalilia zelüan dira.

Neskatsunak kükia deitzen dü.

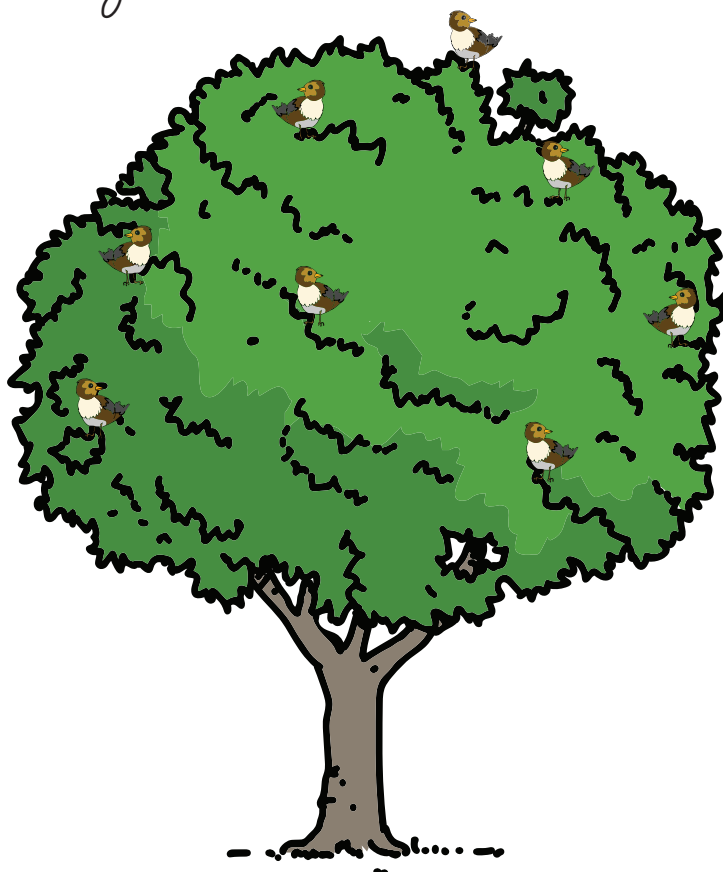
Neskatsunak kükia deitzen dü.

Zühaintzean zortzi txori badira.

Zühaintzean zortzi txori badira.

Zük kükia deitzen düzü.

Zük kükia deitzen düzü.

Testu berria irakur ezazü.

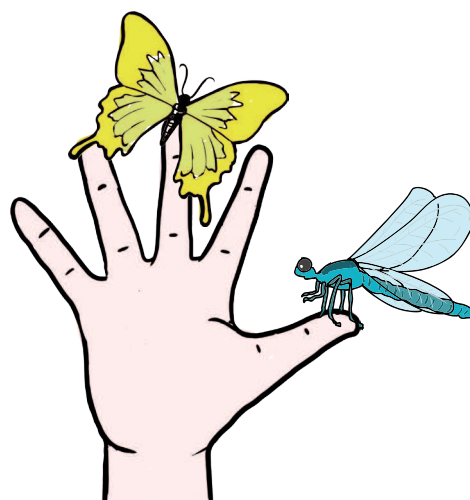
Gizona lotsatzen da zühaintzea lürrean beita.
 Txülüla majika joiten dü eta altxalilia eta mariorratza
 deitzen dütu.
 Anak altxalilia eta mariorratza esküan dütü.

Gizona lotsatzen da zühaintzea lürrean beita.

Txülüla majika joiten dü eta altxalilia eta

mariorratza deitzen dütu.

Anak altxalilia eta mariorratza esküan dütü.

Hizkuntza iker ezazü.

(Ariketa fitxak: 34 or.)

-ak → -ek

Singülarra

Esküa zikin da.

Kanika xuri da.

Zaküak xiloa badü.

Plürala

Esküak zikin dira.

Kanikak xuri dira.

Zaküek xiloa badüe.

Anak Herrien kantorea erakasten deio zaldi aztiari:

Kükürükü nor gira gü

Herrikoia

Kükürükü, nor gira gü?

Mauletarrak... Barkoxtarrak... Xiberotarrak.....gira gü

Kükürükü, nor gira gü?

Mauletarrak... Barkoxtarrak... gira gü

Kükürükü, nor gira gü?

Ez lotsorrak, ez lotsorrak, ez lotsorrak gira gü,

Kükürükü nor gira gü?

Ez lotsorrak gira gü

N

lekaxina

marko
spatola

5

Ana botzik da. Hiru giltzots badütü eta oihaneko basajauna zinez asto dela üdüri zaio. Gaineala, aztiak erran deio ondoko giltzotsa non-nahi gordatzen dela.

- Non da, non da? - galtegiten deio Anak, harrotürik.
- Mendan, zelüan, larrazkeneko oihanean, zure izenean ere!
- Txülüla egar ezazü, eta jinen düzü!

Ordüan, « a » entzütean, **lekaxina** eijer bat agertzen da lürretik haritxaren ondoala.

Entelegatzea

Zentako Anak uste dü basajauna asto handi bat dela?

Zure ustez non da basajauna?

Nontik elki da lekaxina?

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 36.-37. or.)

Anak txülüla joiten dü eta hop! lekaxina bat
agertzen da.

Oihaneke basajauna ez da jin.

Anak lekaxinak maite dütü.

Lekaxinak hon dira.

Anak txülüla joiten dü eta hop! lekaxina bat agertzen da.

Oihaneke basajauna ez da jin.

Anak lekaxinak maite dütü. Lekaxinak hon dira.

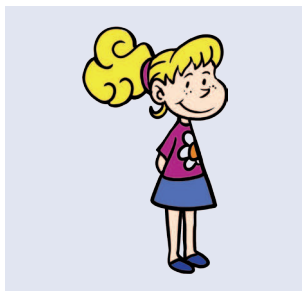

Gorriz üngüra ezazü lehen erranaldia eta urdinez bigerrena (flüo margoekin egiten ahal dütü).

Lekaxina zeren ondoan jarten da? Hitza azpimarra ezazü.

Lekaxina giltzotsak lagün dütü.

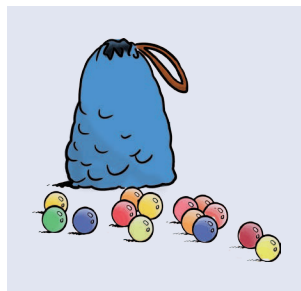
Abna

Ana

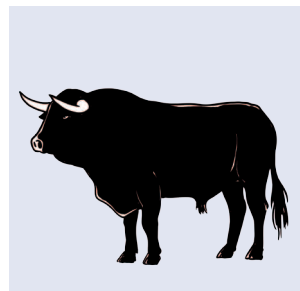
oihana

oihana

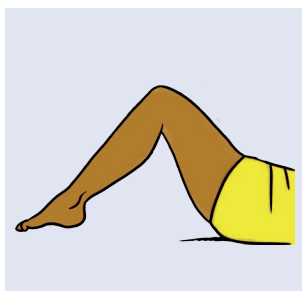
kanikak

kanikak

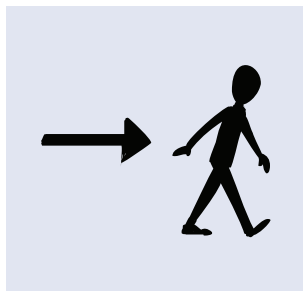
zezena

zezena

zankoak

zankoak

joan da

joan da

negüa

negüa

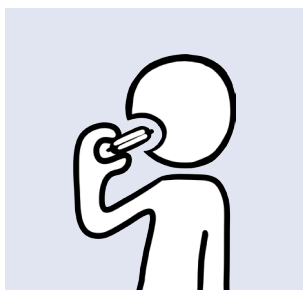
neskatxuna

neskatxuna

mendia

mendia

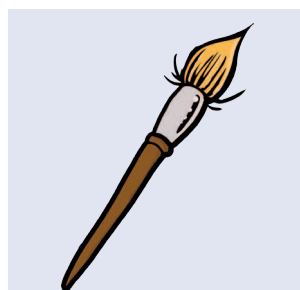
jaten dü

jaten dü

min dü

min dü

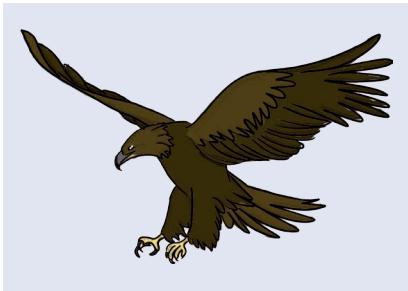

pintseua

pintseua

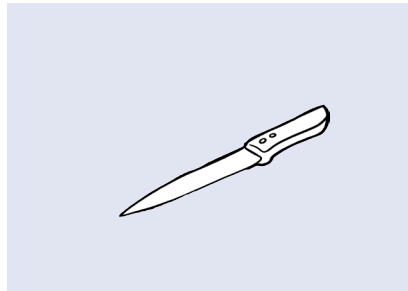

Lekaxina giltzotsak lagün dütü.

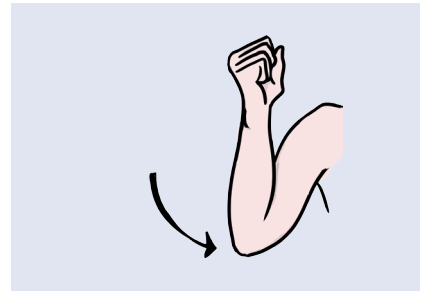
arra**n**oa

arra**n**oa

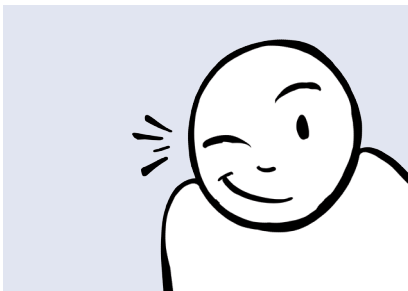
nabe**n**a

nabe**n**a

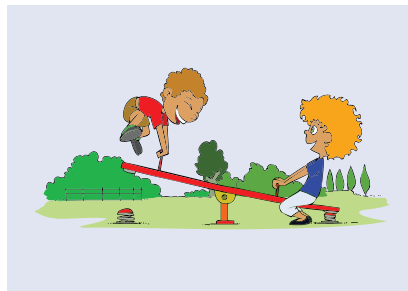
besai**n**koa

besai**n**koa

kei**n**üa

kei**n**üa

jün**p**agia

jün**p**agia

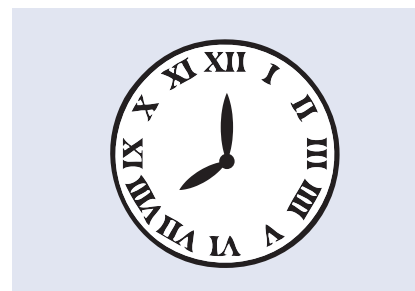
eh**ü**n

eh**ü**n

üi**n**ürria

üi**n**ürria

te**n**orea

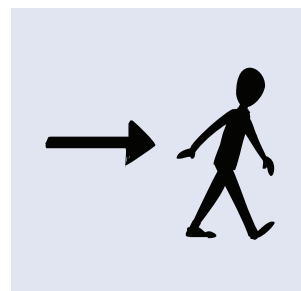
te**n**orea

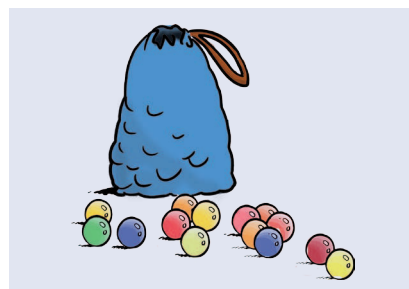
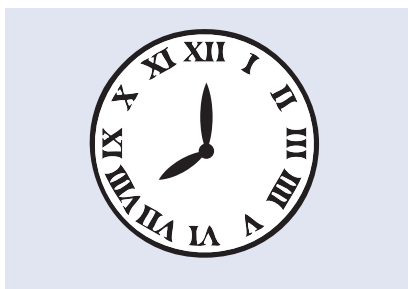
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 38. or.)

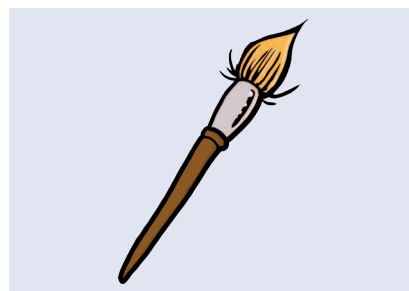
n ezagün da silaban.

na silaba ezagün da. **no** silaba ezagün da. **ni** silaba ezagün da.

an silaba ezagün da. **en** silaba ezagün da. **in** silaba ezagün da.

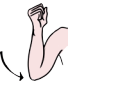
Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 39. or.)

Silabak irakur itzazü.

n / <i>n</i>	a	na	<i>na</i>	nabela	
	e	ne	<i>ne</i>	negüa	
	i	ni	<i>ni</i>	kanikak	
	o	no	<i>no</i>	tenorea	
	ü	nü	<i>nü</i>	üinürria	

nü na ni nü na no na
no ni ne na ni nü ne

a	n / <i>n</i>	an	<i>an</i>	esküan	
ai		ain	<i>ain</i>	besainkoa	
e		en	<i>en</i>	mendia	
i		in	<i>in</i>	min	
o		on	<i>on</i>	ondoan	
ü		ün	<i>ün</i>	ehün	100
u		un	<i>un</i>	junpagia	

na an in no on ne in ün
on ni na un en nu no nü

Irakur ezazü.

Hiru edo lau letrako silabak irakur itzazü.

k → e → n

ken

kenketa

k → a → n

kan

kanpo

k → a → s

kas

ikastola

z → e → n

zen

zentimetra

z → a → n

zan

zankoa

z → a → l

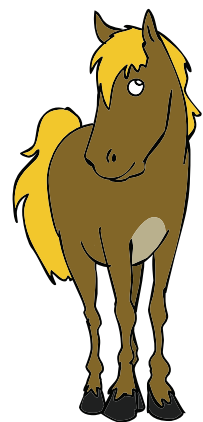
zal

zaldia

z → ai → n

zain

zaintü

tx → o → n

txon

txotxongilo

tx → i → n

txin

txinkorra

tx → a → n

txan

txanpa

tx → e → n

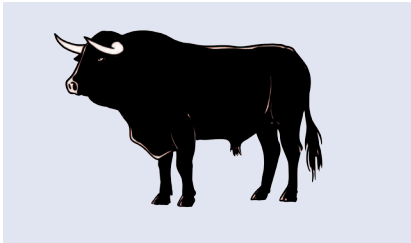
txen

etsen

Beha zite eta idatz ezazü.

(Ariketa fitxak: 39.-40. or.)

		na

ne		

	ün

Silabak osot itzazü.

n	a

→ na

n	o

→ no

a	n

→ an

n	u

→ nu

i	n

→ in

e	n

→ en

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 40.-45. or.)

Silabak lot itzazü, hitzen osotzeko gisan.

o → ki → na

okina

okina

bu → ne → ta

buneta

buneta

hün → tza

hüntza

hüntza

hoi → na

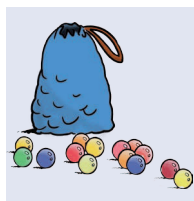
hoina

hoina

Hitzak irakur itzazü eta bakoitxari doakion marrazkia txerka ezazü.

(Ariketa fitxak: 44. or.)

xüxen

kantxa

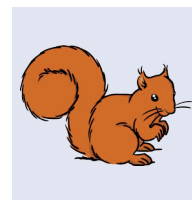
xüxen

kantxa

üinürria

aizea

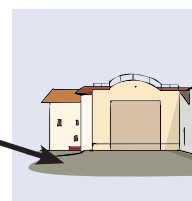
üinürria

aizea

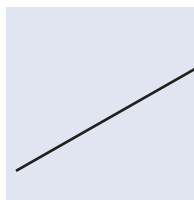
okina

besainkoa

okina

besainkoa

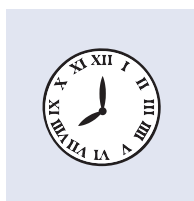
kanikak

lekaxina

kanikak

lekaxina

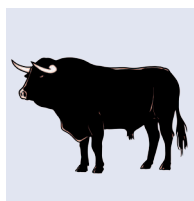
tenorea

min

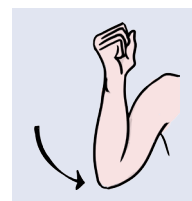
tenorea

min

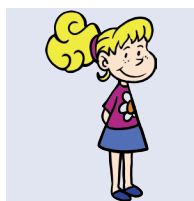
Ana

oihana

Ana

oihana

zezena

ürtxaintxa

zezena

ürtxaintxa

Irakur ezazü.

Erranaldi berriak irakur itzazü.

Oihanean aize bada.

Oihanean aize bada.

Anak bürükoa badü.

Anak bürükoa badü.

Arranoa zelüan da.

Arranoa zelüan da.

Basajauna oihüz ari da.

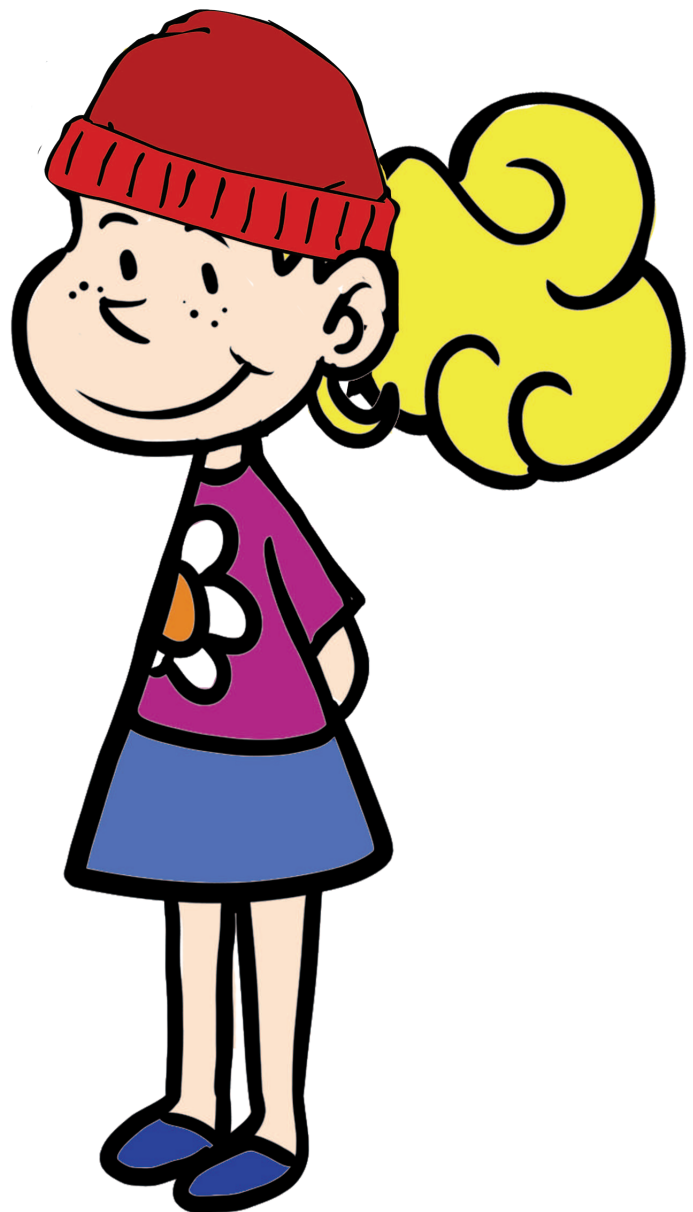
Basajauna oihüz ari da.

Ana lotsa da.

Ana lotsa da.

Esküan min dü.

Esküan min dü.

Testu berria irakur ezazü.

Larrazkena da eta Ana ez da debeiatzen. Nonahi
lekaxinak badira oihanean. Lekaxinak ontzian ezarten
dütü eta amarekin kozinatüko dütü.

Hon dira.

Larrazkena da eta Ana ez da debeiatzen.

Nonahi lekaxinak badira oihanean.

Lekaxinak ontzian ezarten dütü eta amarekin kozinatüko dütü.

Hon dira.

Hizkuntza iker ezazü.

(Ariketa fitxak: 46. or.)

Non?

Non da Abna? Abna mendian da.

Non da Ana? Ana mendian da.

Non da Zaldi aztia? Zaldi aztia zelüan da.

Non da Zaldi aztia? Zaldi aztia zelüan da.

Norena?

Abnaren txülüla majika da.

Anaren txülüla majika da.

Basajaunaren oihüa izigarria da.

Basajaunaren oihüa izigarria da.

Norekin?

Abnak zaldi aztiarekin kantatzen dü.

Anak zaldi aztiarekin kantatzen dü.

Altxalilia kükiarekin da zelüan.

Altxalilia kükiarekin da zelüan.

Anak kantore bat ikasi dü.

Lau sasua

Louis Ligetx

Lilirik eijerrenak jelki direnean
 Bedatsea mintzo da arrosa esküan
 Bai eta kantüz ari txorien artean
 Sasu ederragorik ez dela urtean

Üdak arrapostü: jar hadi heinean!
 Gaztetto behiz ez sar otoi ürgüllüan!
 Badüka jatekorik deus ere etxean?
 Ogiak zohi dütük ene alorrean

Aize herots batekin mintzo larrazkena
 Züek espanto bena nik diat fortuna
 Frütü hoberenetan hartzen diat jana
 Tziauste txesta dezagün ene ardo hona

Negüak ihardetsi: «Lüze diat bizarra,
 Freskatüren zaüzüe orano sūdūrra
 Hona nük züen hütсен laster lamatzera,
 Birjinitate batez estaltzen diat lūrra».

L

lilia

6

Ana, botzik, kantatsez eta txülulan buhatzez badabila. Aztia haren ondoan jauziz ari da. Sonüaz lagüntürik, dantzan heltzen dira oihanaren erdiko sore batetara. Soroa liliz beterik da, eta «i» herotsa txülulatik elkitzen delarik, **Lili** giltzotsa agertzen da Anaren hoinen artean. Honen ondoan, Anak llapi bat ikusten dü lasterkan.

– Egün hon, Ana, hor gütüzü, züekin horra gütüzü! dioie biek.

Ana oihaneko basajaunaz trüfatzen da.

– Hona jagoitik bosgerren giltzotsa, eta basajaunaren herexarik ere ez düzü ageri. Desagertü ziküzü, aztia! Ez düzü erraiten zünüan bezain lotsagarri!

– Ez ziteala fida, Ana, gaixtakeria zonbait prestatürik badikezü, oihanetik gure ohiltzeko.

Anak ez deio aztiari kasü handirik egiten. Erria ezpainetan, saldo ttipiaren gidari jarten dü eta « goatzan » erranez denak oro abiarazten dütü.

Entelegatzea

Zonbat giltzots atzaman dü Anak orai arte? Erran ezazü giltzots bakoitxa nola atzaman düan.

Ana kontent ala lotsatürik da? Nontik badakizü?

Parte hontan non dira Ana eta zaldi aztia?

Basajauna ez da balinba hürrün. Zerk erakusten dü?

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 48.-49. or.)

Lilia eta llapia Anaren zankoen artean jarten dira, egün hon erraitetz. Basajaunaren herexarik ere ez da ageri.

Lilia eta llapia Anaren zankoen artean jarten dira, egün hon erraitetz. Basajaunaren herexarik ere ez da ageri.

Norat horra da lilia? Üngüra itzazü hitzak.

Azpimarra ezazü Liliak erraiten düana.

Zure testuan zoin hitzek erakusten düe basajauna ez dela agertü?

Lilia giltzotsak lagün dütü.

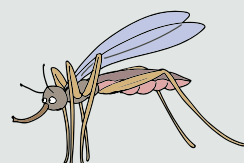
labea

labea

erlea

erlea

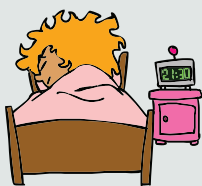
eltxo

eltxo

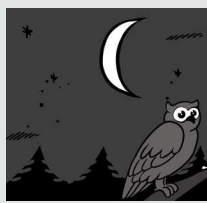
altxorra

altxorra

lo da

lo da

ülün

ülün

elür

elür

eskola

eskola

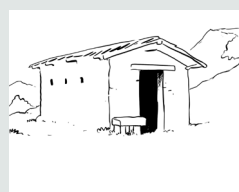
librü

librü

lohia

lohia

ola

ola

ebilten da

ebilten da

oihala

oihala

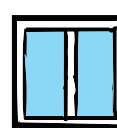
lür

lür

alagera

alagera

leihoa

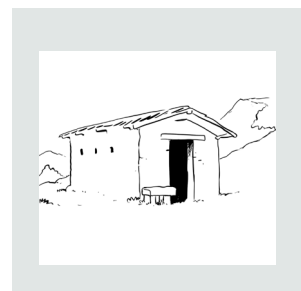
leihoa

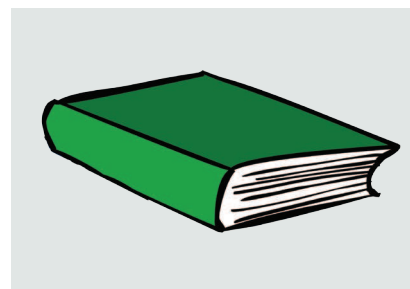
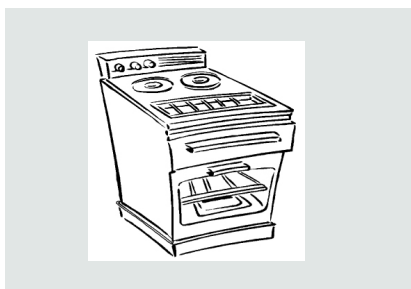
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 50. or.)

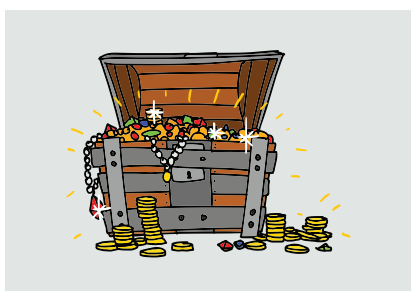
l ezagün da silaban.

la ezagün da silaban. **lo** ezagün da silaban. **li** ezagün da silaban.

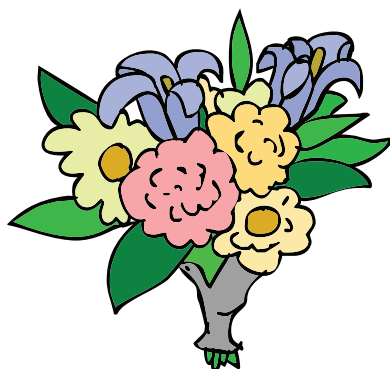
al ezagün da silaban. **el** ezagün da silaban. **il** ezagün da silaban.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 51. or.)

Silabak irakur itzazü.

l i → li lilia l o → lo lohia a l → al altxorra k o l → kol Koldo l a → la üküla l a → la labea e l → el eltxoa l ü → lü elürra

l^ü l^ü li ul la lo le li le il
lo ol le il al li la ul el lu

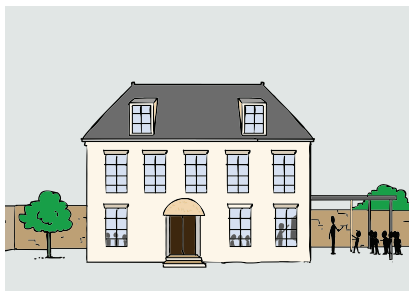

Beha zite eta idatz ezazü.

(Ariketa fitxak: 51. or.)

li li

la

bil

Irakur ezazü.

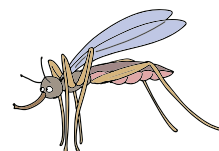
(Ariketa fitxak: 52. or.)

Silabak lot itzazü hitzen osotzeko.

el → txo → a

eltxoa

eltxoa

oi → ha → la

oihala

oihala

lu → ze → a

luzea

lürzea

al → txo → rra

altxorra

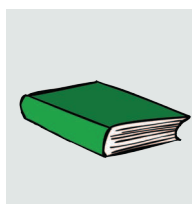
altxorra

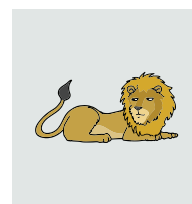
Hitzak irakur itzazü eta bakoitxari doakion marrazkia txerka ezazü.

(Ariketa fitxak: 55.-56. or.)

eltxoa

lo da

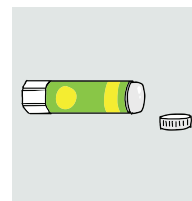
eltxoa

lo da

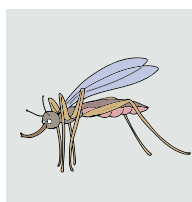
galdü dü

lilia

galdü dü

lilia

alagera da

oihala

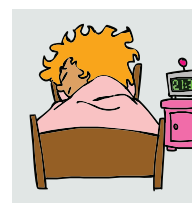
alagera da

oihala

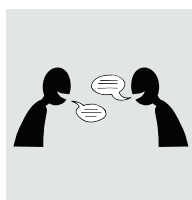
eztülez

lehoa

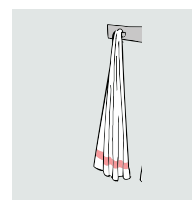
eztülez

lehoa

elestatü

kola

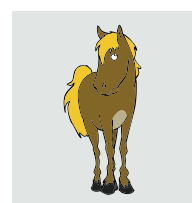
elestatü

kola

librüa

zaldia

librüa

zaldia

Testu berria irakur ezazü.

Ana ez da eskolan. Oihanean ebilten da libriüak nahi beitütü.

Elestan ari da liliarekin eta llapiarekin.

Ana ez da eskolan. Oihanean ebilten da librüak nahi beitütü.

Elestan ari da liliarekin eta llapiarekin.

Hizkuntza iker ezazü.

(Ariketa fitxak: 57.-58. or.)

ez .....-(r)ik

Basajaunaren herexarik ez da ageri.

Basajaunaren herexarik ez da ageri.

Kanpoan ez da elürrik.

Kanpoan ez da elürrik.

Zentako? ..... beita...

Ana oihanean ebiltan da libriak nahi beitätü.

Ana oihanean ebiltan da libriak nahi beitätü.

Ana lasai da basajauna lo beita.

Ana lasai da basajauna lo beita.

Lilia alagera da Anaren lagüna beita.

Lilia alagera da Anaren lagüna beita.

Anak kantore bat ikasi dü.

Lili bat ikusi dü

Herrikoia

Lili bat ikusi dü

baratze batean
Desiratzen beinüke ene saihetsean,
Lorea ez dü galtzen üdan ez negüan
Haren parerik ez da beste bat mündüan

Deliberatü nüan gaiü baterz joaita
Lili arraro haren esküala hartzea
Ez beinüan pentsatzen begiratzen züela
Gaiü hartan uste nüan, han galtzen nintzala

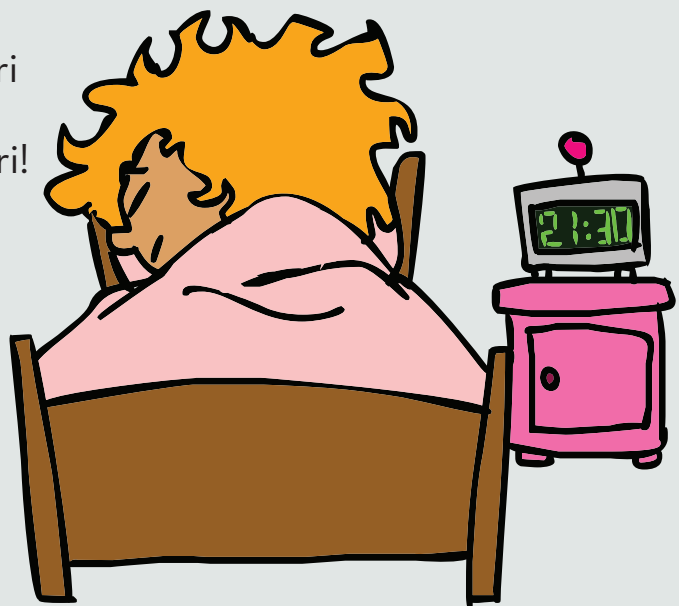
Etzenplü bat nahi dü

eman güzjeri
Eta partikülarzki jente garzteari
Gaiüaz ebilten dena ez da zühür ari
Ni begiratiüren nüz eskerrak jaunari!

Lili bat ikusi düt baratze batean
Desiratzen beinüke ene saihetsean,
Lorea ez dü galtzen üdan ez negüan
Haren parerik ez da beste bat mündüan

Deliberatü nüan gaü batez joaitea
Lili arraro haren esküala hartzea
Ez beinüan pentsatzen begiratzen züela
Gaü hartan uste nüan, han galtzen nintzala

Etsenplü bat nahi düt eman güzieri
Eta partikülazki jente gazteari
Gaüzaz ebilten dena ez da zühür ari
Ni begiratüren niz, eskerrak jaunari!

M

munstroa

7

Bena doi-doia lehen ürratsak egin baiko, bat-batetan zelüa ülüntzen da; odei itsusi elibatek estaltzen düe. Tenpesta bat, gaitza, jeikitzen da. Düründak eta tximixtek, burrunba ikaragarri batetan zelü güzia ürratzen düe, ixtant batez oihanaren argitzez.

Ordüan barbauak agertzen dira.

Ana harritürik baratzen da. Aztiak haritx baten peala bulkatzen dü eta han egoiten dira gorderik, igitü gabe. Ana ikaraz da lotsaren lotsaz.

– Aztia, aztia, nor dira? dio ahapetik.

– Txo, Ana! Ez giteala igi. Gaüko barbauak dütüzü.

Basajaunak deitzen ditizü.

– Ana horrek bost giltzots ediren ditizü oraikoz. Aski düzü! dio basajaunak. Ez dizü beste bat esküalatü behar! «m» güziak preso ezariko ditizügü. Zü, zoaza oihaneko munstroaren txerkara eta nik mündü osoa preso ezariko dit! Ahaha!”

Eta berehala basajauna eta Barbauak desagertü dira.

Zaldi aztiak beharri lüzeak dütü, eta arrenküratürik, Anarengana ützültzen da.

– Ana, goatzan laster, basajaunak eta Barbauek «m» herotsak preso ezari ditizüe eta han düzü ere gure ondoko giltzotsa!

Ana aztiaren bizkarreala igaiten da, eta biak aidatzen dira. Gain-gainetik, zühaintzeen artean presontegia agertü zaie. Borta aitzinean pausatzen dira.

Zaldi aztia gibelkaz badoa da eta « banba », ostikata izigarri batez borta lürrealat urtukitzen dü. Ordüan Anak, zainetan, «a» eta «u» joiten dütü txülülaz,

eta berehala **munstroa** elkitzen da. Harekin batean mündüa eta mendia.

– Aigü, Munstroa, leküak hüstü behar ditiñagü segidan!»

Entelegatzea

Bat-batetan zer kanbiatzen da parte hontan? Erakaslearekin, tenpestaren hitzak idatz arbelean.

Nola üdürikatzen dütüzü barbauak?

Ana eta aztia lotsa dira. Zoin dira lotsaren sentimentüa erakusten düen hitzak?

Hiru preso dira. Zoin dira?

Presoen libratzeko, aztiak zer egiten dü? Eta Anak?

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 60.-61. or.)

Basajaunak eta barbauek, munstroa, mündüa eta mendia preso sartü dütüe.

Ana zainetan da bena txülüla dela medio libratü dütü.

Basajaunak eta barbauek, munstroa, mündüa eta mendia preso sartü dütüe.

Ana zainetan da bena txülüla dela medio libratü dütü.

Üngöra ezazü gorriz **nork** dütüan preso sartü, eta urdinez **nor** diren preso sartürik direnak.

Bigerren erranaldian, gain-marrazalez Ana ez dela anpletürik erakasten düan hitza azpimarra ezazü.

Munstroa giltzotsak lagün dütü.

mendia

mendia

mündüa

mündüa

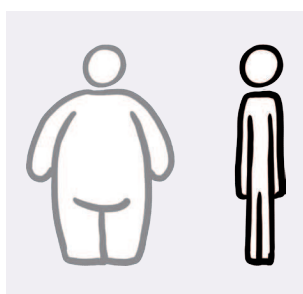
lūma

lūma

komitateak

komitateak

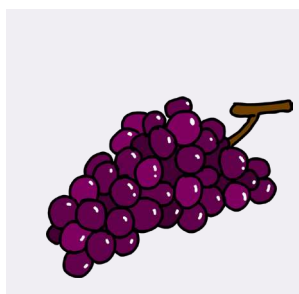
mehea

mehea

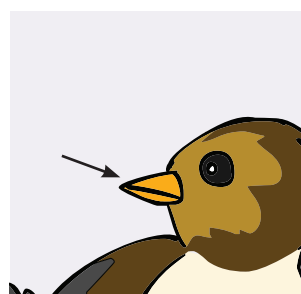
merkatüa

merkatüa

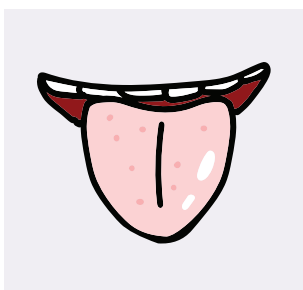
mahatsa

mahatsa

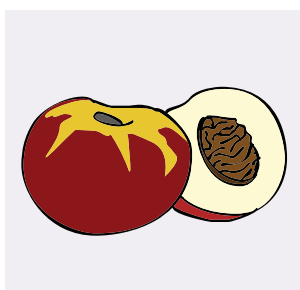
moskoa

moskoa

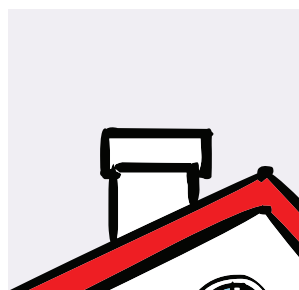
mihia

mihia

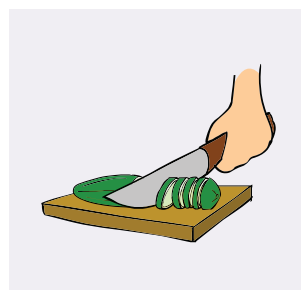
mertxika

mertxika

tximinea

tximinea

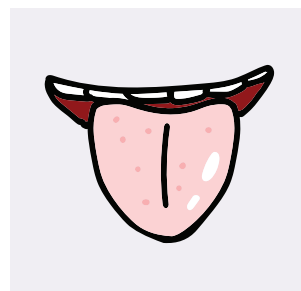
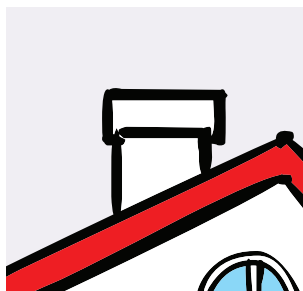
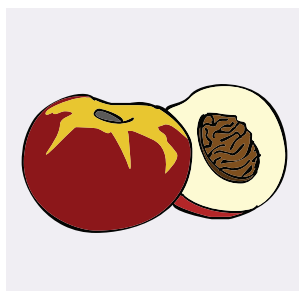
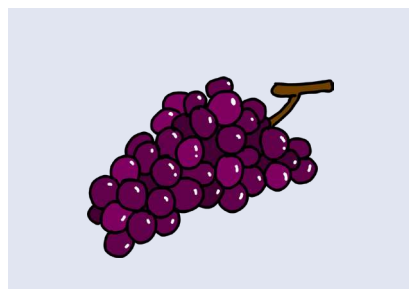
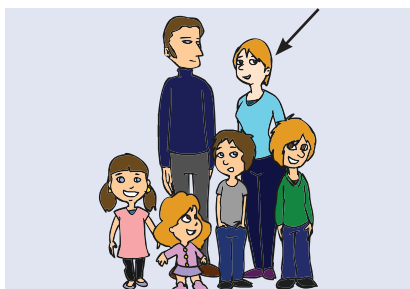
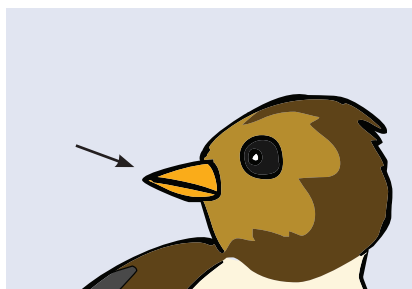
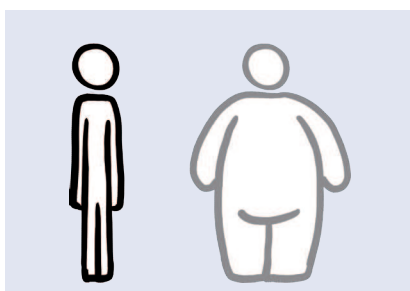
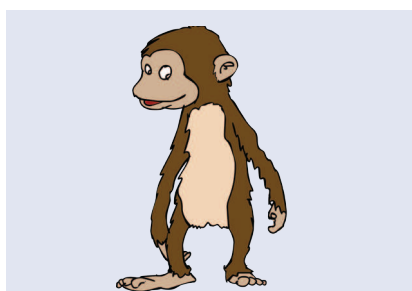
mozten dü

mozten dü

Beha zite.

(Ariketa fitxak: 62. or.)

m ezagün da silaban.**mo** ezagün da silaban. **ma** ezagün da silaban. **mi** ezagün da silaban.**mi** ezagün da silaban. **me** ezagün da silaban. **mü** ezagün da silaban.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 63.-64. or.)

Silabak irakur itzazü.

mi → mi mina

mo → mo moskoa

ma → ma ama

min → min mintzatzen

mai → mai mainüa

men → men mendia

mü → mü müsika

me → me ametsa

moz → moz mozten

mu	mü	mai	me	mo	mo	mi
min	mi	mo	me	mai	ma	ma
ma	min	man	man	mo	mu	mu

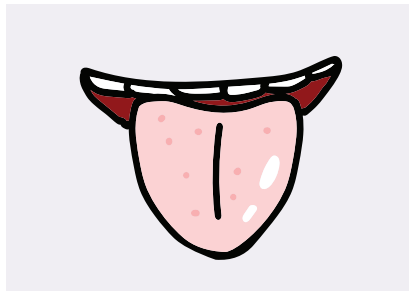

Beha zite eta idatz ezazü.

(Ariketa fitxak: 63. or.)

ma		

mi		

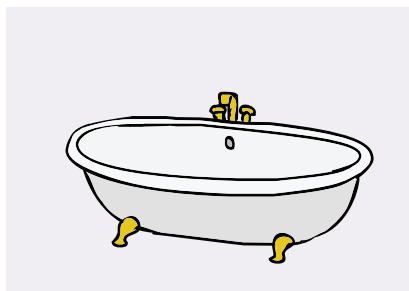

	mi			

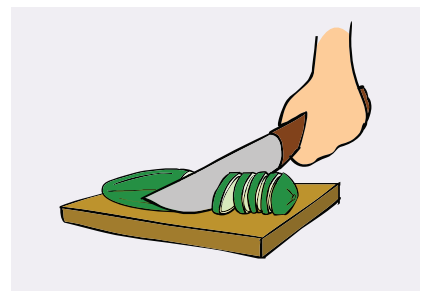

min		

mai		

maz	

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 64.-68. or.)

Silabak lot itzazü hitzen osotzeko.

ko → mi → ta → te → ak komitateak

komitateak

men → di → a

mendia

mendia

ma → ki → la

makila

makila

txi → mi → ne → a

tximinea

tximinea

mai → te

maite

maite

Irakur ezazü.

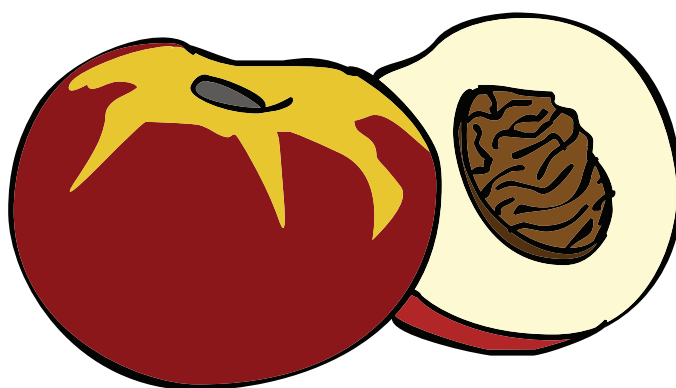
Erranaldi berriak irakur itzazü.

Anak munstroa maite dü.

Anak munstroa maite dü.

Mertxika hon da.

Mertxika hon da.

Oihanean makilak atzaman dütüe.

Oihanean makilak atzaman dütüe.

Ühülgüa azkar da.

Ühülgüa azkar da.

Ana lotsatzen da zelüan iñaziak beitira.

Ana lotsatzen da zelüan iñaziak beitira.

Irakur ezazü.

Testu berria irakur ezazü.

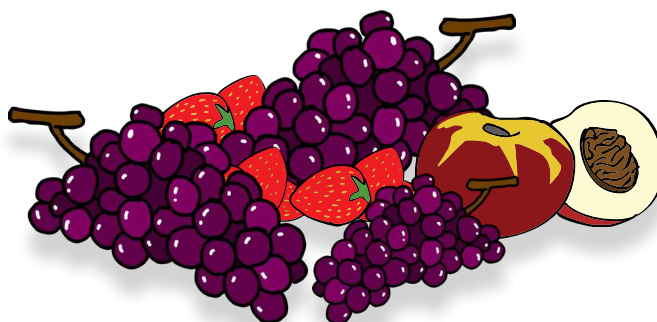
Anak munstroa maite dü.

Hamar mertxika, hameka mahats molko eta hamalau arraga atzaman dütü. Munstroari lau mertxika eman deitzo.

Anak munstroa maite dü.

Hamar mertxika, hameka mahats molko eta hamalau arraga atzaman dütü.

Munstroari lau mertxika eman deitzo.

Hizkuntza iker ezazü.

(Ariketa fitxak: 70.-71. or.)

dü

dütü

düe

dütüe

Anak munstroa maite dü.

Anak munstroa maite dü.

Basajaunak munstroa, mendia eta mündüa lotsarazi dütü.

Basajaunak munstroa, mendia eta mündüa lotsarazi dütü.

Barbauek munstroa preso sartü düe.

Barbauek munstroa preso sartü düe.

Barbauek munstroa, mendia eta mündüa preso sartü dütüe.

Barbauek munstroa, mendia eta mündüa preso sartü dütüe.

Zaldi aztiak Anari kantoreak erakatsi deitzo.

Arri arri mandoko

Herrikoia

Arri arri mandoko
Bihar Iruñerako
Hantik zer ekarriko,
Zakata bat küküso
Horik oro norentako?
Maiderrrentako!

Arri arri mandoko

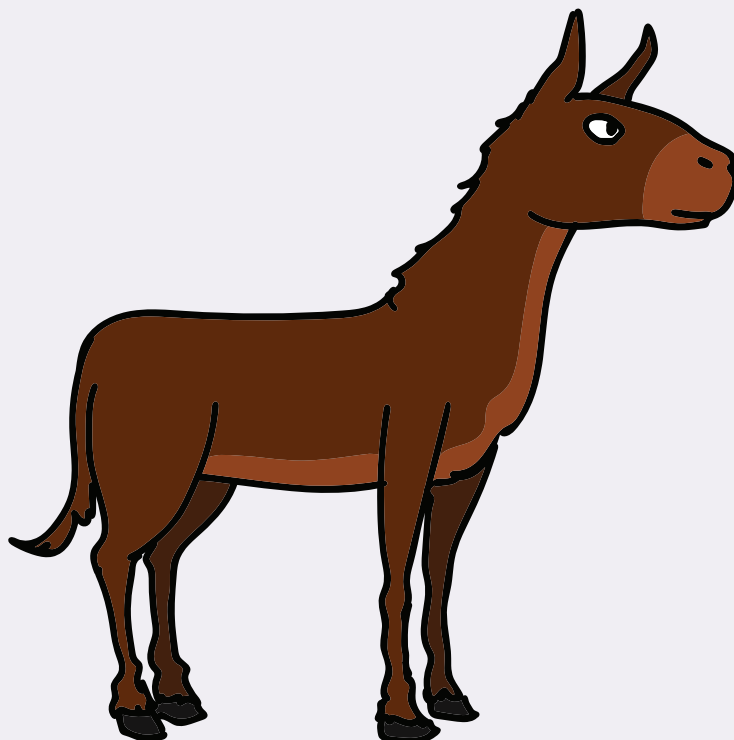
Bihar Iruñerako

Hantik zer ekarriko,

Zakata bat küküso

Horik oro norentako?

Maiderrrentako!

Zikilimarro

Herrikoia: Dony-Pétre bildüma

Oihan beltzean orotan orro
 Nork ez dü entzün Zikilimarro?
 Orro ta orro
 Orro ta orro

Zikilimarro!
 Bardaz geroztik Zikilimarro
 Bere onetan isilik dago!
 Isilik dago
 Zikilimarro!

Mamu zaharrak üken du tiro
 Adio beraz zikilimarro!
 Üken du tiro
 Zikilimarro!

Ez izan beldür, Pattin, gehiago
 Bardaz geroztik, hila baitago!
 Hila betiko
 Zikilimarro!

Oihan beltzean orotan orro
 Nork ez dü entzün Zikilimarro?
 Orro ta orro
 Orro ta orro

Zikilimarro!
 Bardaz geroztik Zikilimarro
 Bere onetan isilik dago!
 Isilik dago
 Zikilimarro!

Mamu zaharrak üken du tiro
 Adio beraz zikilimarro!
 Üken du tiro
 Zikilimarro!

Ez izan beldür, Pattin, gehiago
 Bardaz geroztik, hila baitago!
 Hila betiko
 Zikilimarro

T

tomatea

8

Basajauna, errabian, Anaren ondotik abiatzen da oihüz. Ana zalhe-zalhea zaldiala igaiten da eta hop! biak aidatzen dira, giltzotsak bizkarreko oihal batetan ezartez.

Ordüan zelüa argitzen da eta emeki-emeki Ana anpletzen da.

– Uf! Doi-doia kausitü dizüğü ezkapatzea!

Oihanean basajauna oihüz ari da beti.

– Soizü, Ana, baratze hortan tomate gorri eta hurtsüak badütüzü!

Hor edirenen dizüğü **tomate** giltzotsa! **Tekak** ere badira, kokillotkeria bat eginen diozüğü basajaunari!

Eraisten dira: Anak eskü ahürrean tomate giltzotsa biltzen dü eta pott bat emaiten deio. Artean aztia teken pünttakatzen hasten da.

– Jenteak basajaunarentako janari eskentzak üzten ditizü oihan hegian, bena honek tekarik ez dizü jasaiten. Ontzi horietan teka xehekoa ezariko dizüğü eta... sekülako sabeleko mina bildüren dizü! Istant batentako bakea dikezüğü!

Entelegatzea

Konta itzazü zure hitzetan, irudiek lagüntürik, orai arteko gertakariak.

Ber gaüza egizü giltzotsen kartekin (ipuinaren irudirik gabe).

Giltzotsen karta joküa:

- Bat har eta erran non eta nola atzamanik den.
- Aitzineko edo ondoko giltzotsaren istoria eman.
- Birazka egiten ahal düzüe joküa.

Parte honen hatsarrean non dira Ana eta aztia?

Basajauna ez da batere kontent. Zoin hitzek erakusten düe?

Tomatea giltzots bat da, bena zentako biltzen dütü tekak aztiak?

Nontik badakizü?

Zure ustez zer eginen dü basajaunak?

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 72.-73. or.)

Anak tomatea biltzen dü eta pott bat emaiten deio. Zaldi aztiak tekak pünttakatzen dütü basajaunarentako.

Anak tomatea biltzen dü eta pott bat emaiten deio. Zaldi aztiak tekak pünttakatzen dütü basajaunarentako.

Nori emaiten deio pott bat Anak? Üngüra ezazü hitza.

Norentako pünttakatzen dütü tekak aztiak? Gain-marrazalez marra ezazü hitza.

Ana eta zaldi aztia kantüz ari dira.

Pitipin patapan

Pitipin patapan
Bi esküak batetan
Tekak pünttakatü bertan
Eta basajauna badoa...
Tarrapatan!

Pitipin patapan

Bi esküak batetan

Tekak pünttakatü bertan

Eta basajauna badoa...

Tarrapatan!

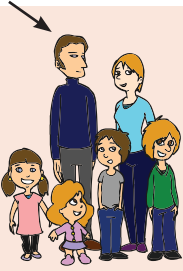

Tomate giltzotsak lagün dütü.

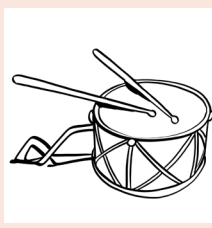
teka

teka

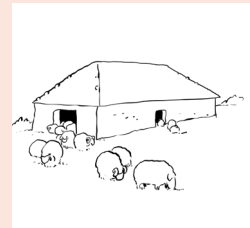
aïta

aïta

tabala

tabala

artegia

artegia

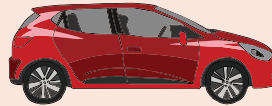
botak

botak

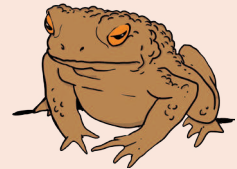
gatüa

gatüa

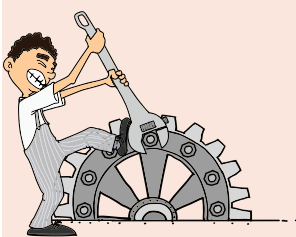
otoa

otoa

apotorroa

apotorroa

tinkatü

tinkatü

kaniketan

kaniketan

akitürük

akitürük

edaten dü

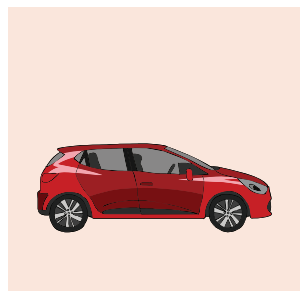
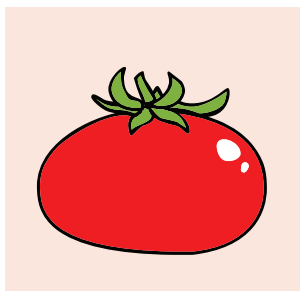
edaten dü

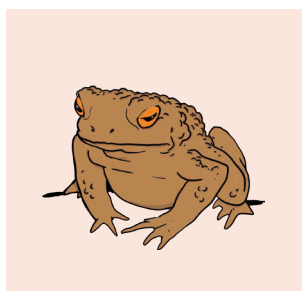
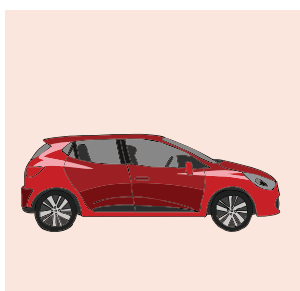
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 74. or.)

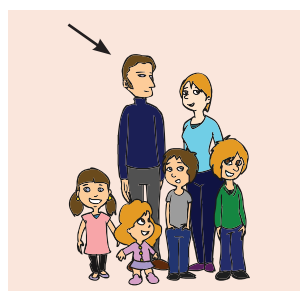
t ezagün da silaban.

to ezagün da silaban.

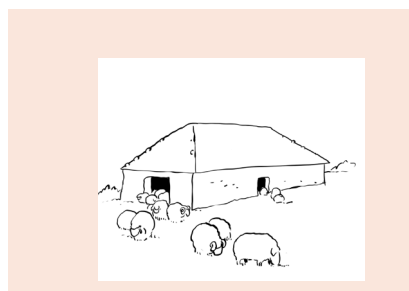
ta ezagün da silaban.

ti ezagün da silaban.

te ezagün da silaban.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 75. or.)

Silabak irakur itzazü.

t e → te teka

t o → to tomatea

t a → ta aita

t ü → tü ütürria

t i n → tin tinkatü

t e n → ten edaten
dü

t a n → tan kaniketan

t ü → tü haixtürrak

t i k → tik etxetik

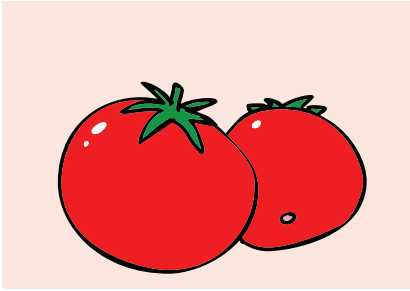
t e r → ter aterbea

tu	tü	tai	ta	to	to	ti
tin	ti	to	te	toi	ta	tei
te	tin	tan	tan	to	tü	tu

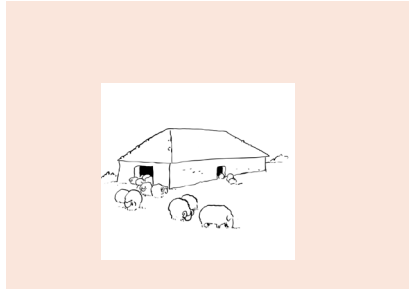

Beha zite eta idatz ezazü.

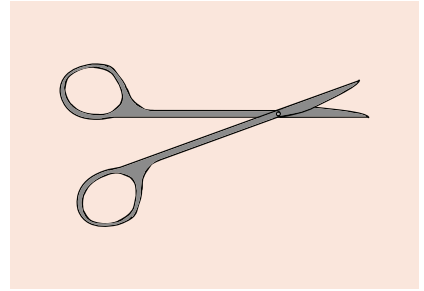
(Ariketa fitxak: 75. or.)

to		te	

	te		

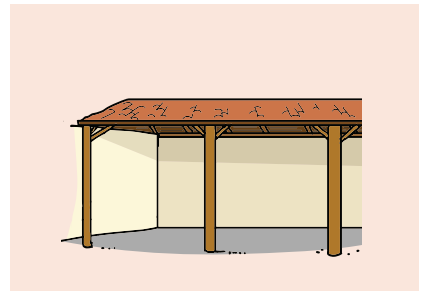
	tü	

			tan

ta		

	ter		

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 76.-81. or.)

Silabak lot itzazü hitz berrien egiteko.

a → to → rra

atorra

atorra

te → ni → sak

tenizak

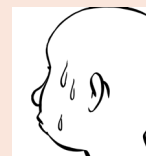
tenizak

i zer tü

izertü

izertü

e → maz → te → a

emaztea

emaztea

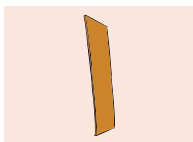
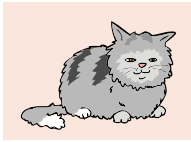
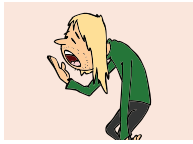
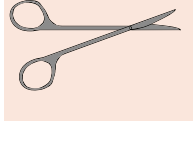
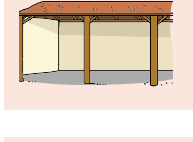
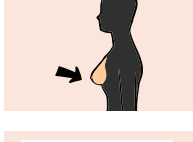
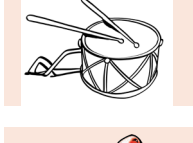
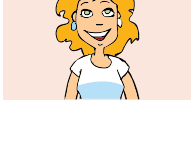
tu → rrus → ta

turrusta

turrusta

Hitzak irakur itzazü eta bakoitxari doakion marrazkia txerka. (Ariketa fitxak: 80. or.)

	botak botak	tarta tarta	
	aterbea aterbea	kaniketan kaniketan	
	tabala tabala	aita aita	
	borta borta	gatüa gatüa	
	titia titia	tenizak tenizak	
	tinkatü tinkatü	atorra atorra	
	akitürik akitürik	emaztea emaztea	
	ahatea ahatea	turrusta turrusta	
	ütürria ütürria	bat bat	
	haixtürrak haixtürrak	apotorroa apotorroa	

Irakur ezazü.

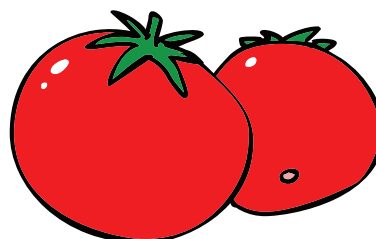
Erranaldi berriak irakur itzazü.

Zaldi aztiak tekak ontziaren barnen ezarten dütü.

Zaldi aztiak tekak ontziaren barnen ezarten dütü.

Anak tomateak maite dütü.

Anak tomateak maite dütü.

Basajauna sabeleko minarekin dateke.

Basajauna sabeleko minarekin dateke.

Basajauna oihüz ari da.

Basajauna oihüz ari da.

Barbauak oihanetik joan dira akitü beitira.

Barbauak oihanetik joan dira akitü beitira.

Testu berria irakur ezazü.

Amak gatü bat badü.

Amaren gatüa etxerik joan da eta orai hegatzean da.
Lotsa da. Zaldi aztiak bere hegaletan eraman dü.

Anak gatü bat badü.

Anaren gatüa etxerik joan da eta orai hegatzean da.

Lotsa da. Zaldi aztiak bere hegaletan eraman dü

Hizkuntza iker ezazü.

(Ariketa fitxak: 82. or.)

Nontik? ..... oihanetik

Barbauak *oihanetik* joan dira.

Barbauak *oihanetik* joan dira.

Nontik elki da Ana?

Ama *etxetik* elki da.

Ana *etxetik* elki da.

Nontik jin da Zaldi aztia?

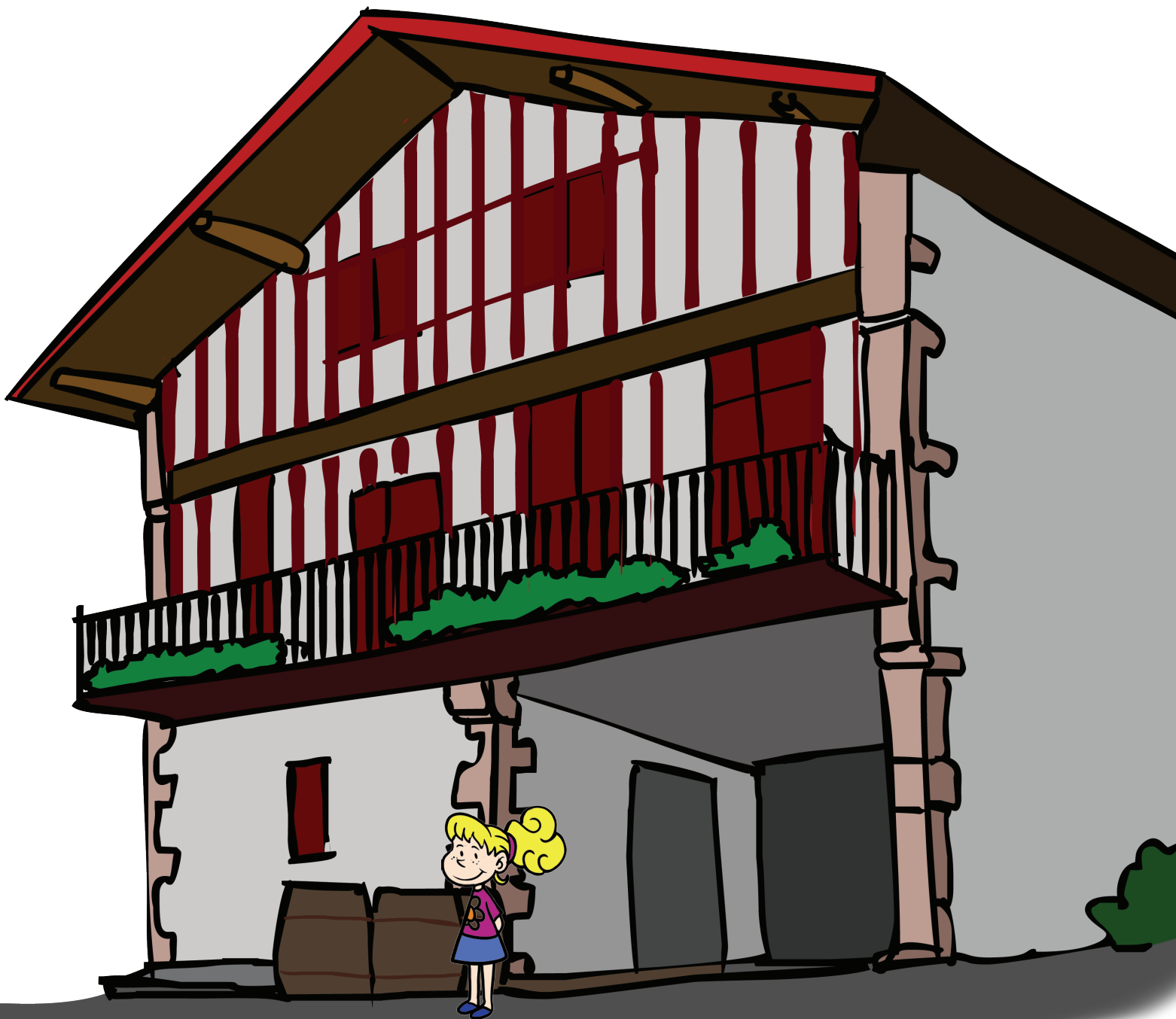
Zaldi aztia *zelütik* jin da.

Zaldi aztia *zelütik* jin da.

Nontik jin da gatüa?

Gatüa *hegatzetik* jin da.

Gatüa *hegatzetik* jin da.

R|RR

hura - ürzoa
arraina

9

Aztia eta Ana erreka bazterrean lürrealatzen dira, oihaneko basajauna sabeleko minak okerturik intziriz ari delarik.

- Ana, pausatüren gütüzü, bakean ütziko gitizüe orai.
- Zer lekü goxoa! Txülüla egarten badüt, behar-bada giltzots gorde bat agertüko zitazü!

Anak « a, e, i, o, u, ü » joiten dü eta « aaa, uuu! » eta **hura** agertzen zaio txortaka.

- Hura nüzü, züekin horra nüzü! Haurride hanitx badit: honttoa, urtea, ontzia, kaidera, bai eta kosiak ere. Ene kosi güziak marrailo dira; negüa hüllantzen denean hozten dütüzü eta züntzürreko minez diaudezü; **ürzoa** horietarik düzü. To!! Hor horra düzü gurekin ebilaldiaren egitera.

- «Soizü, aztia, zonbat arrain errekan. Hura giltzotsaren gisakoak dütüzü, bena biakinak baditizüe.»

Anak txülüla ariarazten dü eta **arrain** ttipi bat jauzten da hura giltzotsaren barnera.

Bere giltzotsez üngüratürik da.

- Laster ipuinen kütxa zabaltzen ahal dikezügü! Berantzen zitazü!
- Zaude, zaude, Ana! Oihaneko basajaunak ez badeikü beste gaixtakeria bat egiten. Ez dizügü fidatü behar.

Entelegatzea

Konta ezazü zentako basajauna minez plegatürik den.

Non dira orai Ana eta aztia?

Hiru giltzots agertzen zaitzo Anari. Nor diren errazü ordrean.

Ürrentzean, aztiak basajauna aipatzen dü. Zer eginen dü basajaunak zure üdüriko?

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 84.-85. or.)

Anak txülüla joiten düalarik, hura agertzen
zaio txorta-txorta. Huraren barnen arrain bat
igeriskan ari da.

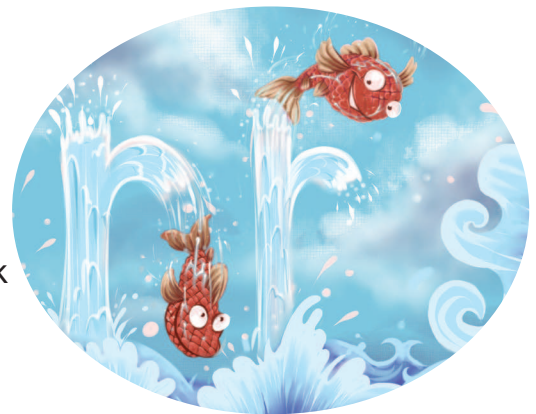
Zelüan ürzo bat ikusten dü.
Larrazkena hüllantzen delarik,
ürzoak hegoaldeala badoatza.

Anak txülüla joiten düalarik, hura agertzen zaio txorta-txorta.

Huraren barnen arrain bat igeriskan
ari da.

Zelüan ürzo bat ikusten dü.

Larrazkena hüllantzen delarik, ürzoak
hegoaldeala badoatza.

Noiz agertzen zaio hura txorta-txorta? Üngüra ezazü hitz multxo.

Noiz joaiten dira ürzoak hegoaldealat? Üngüra ezazü hitz multxo.

Zonbat erranaldi bada? Marra bat ezar ezazü erranaldien artean.

Ana eta Zaldi aztia kantan ari dira.

Ürzo xuria errazü

Herrikoia

Ürzo xuria errazü

Norat joaiten ziren zü

Espainiako mendiak oro

Elürrez beteak dütüzü,

Gaurko zure ostatü

Gure etxean badüzü

Ez naü izitzen elürrak

ez eta ere gaü ülünak

Maiteaganik pasa nitzazke

Gaüak eta egünak

Gaüak eta egünak,

desertü eta oihanak

Arruela marruela

Herrikoia

Arruela marruela

Gxola kamela petra

Manja rita segella

Kirun Karun pek.

Arla marla

Herrikoia

Arla, marla

Kaste seme

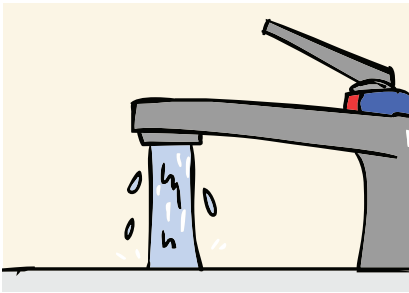
Lili da burtsan xilo Koko mieko

zeope zeope

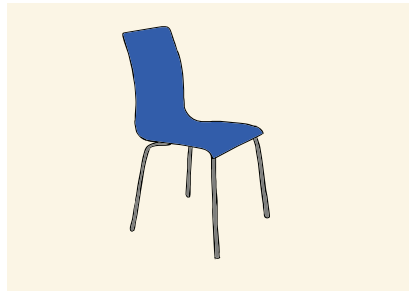

Hura, ürzoa eta arraina giltzotsek lagün dütüe.

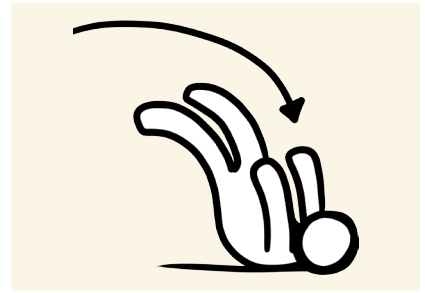
hura

hura

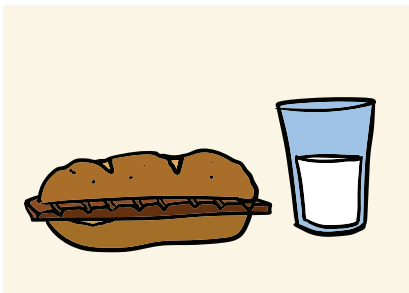
kaidera

kaidera

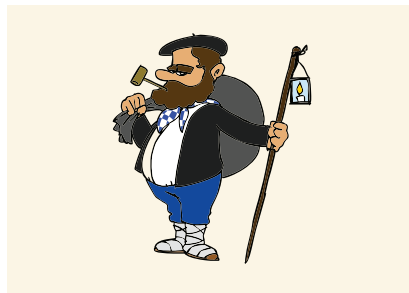
erori da

erori da

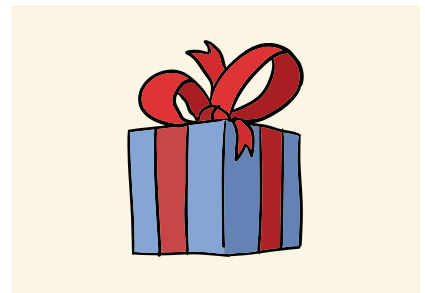
askaria

askaria

Olentzero

Olentzero

oparia

oparia

ürzoa

ürzoa

zirka

zirka

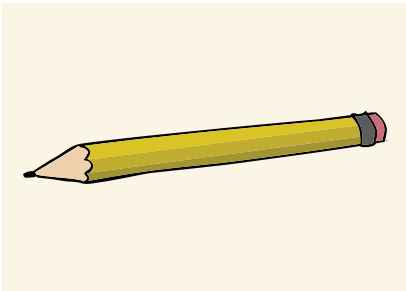

sartzen da

sartzen da

Hura, ürzoa eta arraina giltzotsek lagün dütüe.

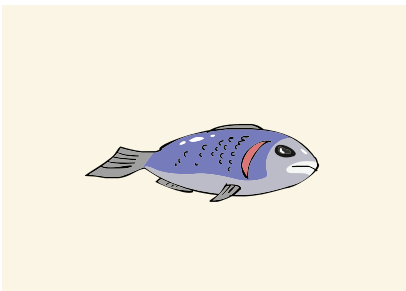
arkatza
arkatza

hortzak
hortzak

sorgina
sorgina

arraina
arraina

lerratzen da
lerratzen da

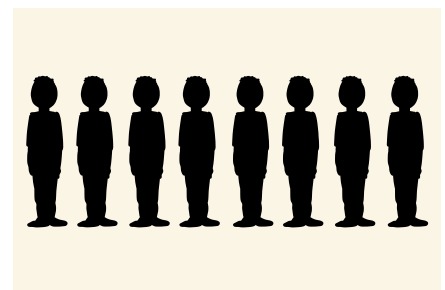
sükarra
sükarra

erreka
erreka

marranta
marranta

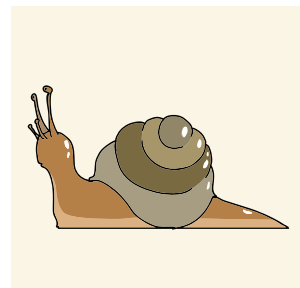
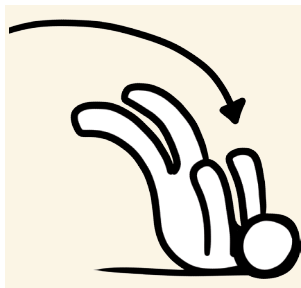
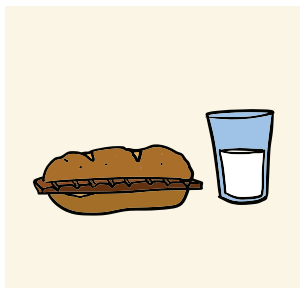
herrokan
herrokan

Beha zite.

(Ariketa fitxak: 86. or.)

r ixila (/r/) ez da ezagün.

ri silaba ikusten da.

ro silaba ikusten da.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 87. or.)

Silabak irakur itzazü.

r i → **ri** txoria

r u → **ru** hiru **3**

r o → **ro** bero

r e → **re** zure

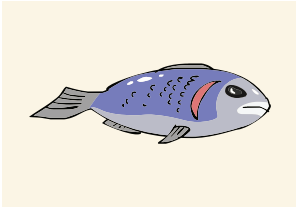
r ü → **rü** bürü

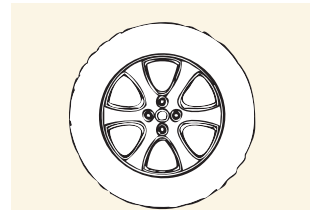
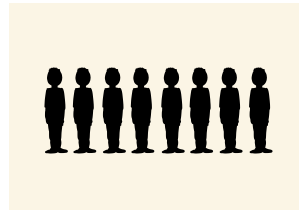
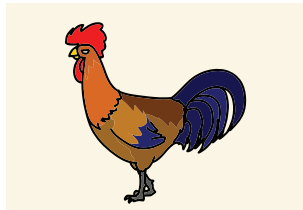
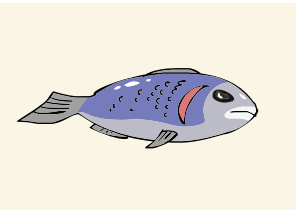
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 86. or.)

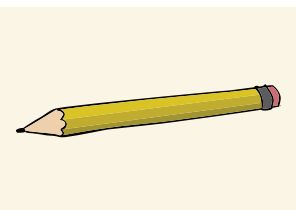
r gogorra (rr) ezagün da.

ra gogorra (rra) ezagün da.

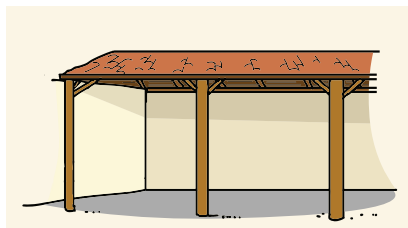
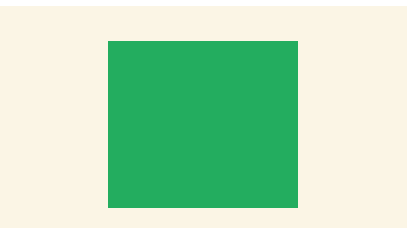

arr gogorra ezagün da silaban. **orr** gogorra ezagün da silaban.

err gogorra ezagün da silaban.

irr gogorra ezagün da silaban.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 88. or.)

r gogor-dün (/rr/) silabak irakur itzazü.

a r → ar

arkatza

rr a → rra

marranta

ho r → hor

hortzak

rr o → rro

herrokan

z i r → zir

zirka

rr i → rri

herria

be r → ber

berdea

rr ü → rrü

hürrün

u r → ur

urdina

rr e → rre

erreka

ü r → ür

ürzoa

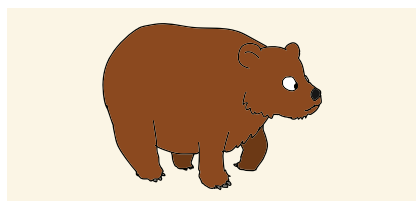
rr u → rru

turrusta

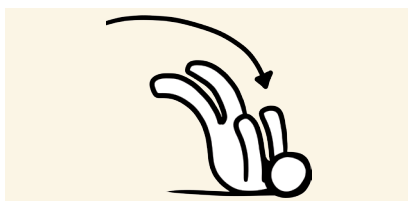

Beha zite eta idatz ezazü.

(Ariketa fitxak: 87. or.)

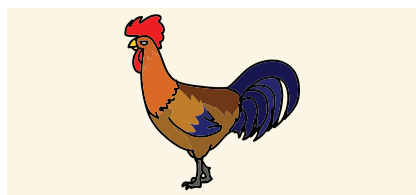
har

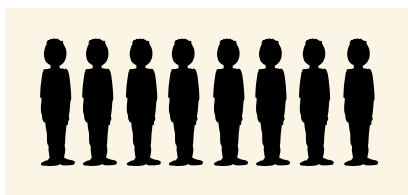
ro ri

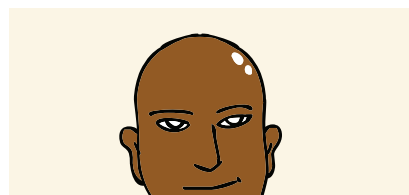
zir

rra

rro

rü

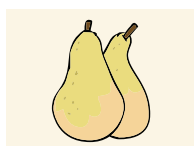
Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 88.-92. or.)

Silabak lot itzazü hitz berrien osotzeko.

kai → de → ra	kaidera	kaidera	
or → ka → tza	orkatza	orkatza	
e → ror → ten	erorten	erorten	
la → bo → ra → ri → a	laboraria	laboraria	
a → za → ro → a	azaroa	azaroa	
zor → tzi	zortzi	zortzi	
sa → ga → rro → ia	sagarroia	sagarroia	
ün → gü → ra → tü	üngüratü	üngüratü	
kar → tak	kartak	kartak	
txa → kü → rra	txakürra	txakürra	
or → dü → la → ri → a	ordülaria	ordiularia	
o → rra → tza	orratza	orratza	

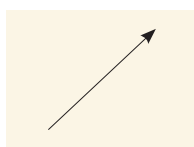
Hitzak irakur itzazü eta bakoitxari doakion marrazkia txerka ezazü. (Ariketa fitxak: 93. or.)

bederatzü
bederatzü

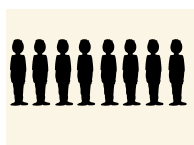
südürra
südürra

hondartzä
hondartzä

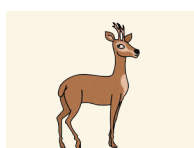
erroak
erroak

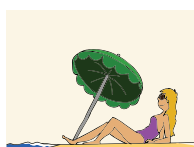
orkatza
orkatza

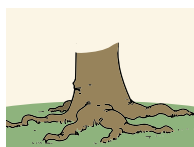
üdarea
üdarea

gora
gora

erregea
erregea

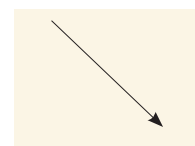

sorgina
sorgina

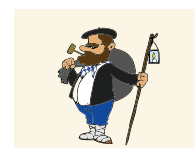

herrokan
herrokan

erori da
erori da

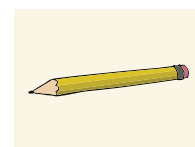
haria
haria

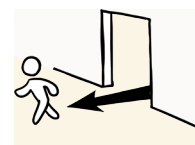
hartza
hartza

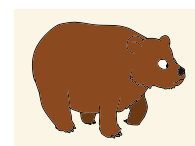
lerratzen da
lerratzen da

Olentzero
Olentzero

eri da
eri da

behera
behera

karrika
karrika

ateratzen da
ateratzen da

arkatza
arkatza

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 94. or.)

Erranaldi berriak irakur itzazü.

Ürzoak herrokan herrialde beroetara doaz.

Ürzoak herrokan herrialde beroetara doaz.

Anak arraina esküan hartü dü.

Anak arraina esküan hartü dü.

Eri niz eta ez düt askaririk nahi.

Eri niz eta ez düt askaririk nahi.

Olentzerok opariak ekarriko dütü.

Olentzerok opariak ekarriko dütü.

Orkatza oihanean bizi da.

Orkatza oihanean bizi da.

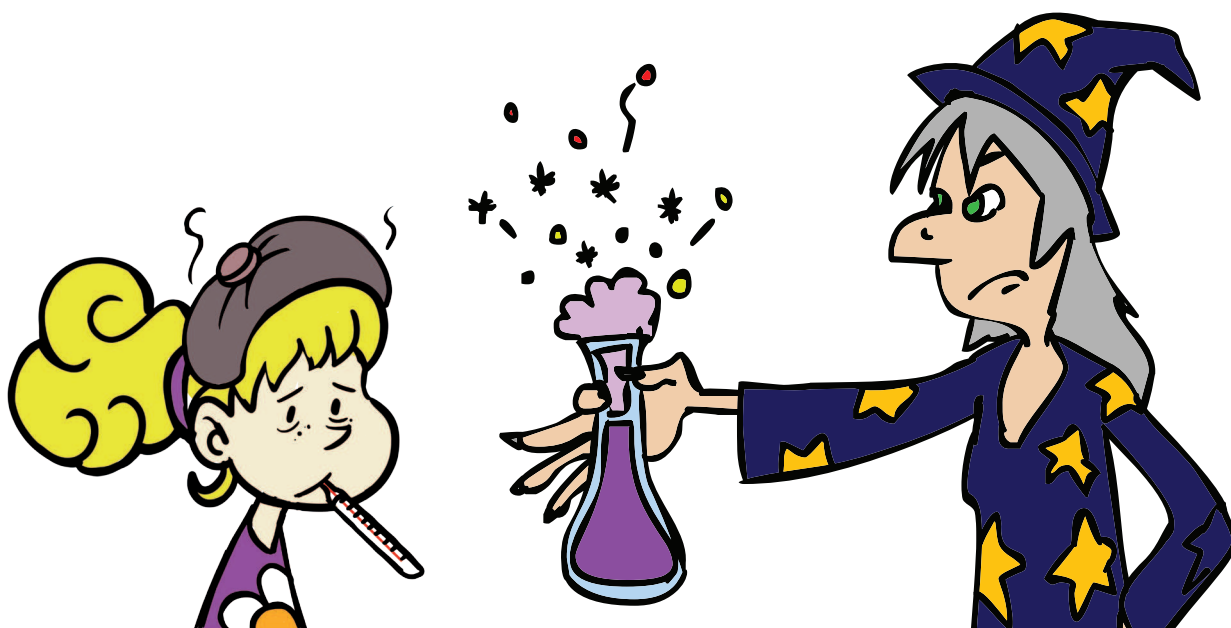

Testu berria irakur ezazü.

Negüa horra da eta Ana hoztü da oihanean.
Züntzürretik minez da. Sorgin batek erremedioak
ekarri deitzo. Orai Ana berriz alagera da.

Negüa horra da eta Ana hoztü da oihanean.

Züntzürretik minez da. Sorgin batek erremedioak
ekarri deitzo. Orai Ana berriz alagera da.

Hizkuntza iker ezazü.

(Ariketa fitxak: 95. or.)

Norat? ..... hegoaldealat

Ürzoak hegoaldealat doaz.

Ürzoak hegoaldealat doaz.

Norat joan da Ana?

Ana oihanealat joan da.

Ana oihanealat joan da.

Norat horra da hur txorta?

Hur txorta Anaren esküalat horra da.

Hur txorta Anaren esküalat horra da.

Norat eramanen dü Olentzerok oparia?

Olentzerok zure etxerat eramanen dü oparia.

Olentzerok zure etxerat eramanen dü oparia.

BID

behia - ardia

10

Prefosta, sabeleko mina eztiñu baiko, bere lagünarengana, karbeetako Tartarorengana joaitea deliberatü dü. Tartaro gaixto da. Kabaleak bizirik jaten dütü, eta atzamaiten dütüan haurrak ere gaintitzen osorik! Basa- jauna karbean sartzen da.

– Tartaroooo!! Ana ttipi hori giltzotsen biltzen ari zikük, ipuinen kütixaren zabaltzeko! Ez badügü eküratzen, gure oihan eta karbe ülünak argitüko zizkük eta hilen gütük!

Tartaro iratzartzen da eta aharrausiz erauntsi ondoan, ihardesten deio bere botz ozen eta ikaragarriaz:

– Ez, ez diagü ütziñen, ez holakorik pentsa ere!
 – Nik ardi güziak eramaneñ ditiat karbealat eta janen!! Ahaha! Zer apaidü hona! Horietan giltzots bat baditakek!
 – Eta nik, etxalteko behiak oihanealat erakarriko ditiat eta enetako etxekiren! ! Behi giltzotsa ene ahürrean!! Ahaha!!»

Aztia eta Ana zühaintze baten gibelean gorderik dira. Oro entzün düe. Ana ülün dago. Arrenküratzen da. Badaki artaldean eta behi saldoan bi giltzots badirela.

– Aztia! Gaintitzen balin badütüe, nola eginen dügü ipuinen kütixaren zabaltzeko? Ezin dikezügü!

Anari nigarra horra zaio.

– Zauñe bakean, Ana, ez ahatz txülüla badüzüla! Eta nik, lagüntzeko kantore haütüa badit. Prest, Ana?

Ordüan txülüla entzün bezain laster, aztia kantan hasten da:

Bedatsearen heltzean bazterrak dirade betatzen lorez
 Bortüetan ere ola saria nola beztitzen belarrez
 Artzainak gü goizalde eder batez
 Gora бүрүз bagoatza plazerez
 Gure ardi saldoak aitzina hotsamanez
 Üdakoñ dener adio erranez

Ber mementoan, indar misterios batek **ardi** eta **behi** giltzotsak erakarten dütü.

Biak taldean sartzen dira.

Entelegatzea

Giltzotsen karta joküa.

Pertsonaje berri bat agertzen da: Tartaro non bizi da eta nolakoa da zure ustez?

Tartaro basajaunaren lagüna ote da? Zerk erakasten deizü?

Zer egiten ahal lükee biek Ana eta aztiaren ekürarazteko? Asma ezazü gertakari zonbait.

Nork eraman nahi dütü ardiak? Nola badakizü?

Zure üdüriko, basajaunak zer eginen dü behiekin?

Ana lotsatürik da. Zerk erakusten dü? Eman hitzak eta hitz multxoak.

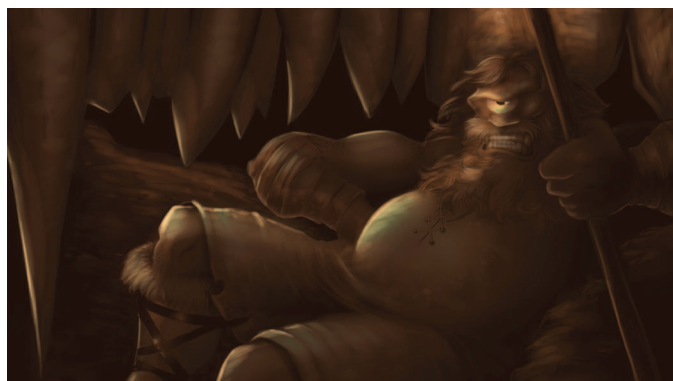

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 96.-97. or.)

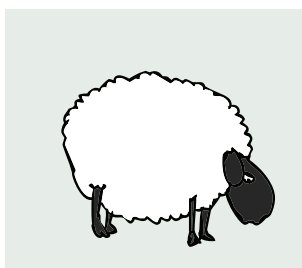
Basajauna Tartarorengana doa.
 Tartaro harpe ülün batetan bizi da.
 Basajaunak behiak begiratü nahi dütü
 eta Tartarok ardiak.
 Bena aztiaren kantoreak behiak eta
 ardiak erakarten dütü.

Basajauna Tartarorengana doa.
 Tartaro harpe ülün batetan bizi da.
 Basajaunak behiak begiratü nahi dütü eta
 Tartarok ardiak.
 Bena aztiaren kantoreak behiak
 eta ardiak erakarten dütü..

Ardia giltzotsak lagün dütü.

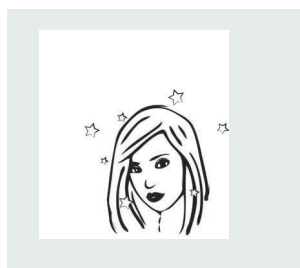
ardia

ardia

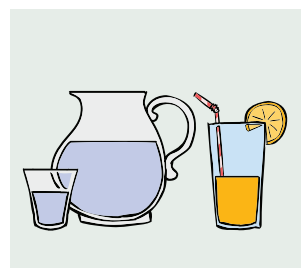
üda

üda

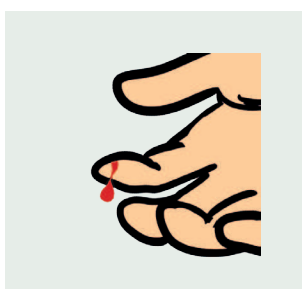
ederra

ederra

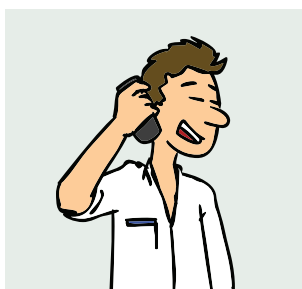
edaria

edaria

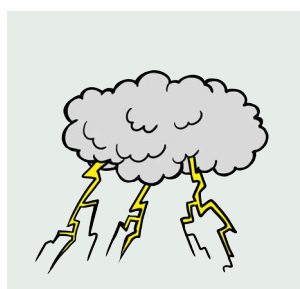
odola

odola

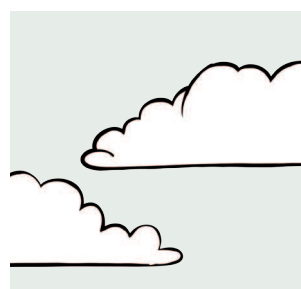
deitzen dü

deitzen dü

düründa

düründa

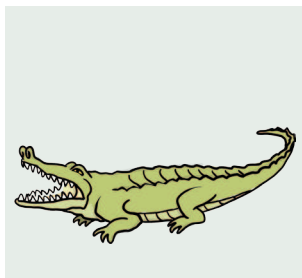
odeiak

odeiak

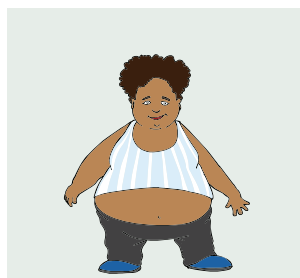
dominoak

dominoak

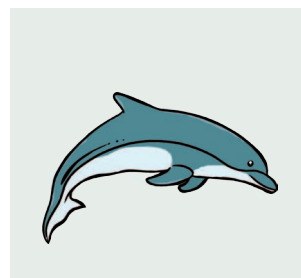
krokodiloa

krokodiloa

lodia

lodia

izurdea

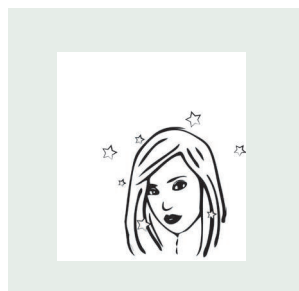
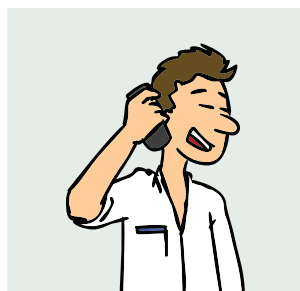
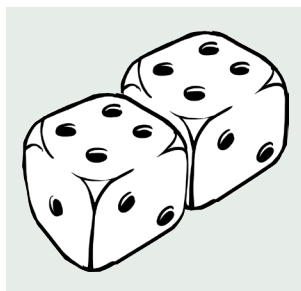
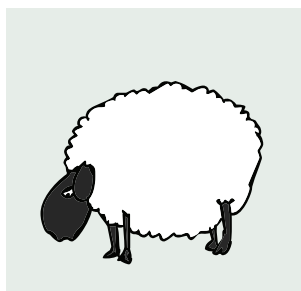
izurdea

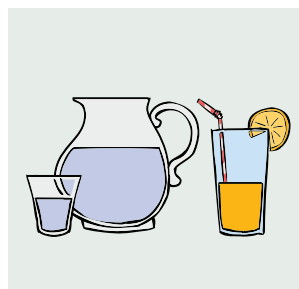
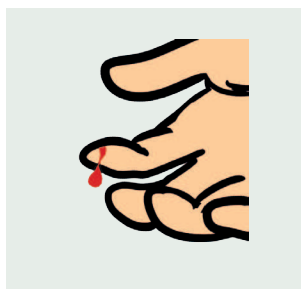
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 98. or.)

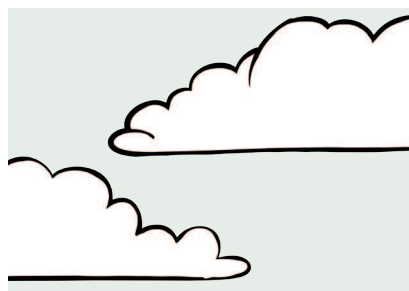
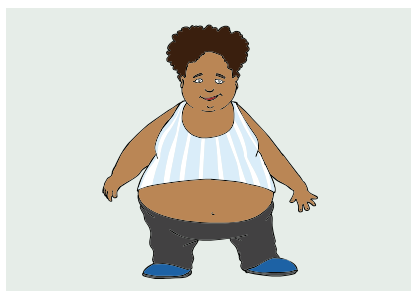
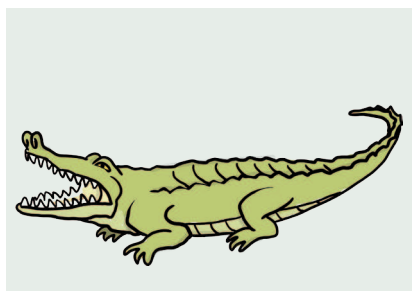
d ezagün da silaban.

do ezagün da silaban.

di ezagün da silaban. di ezagün da silaban. dei ezagün da silaban.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 99. or.)

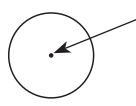
Silabak irakur itzazü.

d i → di ardia

d o → do dominoak

d a → da edaria

d o → dol odola

d i → di erditan

d en → den denbora

d ar → dar hondartza

d ik → dik diktaketa

d ü → dü ordülaría

d e → de izurdea

d ei → dei deitü

du	dü	tai	de	to	do	di
din	ti	to	de	doi	ta	dei
de	din	tan	dan	do	du	tü

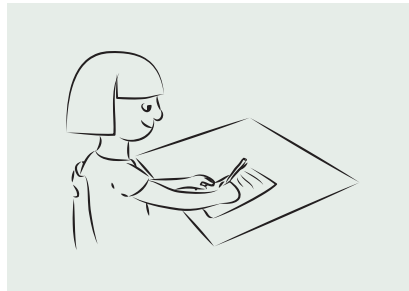

Beha zite eta idatz ezazü.

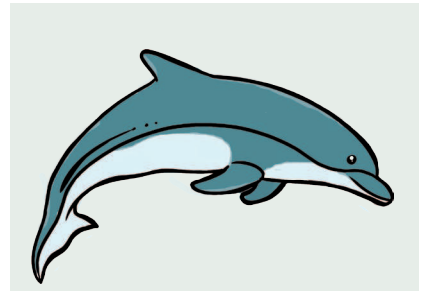
(Ariketa fitxak: 99. or.)

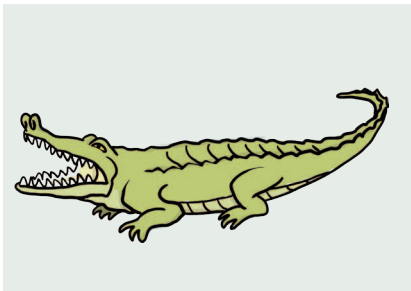
	da

dik			

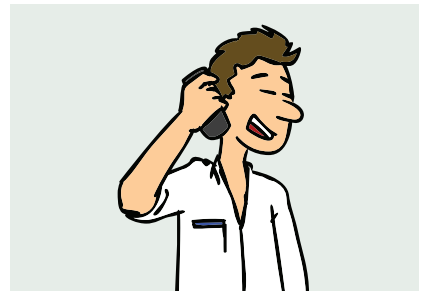
		de	

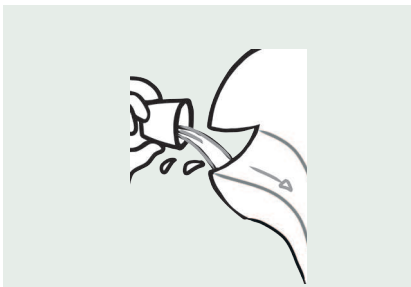
		di		

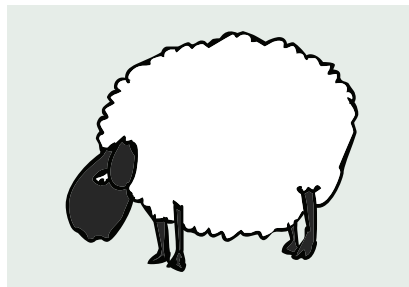
da	do	

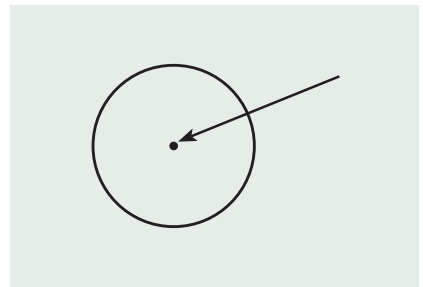
dei	

	dan

	di	

	di	

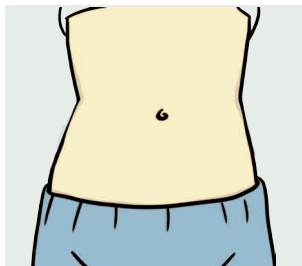

Behi giltzotsak lagün dütü.

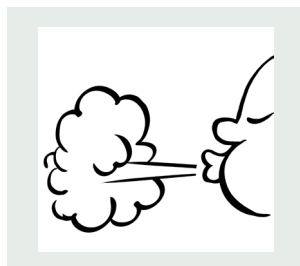
belarra

belarra

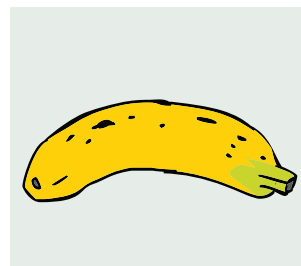
sabela

sabela

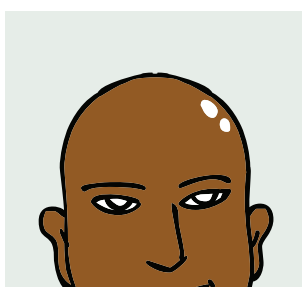
buhatü

buhatü

banana

banana

bürüa

bürüa

bizikleta

bizikleta

laboraria

laboraria

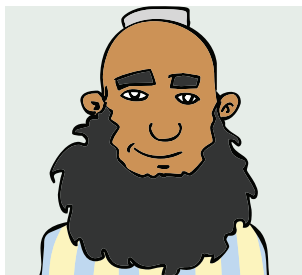
begiak

begiak

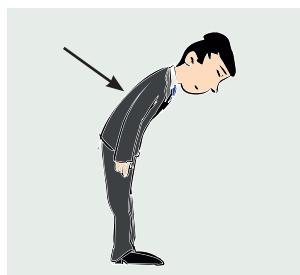
borroka

borroka

bizarra

bizarra

bizkarra

bizkarra

telebista

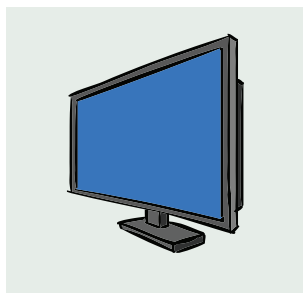
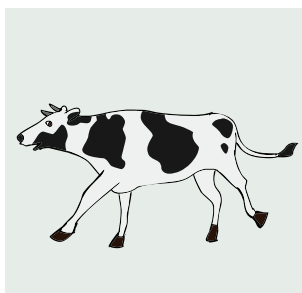
telebista

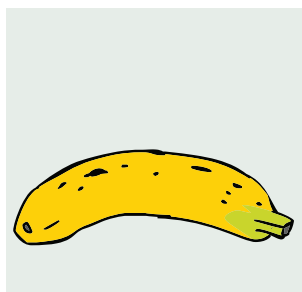
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 100. or.)

b ezagün da silaban.

ba silaba ezagün da.

bo silaba ezagün da.

bi silaba ezagün da. be silaba ezagün da. be silaba ezagün da.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 101. or.)

Silabak irakur itzazü.

b i → bi bidea

b o → bo botak

b a → ba banana

b al → bal zabaltü

b el → bel belarra

b er → ber berdea

b an → ban bandera

b üz → büz büztana

b e → be begiak

b u → bu buhatü

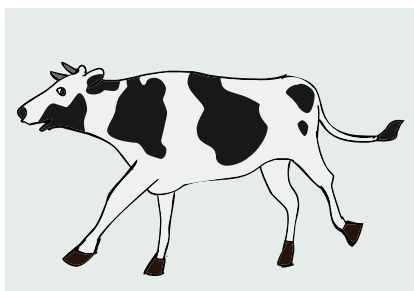

bü bu bai te bo bo ti
tin bi to be bel ban tei
ba tin bal tan bo tü bu

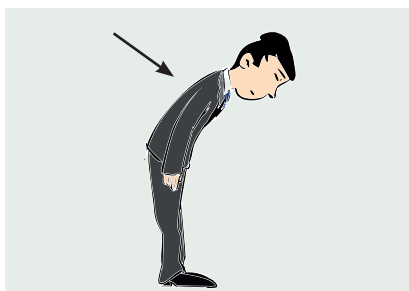

Beha zite eta idatz ezazü.

(Ariketa fitxak: 101. or.)

be

biz

bo

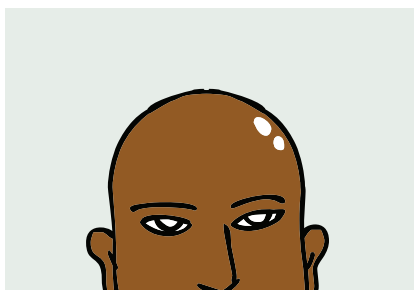
büz

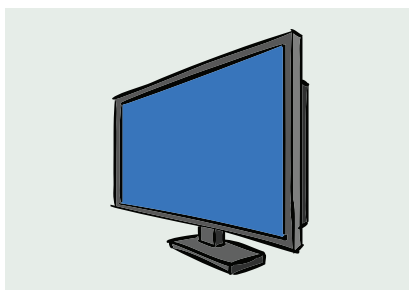
bo

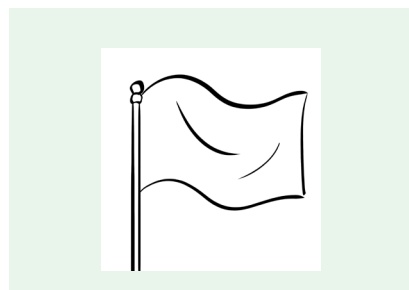
bil

bü

bis

ban

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 102.-106. or.)

Silabak lot itzazü hitz berrien egiteko gisan.

i → zur → de → a

izurdea

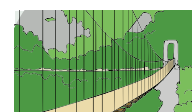
izurdea

zü → bü → a

zübüa

zübüa

bel → a → rra

belarra

belarra

bi → zi → kle → ta

bizikleta

bizikleta

a → ben → tü → a

abentüa

abentüa

be → rro → gei

berrogei

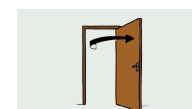
berrogei

za → bal → tü

zabaltü

zabaltü

te → le → bis → ta

telebista

telebista

ban → de → ra

bandera

bandera

biz → ka → rra

bizkarra

bizkarra

bi → lax → ka → tü

bilaxkatü

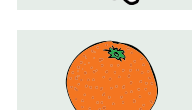
bilaxkatü

man → da → ri → na

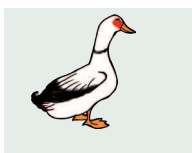
mandarina

mandarina

Hitzak irakur itzazü eta doakien marrazkiak txerka itzazü.

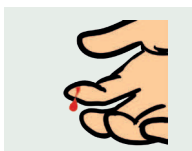
(Ariketa fitxak: 107. or.)

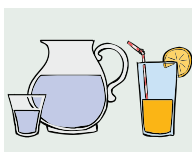
dominoak
dominoak

bizkarra
bizkarra

hondartzza
hondartza

ahatea
ahatea

tenorea
tenorea

edariak
edariak

düründa
düründa

odola
odola

denbora
denbora

krokodiloa
krokodiloa

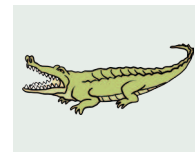
dantzaria
dantzaria

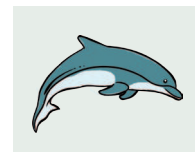
deitzen dü
deitzen dü

zabaltü
zabaltü

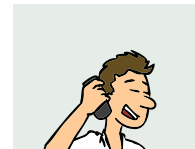
bilaxkatü
bilaxkatü

hogeita bi
hogeita bi

parkatü
parkatü

beltza
beltza

izurdea
izurdea

Irakur ezazü. (Ariketa fitxak: 108. or.)

Erranaldi berriak irakur itzazü.

Basajaunari sabeleko mina eztitü zaio.

Basajaunari sabeleko mina eztitü zaio.

Tartarok kabaleak bizirik jaten dütü.

Tartarok kabaleak bizirik jaten dütü.

Tartaro harpe ülün batetan bizi da.

Tartaro harpe ülün batetan bizi da.

Basajaunak etxalteko behiak oihanean
begiratü nahi dütü.

Basajaunak etxalteko behiak oihanean

begiratü nahi dütü.

Tartarok ardi güziak jan nahi dütü.

Tartarok ardi güziak jan nahi dütü.

Testu berria irakur ezazü.

Amari nigar txortak horra zaitzo.
Ez daki nola egin ipuinen kütxaren bidearen segitzeko.
Bena aztiak kantore ezin hobea kantatzen deio eta
ondotik Ana anpletzen da.

Anari nigar txortak horra zaitzo.

Ez daki nola egin ipuinen kütxaren bidearen segitzeko.

Bena aztiak kantore ezin hobea kantatzen deio eta ondotik

Ana anpletzen da.

Hizkuntza iker ezazü.

(Ariketa fitxak: 109. or.)

Nori ? ..... Anari

Anari nigar txortak horra zaitzo.

Anari nigar txortak horra zaitzo.

Anari ürzoa jin zaio.

Anari ürzoa jin zaio.

Arztiari ideia bat jin zaio.

Arztiari ideiak jin zaitzo.

Cartarori basajauna jin zaio.

Cartarori barbauak jin zaitzo.

Haurrari ama horra zaio.

Haurrari lagünak horra zaitzo.

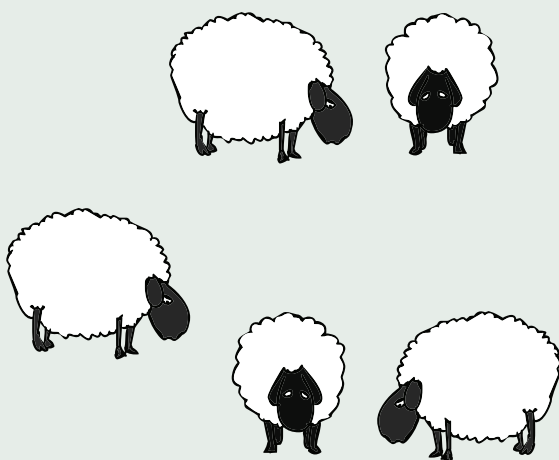

Ana eta zaldi aztia kantan ari dira.

Bedatsearen heltzean

Etxahun IRURI

Bedatsearen heltzean bazterrak
 dirade betatzen lorez
 Bortüetan ere ola saria nola
 beztitzen belarrez
 Artzainak gü goizaldi eder batez
 Gora бүрүз bagoatza plazerez
 Gure ardi saldoak aitzina
 hotsamanez
 Üdakoз dener adio erranez

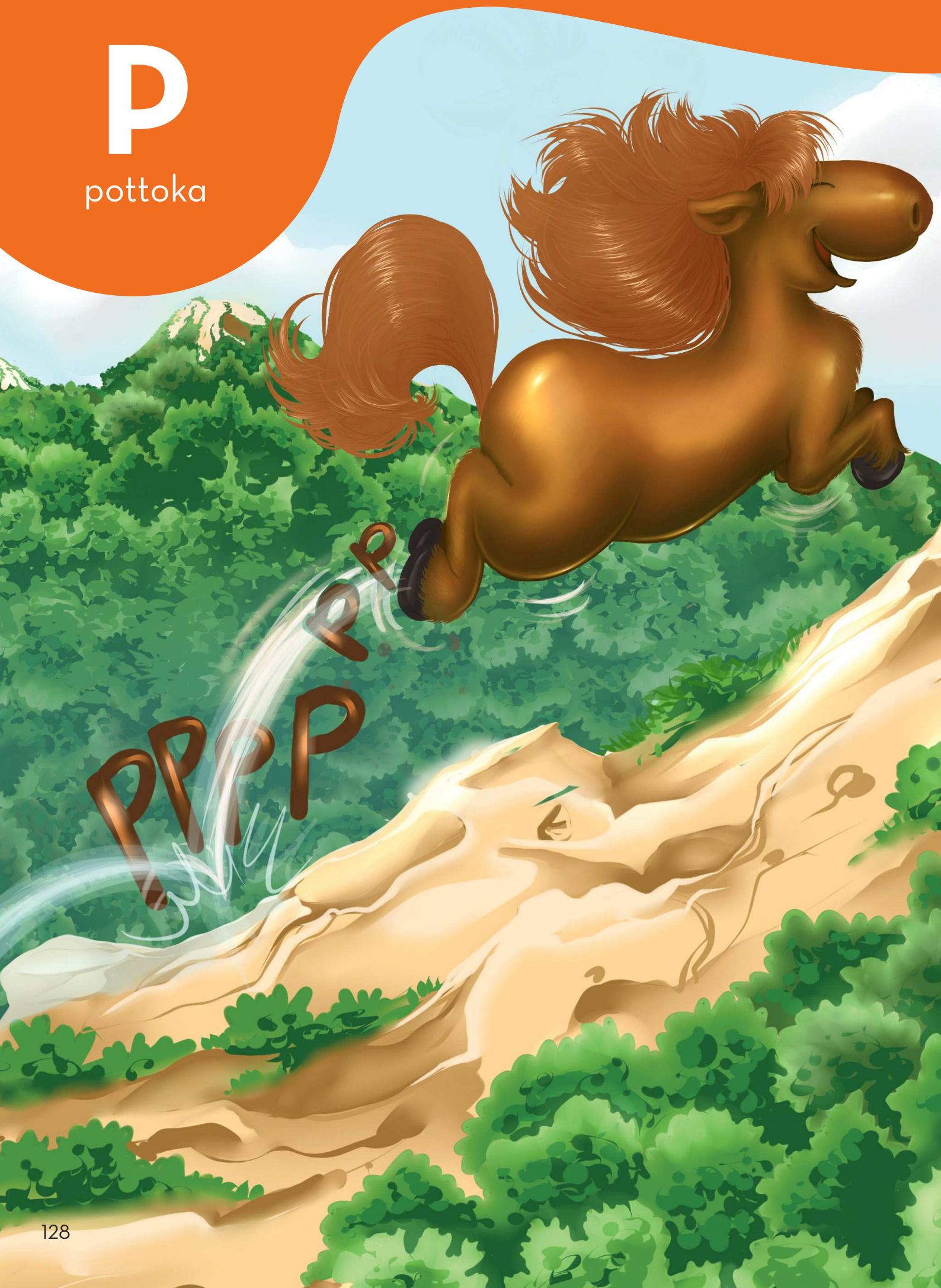

Bedatsearen heltzean bazterrak,
 dirade betatzen lorez
 Bortüetan ere ola saria nola
 beztitzen belarrez
 Artzainak gü goizaldi eder batez
 Gora бүрүз bagoatza plazerez
 Gure ardi saldoak aitzina
 hotsamanez
 Üdakoз dener adio erranez

P

pottoka

11

Tartaro eta basajauna ez dira ohartü giltzotsak desagertü direla.

– Ha, ha, nola tronpatü dütügün! – dio Anak.

– Hobe dizügü berehala ezkapirik, oihanetik kanpo ez zizküzü jarraikiko.

Anak giltzotsen oihala zerratzen dü eta aidatzen dira. Oihana gibel üzten düe eta mendiari bürüz badoatza.

– Soizü, soizü, aztia! Pottokak kurri mendian! Eraits, eraits aztia!»

Anak joiten dü «a, e, i, o, u, ü, oooo» eta **pottoka** giltzotsa horra zaio. Ipuinen kütxa gero eta hüllanago dela üdüri zaio, ez beitaki basihize batek mendiko bidea zaintzen düala...

Entelegatzea

Anak eta aztiak ez düe ber konportamentüa. Zure ustez zer da desbardintarzüna?

Zati hontan non dira Ana eta aztia?

Basihize bat gordatzen da. Zer izaten ahal da? Zer agitzen ahal da?

Zure ustez, ipuinen kütxa laster edirenen ote düeia?

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 110.-111. or.)

Tartaro eta basajauna ez dira ohartü giltzotsak desagertü direla.

– Ha! Ha! nola tronpatü dütügün! dio Anak.

– Hobe dizügü berehala ezkapirik!

Biak aidatzen dira eta mendian pottokak jauzka ikusten dütüe.

Tartaro eta basajauna ez dira ohartü giltzotsak desagertü direla.

– Ha! Ha! nola tronpatü dütügün! dio Anak.

– Hobe dizügü berehala ezkapirik!

Biak aidatzen dira eta mendian pottokak jauzka ikusten dütüe.

Lehen erranaldian zoin dira aipatzen diren giltzotsak?

Pertsonajeak mintzo dira. Üngüra ezazü gorriz Anak erraiten düana eta urdinez aztiak erraiten düana.

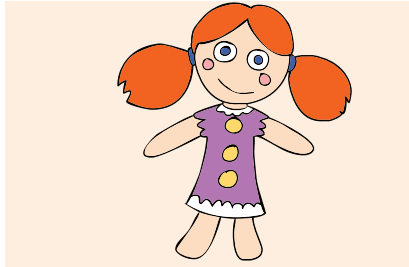
Zerk erakusten dü mintzo direla?

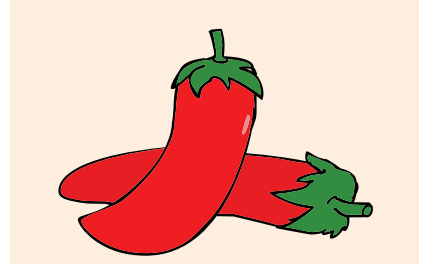
Pottoka giltzotsak lagun dütü.

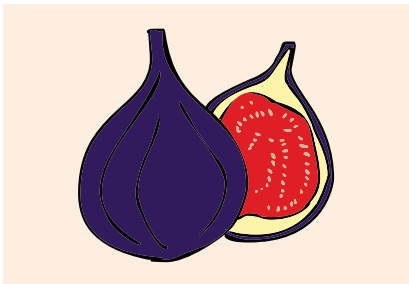
harpea
harpea

panpiña
panpiña

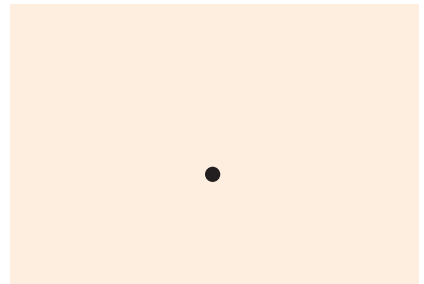
piperra
piperra

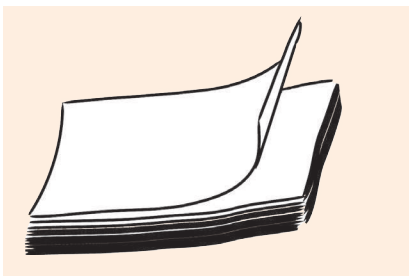
pikoak
pikoak

txapela
txapela

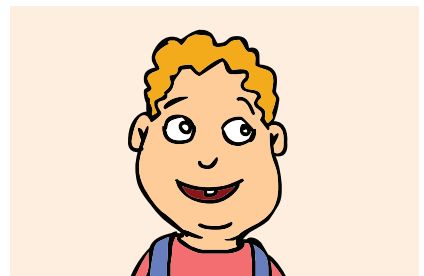
püntüa
püntüa

papera
papera

pailazoak
pailazoak

pottikoa
pottikoa

P p P p
[p]

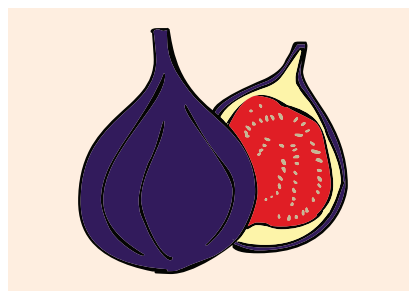
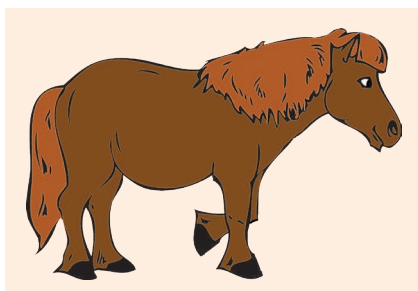
pottoka

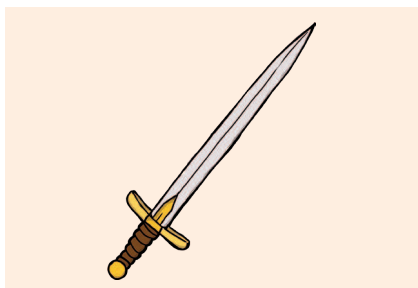
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 112. or.)

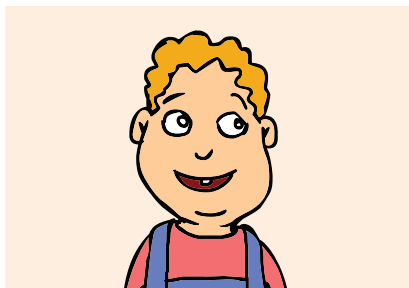
p ezagün da.

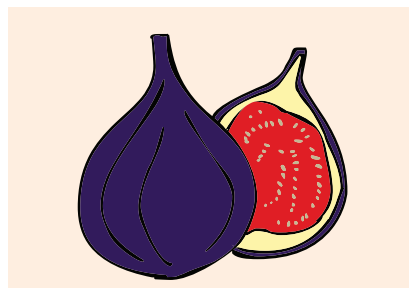
pa silaba ezagün da.

po silaba ezagün da.

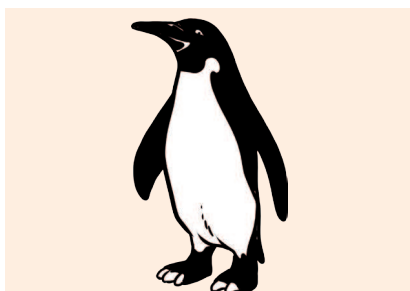
pi silaba ezagün da.

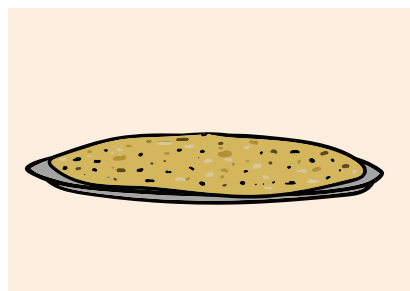
pai silaba ezagün da.

pin silaba ezagün da.

pas silaba ezagün da.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 113. or.)

Silabak irakur itzazü.

p i → pi pikoak

p o → po potta

p a → pa papera

p or → por porrüa

p ar → par partekatü

p in → pin pintseua

p an → pan panpiña

p as → pas pastetxa

p e → pe harpea

p ain → pain apaintü

p ai → pai pailazoak

pü	bü	pai	pe	po	bo	pin
pan	bel	bo	be	pes	ban	pai
ba	pin	bal	pan	bo	pu	bu

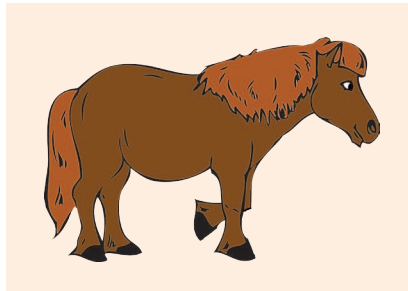

Beha zite eta idatz ezazü.

(Ariketa fitxak: 114. or.)

	pe	

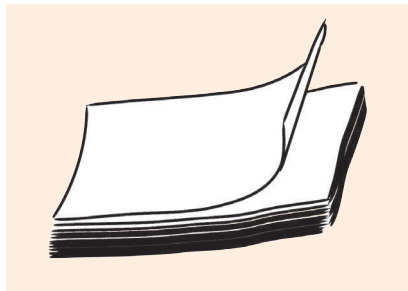
po		

bi		

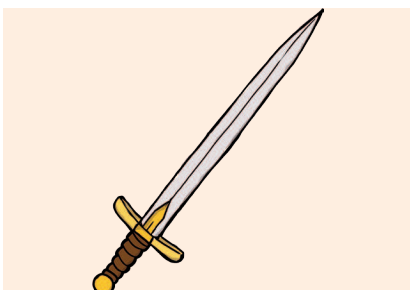
		bis	

pa		

po	po			

	pa	

	be	

	bo			

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 115.-120. or.)

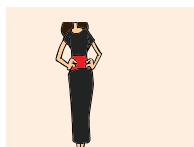
Hitzak irakur itzazü eta doakion marrazkia txerka ezazü.

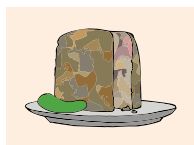
piñuleta
piñuleta

pintseua
pintseua

pianoa
pianoa

ospitalea
ospitalea

pottikoa
pottikoa

patea
patea

espalda
espalda

txapeldüna
txapeldüna

arropa
arropa

piperra
piperra

ebiltan niz
ebiltan niz

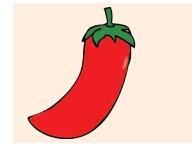
pitxu
pitxu

porriak
porriak

printzesa
printzesa

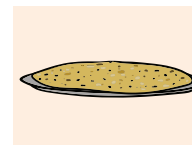
bizarra
bizarra

pastetxa
pastetxa

plaza
plaza

beharria
beharria

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 121. or.)

Erranaldi berriak irakur itzazü.

Ahüntzak eta ahüñeak mendian ebilten dira.

Ahüntzak eta ahüñeak mendian ebilten dira.

Eüskal Herriko mendietan pottoka hanitx bada.

Eüskal Herriko mendietan pottoka hanitx bada.

Tartarok ez dü ahüñea atzaman.

Tartarok ez dü ahüñea atzaman.

Basajauna ez da oihanetik elki nahi, oihana bere etxea beita.

Basajauna ez da oihanetik elki nahi, oihana bere etxea beita.

Testu berria irakur ezazü.

Ipuinen kütxa gero eta hüllanago da. Anak hamabost giltzots bildü dütü eta botzik da.

- Aztia! Laster ipuinen kütخان diren libürüak irakurten ahalko dütüta?

- Bai Ana, bena kasü! Salbaje batek mendiko bidea zaintzen dirzü.

Ipuinen kütxa gero eta hüllanago da.

Anak hamabost giltzots bildü dütü eta botzik da.

- Aztia! Laster ipuinen kütخان diren libürüak irakurten ahalko dütüta?

- Bai Ana, bena kasü! Salbaje batek mendiko bidea zaintzen dizü.

Hizkuntza iker ezazü.

(Ariketa fitxak: 122. or.)

Tartaro eta basajauna ez dira ohartü
giltzotsak desagertü **direla**.

Salbaje bat gordatzen **da**.

Aztiak badaki salbaje bat gordatzen **dela**.

Pottokak libertatea maite **dü**.

Erakasleak erran dü pottokak libertatea maite **düala**.

Ni galanta **niz**.

Ene lagünak erran dü galanta **nizala**.

Zaldi aztiak kantoreak erakatsi deitzo Anari.

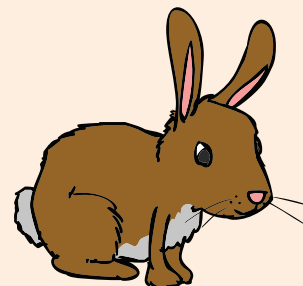
Pin pin txoria

Herrikoia - Duny Pétré-ren bildumatik

Pin pin txoria
Txori papo gorria
Jan jan küinata
Txori saltsa on baita!

Pin, pan, pin,

Marijane Minaberri

Pin pan pin tiroak hil dü lapin
Pin pan pin gaixoak ote dü min?
Pan pin pan Aitañik behar dü jan
Pan pin pan saltsa hona mahainean!

Oi Pello Pello

Herrikoia

Oi Pello Pello, logale nük eta jinen niza ohera?
Irun ezan eta, gero gero gero, irun ezan eta gero gero bai

Oi Pello Pello, irun diat eta jinen niza ohera?
Aztalka ezan eta, gero gero gero, aztalaka ezan eta gero gero bai

Oi Pello Pello, aztalkatu diat eta jinen niza ohera?
Harilka ezan eta gero gero gero, harilka ezan eta, eta gero gero bai

Oi Pello Pello, harilkatu diat eta jinen niza ohera?
Jos ezan eta, gero gero gero, jos ezan eta eta gero gero bai

Oi Pello Pello, josi diat eta, jinen niza ohera?
Argia dün eta, bihar bihar bihar, argia dün eta jinen hiz bihar

S

sügea

12

Jüstoki, mendi tiniala doan bidearen erditan da herensügearen egongia. Herensügea izigarri bortitz da. Bidea trabatzen dü. Norbait ipuinen küttxala hüllantü nahi bada, oihü ikaragarri batekin, odeietalanoko süia urtukitzen dü. Ana lotsaz ikara da. Bat-batetan aztia iharrausirik da, gibel erorten da. Sügarrek hunki düe. Biek ihes egiten düe botxü baten pean gerizatü arte.

– Herensügearen goitzeko, süge ttipiaren lagüngoia galtatü behar dizügü! –dio aztiak– Berroetan gordatzen düzü, eta haren pozuak herensügea ehaiten ahal dizü. «Ü» sonüa jelki ezazü Ana, zalhe! Jinen düzü!

– «a, e, i, o, üüüüüü!» Hor düzü! **Süge** giltzotsa düzü!

Süge ttipiak berehala entelegatü dü. Ziuntaz badoa, herensügearen aztaparra usukitzen dü eta giltzotsen taldean sartzen da. Ber mementoan herensügea, orroa batekin, lürrealat erorten da, hilik.

Entelegatzea

Bi pertsonaje berri agertzen dira: herensügea eta sügea konpara itzazü (zertan dira bardin, zertan desbardin).

Herensügea lotsagarri da. Arbelean, erakaslearen lagüngoarekin, hori erakasten düan hitzak zoin diren idatz itzazü.

Nork dü eho herensügea? Nola?

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 124.-126. or.)

Jüstoki, mendi tiniala doan bidearen erditan da herensügearen egongia. Herensügea izigarri bortitz da. Bidea trabatzen dü. Norbait ipuinen küttxala hüllantü nahi bada, oihü ikaragarri batekin, odeietalanoko süia urtukitzen dü. Ana lotsaz ikara da.

– Herensügearen goitzeko, süge ttipiaren lagüngoia galtatü behar dizügü! –dio aztiak.

Jüstoki, mendi tiniala doan bidearen erditan da herensügearen egongia. Herensügea izigarri bortitz da. Bidea trabatzen dü. Norbait ipuinen küttxala hüllantü nahi bada, oihü ikaragarri batekin, odeietalanoko süia urtukitzen dü. Ana lotsaz ikara da.

– Herensügearen goitzeko, süge ttipiaren lagüngoia galtatü behar dizügü! –dio aztiak.

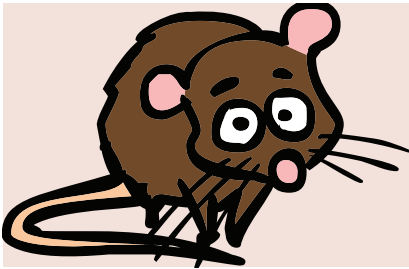
Erranaldiak bereix itzazü.

Ana lotsa dela erakasten düen hitzak üngüra itzazü.

Marra ezazü gain-marrazalez aztiak erraiten düana.

Sügea giltzotsak lagün dütü.

şagüa
sagüa

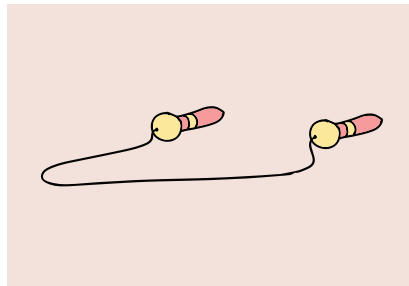
şorgina
sorgina

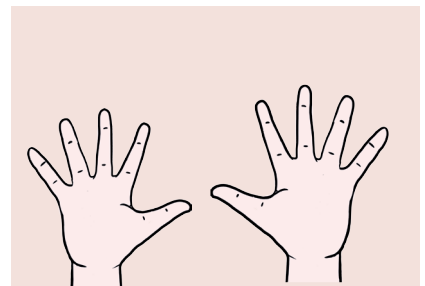
şüia
süia

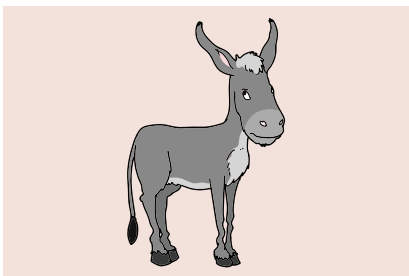
şüdürra
südürra

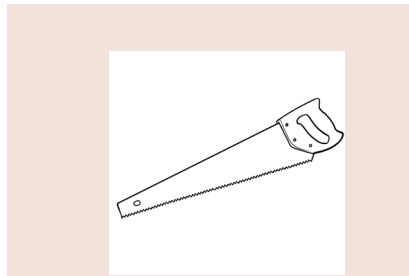
jauzteko şoka
jauzteko soka

şküak
esküak

aştoa
astoa

şega
sega

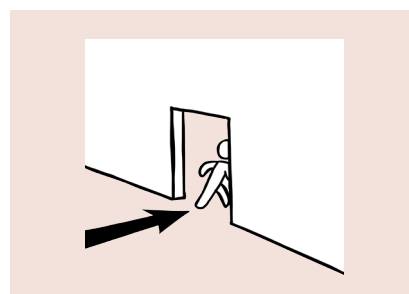
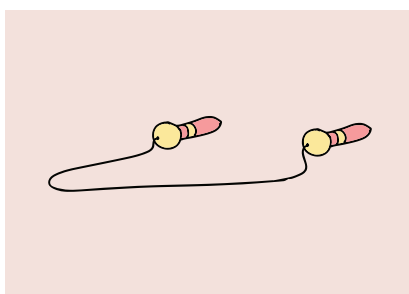
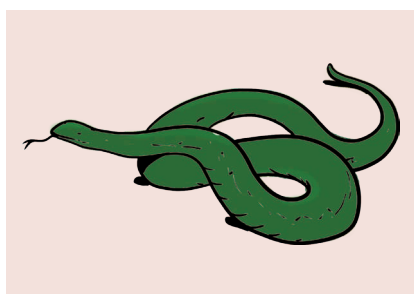
şaskia
saskia

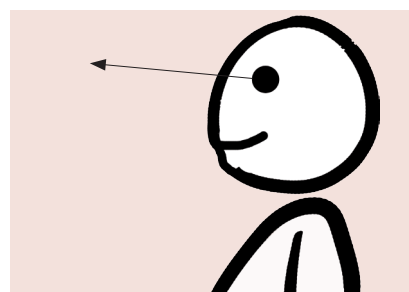
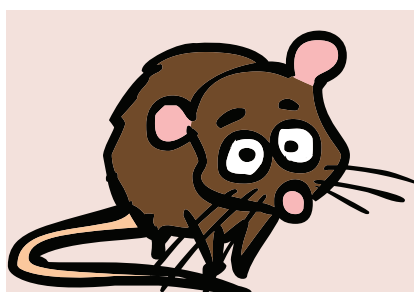
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 127. or.)

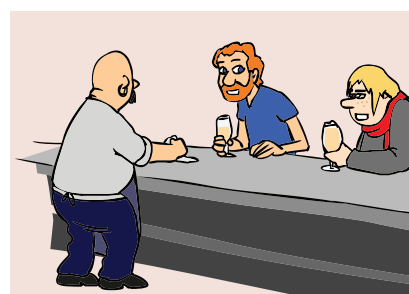
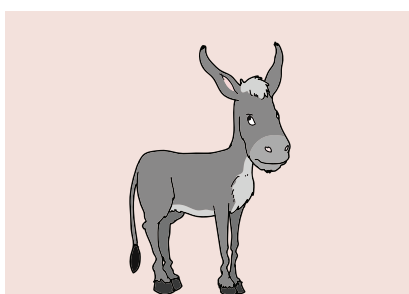
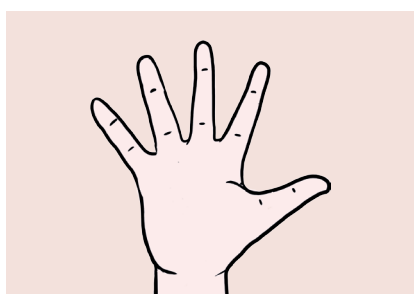
s ezagün da.

sa silaba ezagün da. **sü** silaba ezagün da. **si** silaba ezagün da.

es silaba ezagün da. **as** silaba ezagün da. **os** silaba ezagün da.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 128. or.)

Silabak irakur itzazü.

s ü	→	sü	sügea	
s o	→	so	soka	
s a	→	sa	sagarra	
s or	→	sor	sorgina sortü	
s a	→	sa	sardexka sartü	
s al	→	sal	salda saldü	
s en	→	sen	sendotü senditü	
a s	→	as	astoa	

o s	→	os	ostatüa	
i s	→	is	isla	
e s	→	es	esküa	
u s	→	us	kuskatü	
ü s	→	üs	süs kandera	
s i	→	si	ikusü	
s ai	→	sai	saia	

su	sus	sai	es	so	sen	si
sar	sal	os	se	es	as	as
sa	sas	us	so	su	se	es

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 130. or.)

Silabak lot itzazü hitz baten osotzeko.
Ondotik бүрүан irudika ezazü.

so → sa

sosa

sosa

sa → ko → la

sakola

sakola

sor → bal → da

sorbalda

sorbalda

os → ta → tü → a

ostatüa

ostatüa

sü → ka → rra

sükarra

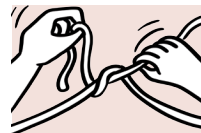
sükarra

es → te → ki

esteki

esteki

us → te → düt

uste düt

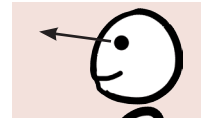
uste düt

i → ku → si

ikusi

ikusi

i → ka → si

ikasi

ikasi

sü → kal → te → a

sükaltea

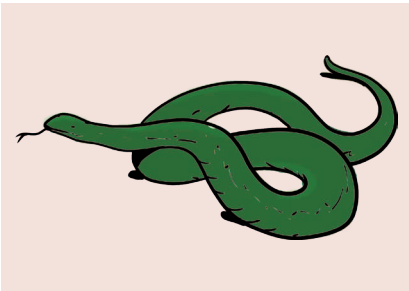
sükaltea

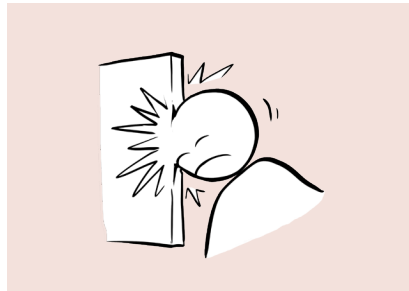

Beha zite eta idatz ezazü.

(Ariketa fitxak: 129. or.)

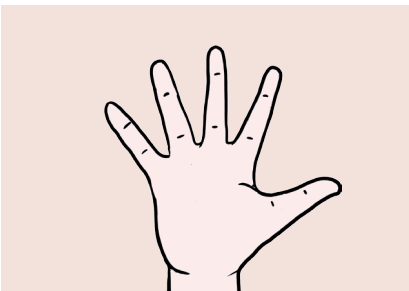
sü		

kuş		

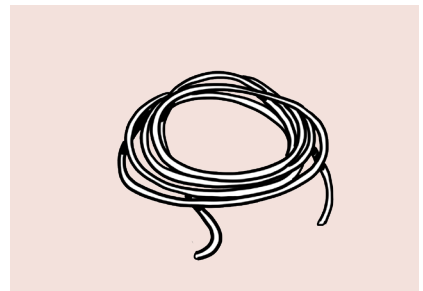
sa		

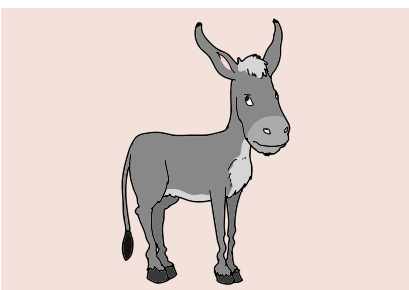
es		

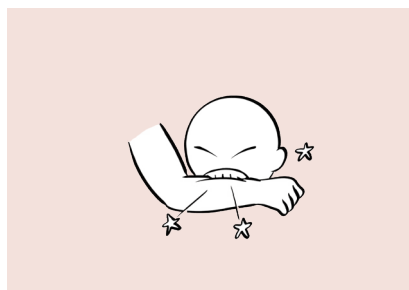
saş		

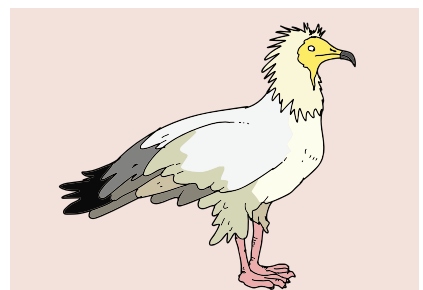
so	

aş		

	su	

sa	

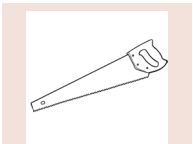
Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 130.-135. or.)

Hitzak irakur itzazü eta bakoitxari doakion marrazkia txerka ezazü.

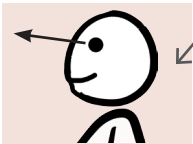
ikusi
ikusi

bortü kaskoa
bortü kaskoa

lasaia
lasaia

usuki
usuki

askaria
askaria

saria
saria

sorbalda
sorbalda

sega
sega

eraisten nüz
eraisten niz

lasterka
lasterka

uste düüt
uste düüt

ikaslea
ikaslea

süiskandera
süiskandera

sagarroia
sagarroia

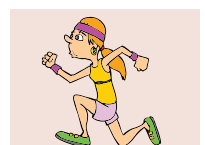
sükarra
sükarra

sartü
sartü

nahasirik
nahasirik

Irakur ezazü.

Erranaldi berriak irakur itzazü.

Sügarrek aztia hunki düe.

Sügarrek aztia hunki düe.

Abna ez da batere lasai.

Ana ez da batere lasai.

Aztiak dio sagarroiak sagarrak maite dütüala.

Aztiak dio sagarroiak sagarrak maite dütüala.

Sügeak herensügearen aztaparra usukitzen dü.

Sügeak herensügearen aztaparra usukitzen dü.

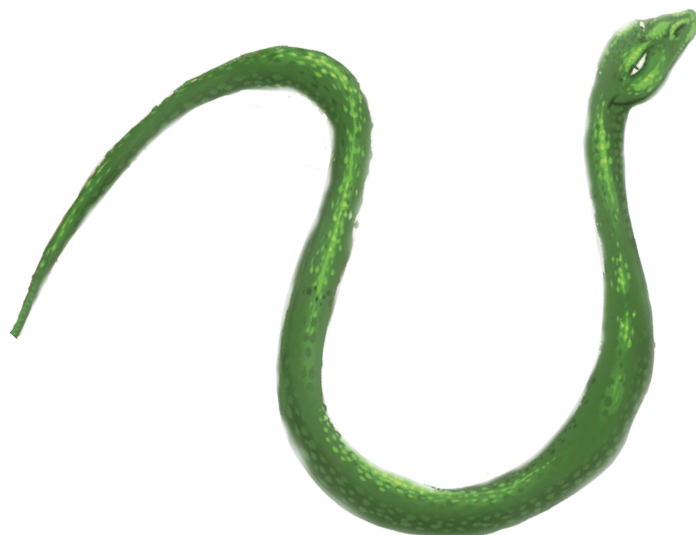
Testu berria irakur ezazü.

Bi lagünak iharrausirik dira. Belarrean etzaten dira,
botxü baten gibelean.

- Ez nüzü gustüan heben! erraiten dü Anak.
- Ez ziteala inkieta, süge ttipia ikusi dit eta
salbatüko gitizü - arrapostü emaiten deio aztiak.

Bi lagünak iharrausirik dira. Belarrean etzaten dira, botxü baten gibelean.

- Ez nüzü gustüan heben! erraiten dü Anak.
- Ez ziteala inkieta, süge ttipia ikusi dit eta
salbatüko gitizü -arrapostü emaiten deio aztiak.

Hizkuntza iker ezazü.

(Ariketa fitxak: 136. or.)

Zerentako?

Herensügearen **goitzeko** sügearen
lagüngo behar dügü.

Gosearen **ttipitzeko**, sagar bat jaten dü.

Sükarraren **apalarazteko**, haurrak erremedioa hartü dü.

Sagüaren **atzamaiteko**, aitagazna zepoan ezarri dü.

lhes **egiteko**, ohoinak lasterkan erauntsi dü.

Sariaren **irabazteko**, kantariak kantore izigarri ederra kantatü dü.

Anak bi kantore ikasi dütü.

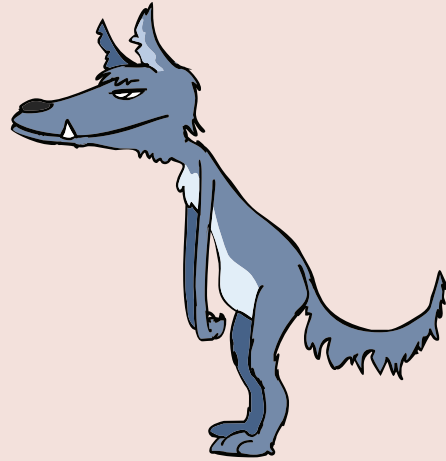
Oihanetik oihü bat ezagün da, ahaide bat üdüri.

Mentüras basajauna kantan ari da **otsoaren** deitzeko!

Bena Ana anple dago, **giltzots güti** ments dü ipuinen
kütxaren zabaltzeko.

Otsoari agrada bildotsa

Otsoari agrada bildotsa
Bildotsa aldiriz lotsa
Erzti marraka hotsa
Eta latz haginena herotsa

Sagü txipi sagü maite

Sagü txipi, sagü maite
Zü xiloala sar zite
Gatüak ikusten bazütü,
Kris kras, kris kras,
Janen zütü.

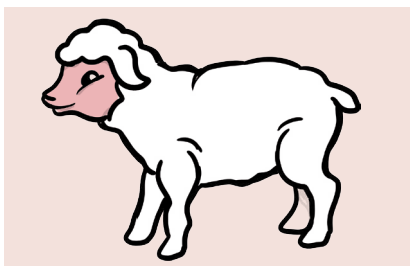
Erran zaharra

Herrikoia

Abse eta pasea
Gose eta etxera

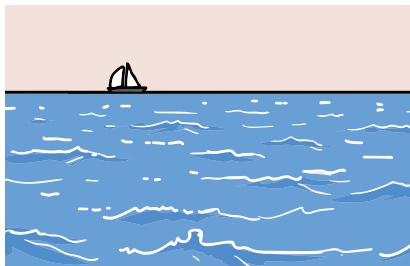

Otsoak lagün hanitx badü.

bildot**tsa**

bildot**tsa**

it**tsa**soa

it**tsa**soa

zoriont**tsü**

zoriont**tsü**

pent**tsa**tü

pent**tsa**tü

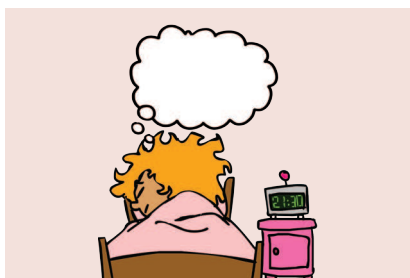
it**tsu**sia

it**tsu**sia

herot**tsa**

herot**tsa**

amet**tsa**

amet**tsa**

G

gatüa

13

Bat-batetan, mendi tini gorenean, ipuinen kütxa agertzen da.

– Ipuinen kütxa hor düzü! –oihü egiten dü Anak, boztürik. Bena zer agitzen da? Gero eta gütiago ikusten dit! Kütxa desagertzen ari düzü!

– Gaüa horra ziküzü, Ana, besterik ez; ekia gordatzen ari düzü eta emeki-emeki ülüntzen dizü. Laster argizagiak argitüko gitizü.

– Zerbait hüllantzen ari ziküzü, lotsa nüzü!

– Gatüak dütüzü, argizagi betean heben biltzen dütüzü, biribilean.

Ez inkieta, adixkide ditizügü! Txülülaz « a » jo ezazü, **gatü** giltzotsa jinen zaizü goxoki!

Gatüa jauzten da eta Anaren lepo üngürüan jarten, goxo-goxoa. Korpitza anplearazten eta berotzen deio.

Entelegatzea

Giltzotsen karta joküa: ordenean ezar, konta, gorda eta bat har, erran zoin den aitzinean eta ondotik, zoin den pertsonaje trabagarria...

Egünko zoin memento da? Nola badakizü?

Ana eta aztiaren sentimentüak ez dira berak. Konta ezazü.

Ürrentzean Ana anpletzen da. Zoin hitzek erakusten düe?

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 138.-139. or.)

– Bena zer agitzen da? Geroago eta gütiago ikusten dit!

Kütxa desagertzen ari düzü!

– Gaüa horra ziküzü, Ana, besterik ez; ekia gordatzen ari düzü eta emeki-emeki ülüntzen dizü. Laster argizagiak argitüko gitizü.

– Zerbait hüllantzen ari ziküzü, lotsa nüzü!

– Gatüak dütüzü, argizagi betean heben biltzen dütüzü, biribilean.

Ez inkieta, adixkide ditizügü! Txülülaz «a» jo ezazü, gatü giltzotsa jinen zaizü goxoki!

Gatüa jauzten da eta Anaren lepo üngürüan jarten, goxo-goxoa.

Korpitza anplearazten eta berotzen deio.

Üngüra ezazü gorriz Anak erraiten düana eta urdinez aztiak erraiten düana. Birazka irakur ezazüe.

Gain-marrazalez marra itzazü harridürazko ikurrak: !.
Zer erakusten düe?

Zure ustez, berehala edirenen düeia ipuinen kütxa?

Zaldi aztiak Anari olerki bat eta kantu bat irakatsi dizkio.

Gatüa sütondoan

Hitzak: René Bedecarratz

Gatüa sütondoan

Ron ron ron m rron m rron

Txinka bat jauzi da

Gatüa ezkapi da

Gatüa arrajin da

Kanpoan beita hotza

Frr frr frr Karrua

Kanpoan karru beltza !

Baga biga

Baga, biga, higa,

laga, boga, sega,

zai, zoi, bele,

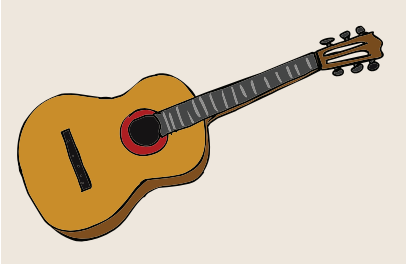
arma, tiro, pun!

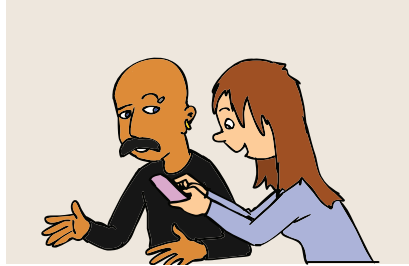

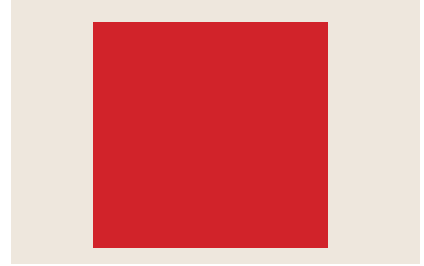
Gatü giltzotsak lagün dütü.

gitarra
gitarra

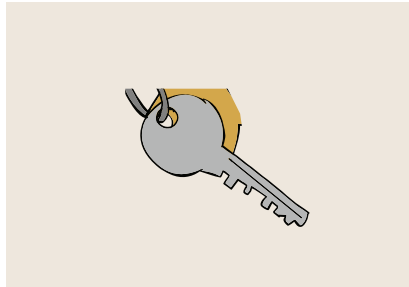
lagünak
lagünak

gorria
gorria

argizagia
argizagia

giltza
giltza

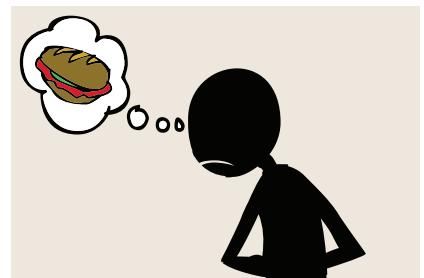
gartzelüa
gartzelüa

ogia
ogia

galdü
galdü

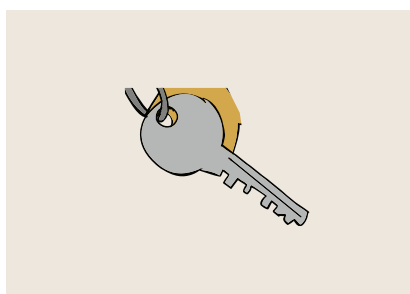
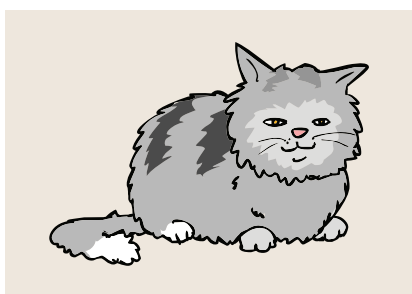
gose nüz
gose nüz

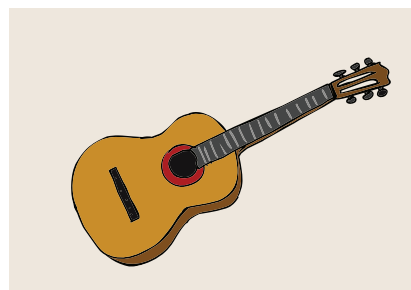
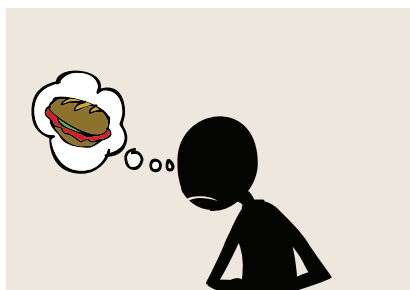
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 140. or.)

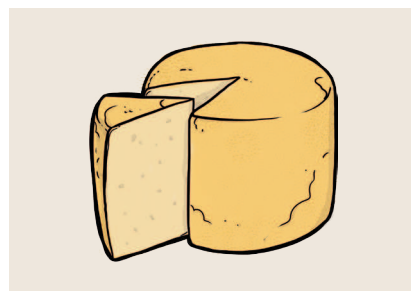
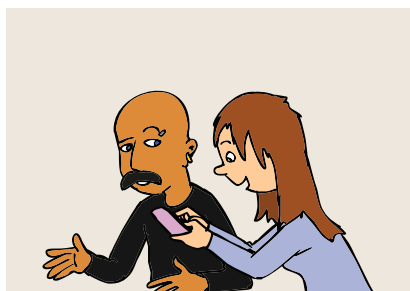
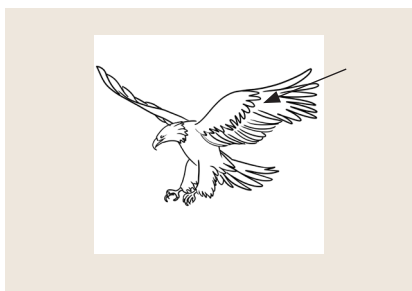
g silaba ezagün da.

ga silaba ezagün da. **go** silaba ezagün da. **gi** silaba ezagün da.

gal silaba ezagün da. **guz** silaba ezagün da. **gas** silaba ezagün da.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 141. or.)

Silabak irakur itzazü.

gi → giltza

go → goxoa

ga → gaixtoa

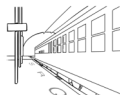
gin → sorgin bat

gaz → gaztelüa

gat → gatülüa

goi → goi goiza

gui → pinguinoa

gel → geltokia

gün → bi lagün

ge → igela

gün → lagünak

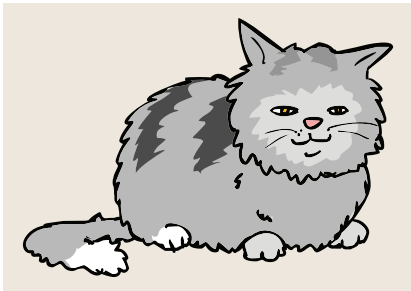
gai → gai goixa

gü	gu	gai	ge	go	go	gin
goi	gel	gon	ge	gai	gan	gai
ga	gin	gal	gan	goi	gui	gü

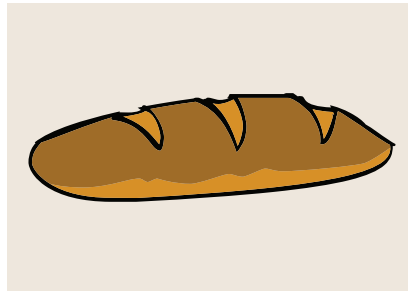

Beha zite eta idatz ezazü.

(Ariketa fitxak: 142. or.)

ga		

	gi	

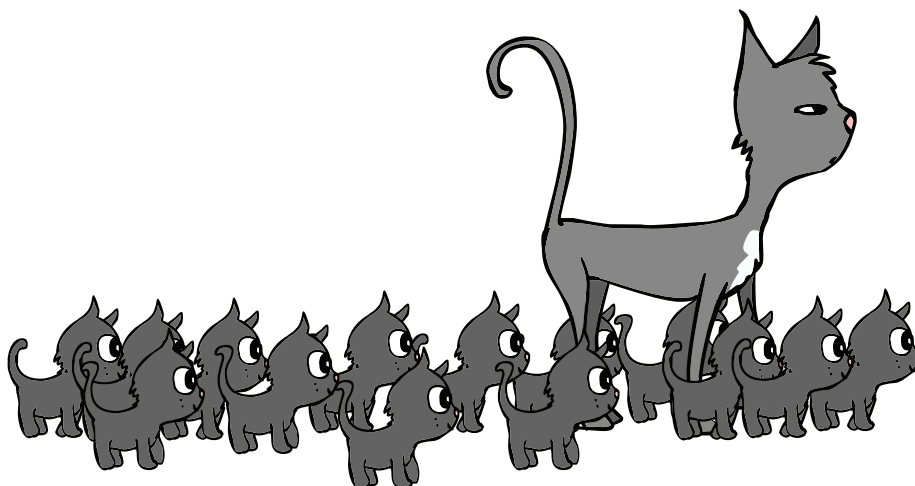
	gü	

	gui		

	ge	

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 143.-148 or.)

gatza

gazna

galtatü

gaixtoa

gainen

gose niz

gela

gibeltü

gererzia

galtzak

gaita

gaintitü

garzteliia

garztea

maitagarri

egarri niz

sügarra

egin dügü

egia da

Erranaldi berriak irakur itzazü.

Argizagia eta ekia ez dira lagün.

Argizagia eta ekia ez dira lagün.

Gaiiaz gatü gürziak argizagiari so baratzen dira.

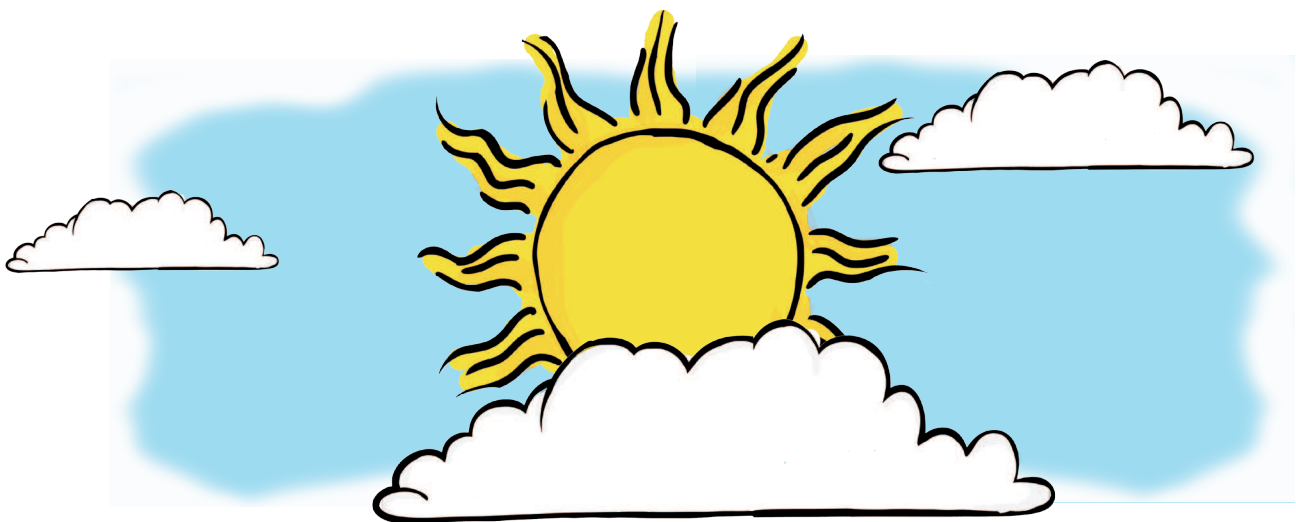
Gaüzaz gatü güziak argizagiari so baratzen dira.

Goiz oroz ekia agertzen zaikü.

Goiz oroz ekia agertzen zaikü.

Aztiak Ana lagüntü gei dü.

Aztiak Ana lagüntü gei dü.

Testu berria irakur ezazü.

Gatüa gure lagüna da. Goxoa da eta gure ondoan
gogo honez egoiten da.

Gaiiaz ontsa ikusten dü, begi zorrotzak beitütü.

Sagüen atzamaitea gustükoa dü.

Gatüa ez da sekülan galtzen; etxenko bidea beti
gogoan dü.

Gatüa gure lagüna da. Goxoa da eta gure ondoan
gogo honez egoiten da.

Gaiiaz ontsa ikusten dü, begi zorrotzak beitütü.

Sagüen atzamaitea gustükoa dü.

Gatüa ez da sekülan galtzen; etxenko bidea beti gogoan dü.

Hizkuntza iker ezazü

(Ariketa fitxak: 149. or.)

Anak hatsarrean **beno** giltzots **haboro** badü.

Gatüa sagüa **beno** handiago da.

Nik zük **beno** libürü **haboro** badüt.

Ene lagünak nik **beno** kanika **haboro** badü.

Egün atzo **beno** ogi **haboro** badüt.

Osaba aita **beno** handiago da.

Ardia behia **beno** ttipiango da.

Altxalilia kükia **beno** arinago da.

JIF

jauzia
alfabeta

14

Aztia eta Ana zinez einherik dira. Gaüaren igaraiteko, hur turrustaren ondoan etzaten dira, lo egin nahian. Hainbeste gora beheraren ondotik, loaldi hon bat merexitürik düe! Bena loak hartzeko püntüan direlarik, bazterrak oso nahasirik üsnatzen dütüe.

- Zer da orano? Entzüten düzü, aztia? galtegiten dü Anak aserik.
- Trankil, Ana! Lamiñak dütüzü. Gaüaz elkitzen dütüzü. Ez dütüzü gaixtoak, bena beti zotükatü behar dizüe: jauz, joan, jin, jo, jan, jeik, jar. Eta kartetan jokatzten dütüzü gaüaz...
- Aztia! Üngüratzen gitizüe!
- Ez diküzüe minik eginen. Jateko zerbait emaiten badeiegü, segür nüzü giltzots bat ütziren deiküela.

Ordüan aztiak begi kliska batez ogi opil ate handi bat agerrarazten dü. Anak haien üngürüan barreatzen dütü, eta arrenküarak arintürik, berehala lokartzen da.

Biharamenean, iratzartzen direlarik, giltzotsen taldean sekülako ezinegona da: gora edo ahapetik elestatzen dira, jauziz ari dira, alkarren pusatzen... zer giro nahasia giltzotsen artean!

- Zer agitzen da?
- Lamiña batek **jauzi** giltzotsa ützi dizü eta bazter güziak iharrausi ditizü. Gaineala, herotsak **alfabeta** giltzotsa erakarri dizü, eta hau taldean sartü nahi düzü. Bena familia ez beita osoala heltürik, deliberatü dizüe orano haidürü egon behar düala.»

Alfabetak taldearen kanpo aldean baratzen da tristeki.

Entelegatzea

Noiz eta non hasten da zati hau?

Zati hontan, Ana orano lotsa dea? Nola da?

Erran zoin hitzek erakasten düan?

Zure ustez nola dira lamiñak? Zer badakizü lamiñetaz?

Lamiñak, ipuinaren beste pertsonajeak bezain lotsagarri direa? Konta ezazü.

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 150.-151. or.)

Lamiñak gaüzaz elki dira. Beti igitzen dira: jauz, joan, jin, jo, jan, jeik, jar. Eta kartetan jokatzan dira gaüzaz... aztiak dio:

– Jateko zerbait emaiten badeiegü, segur nüzü giltzots bat ützi deiküela.

Biharamenean, iratzartzen direnean, giltzotsen taldean bazterrak harro dira: goratik ala ahapetik elestan ari dira, jauzten, algarren pusatzan... zer giro nahasia giltzotsen artean!

– Zer agitzen da?

– Lamiña batek Jauz giltzotsa ützi dizü, eta bazterrak iharrausi ditizü. Audela, herotsak alfabetak giltzotsa erakarri dizü, eta taldean sartü nahi düzü. Bena familia ez beita orano osatürik, deliberatü dizüe orano haidürü egon behar düala.

Alfabetak, taldeak kanpo egoiten da tristeki.

Hirugerren herroka gain-marrazalez igaran ezazü. Nor mintzo da?

Laugerren herrokako lehen hitza üngüra ezazü. Zer erran nahi dü?

Zentako giro nahasia da giltzotsen artean? Zer agitü da?

Azken zatian, gain-marrazalez igaran itzazü hitz horiek: gaineala – bena – orano. Zure irakaslearen lagüntzarekin erranaldiak asma itzazü hitz horiekin.

Zaldi aztiak istoria bat kontatü deio Anari.

Johañe eta Juana

Johañe eta Juana onddoka joan dira.
 Juanak iranja koloreko onddo bat bildü dü, eta
 orai Johañe bekats da. Bena Johañek ere onddo
 ederrak ediren dütü.

Biak etxerat jauzterz sartü dira, eta aitetamekin
 jan dütüe.

Jeiki jeiki,

Herrikoia

Jeiki jeiki etxekoak

Argia da zabala,

Itsasotik mintzatzen da

zilarrezko tronpeta

Bai eta ere ikaratzen

Holandresen ibarra

Furra-furra

Xabier Amuriza - Natxo de Felipe

Furra-furra fandangoa,

hortxe duzu fandangoa

gure gustukoa.

Jin jan joan

IKAS XIBEROA

Jin jan joan

Jarri baiko joan

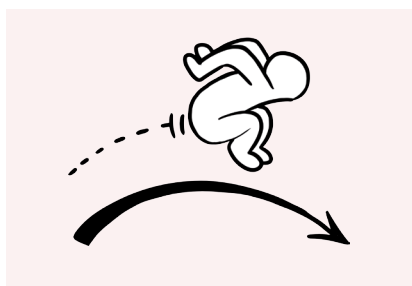
Joimo, Erramun

Jeik eta arrajoan.

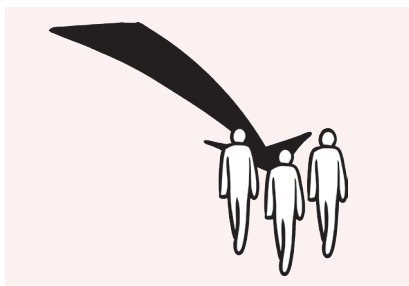

Jauzi giltzotsak lagün dütü.

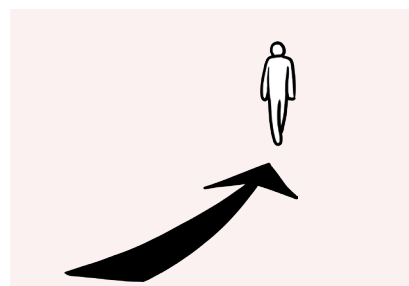
jauzi da

jauzi da

jin dira

jin dira

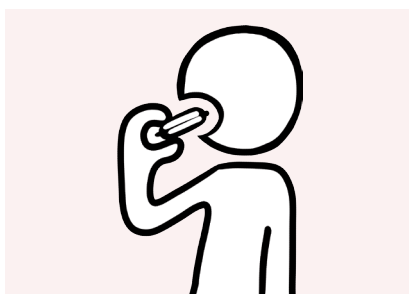
joan da

joan da

algar joiten düe

algar joiten düe

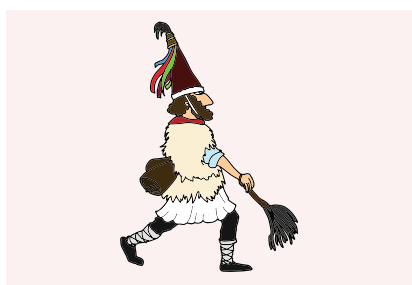
jaten dü

jaten dü

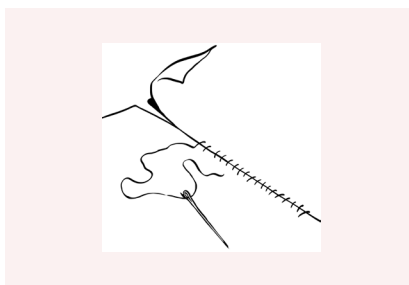
jauntsiak

jauntsiak

joaldüna

joaldüna

josi

josi

jartzen da

jartzen da

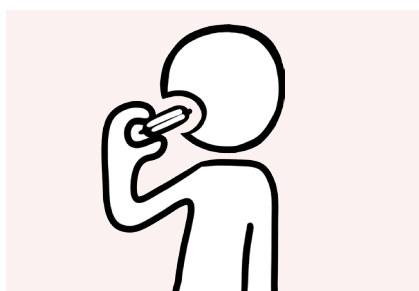
Beha zite.

(Ariketa fitxak: 152 or.)

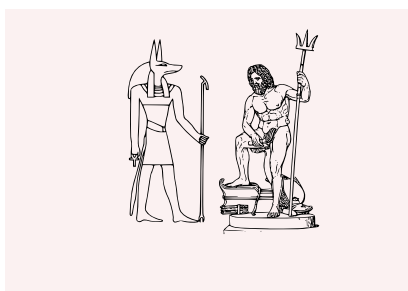
j silaba ezagün da.

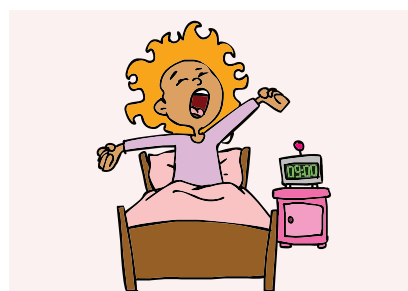
ja silaba ezagün da.

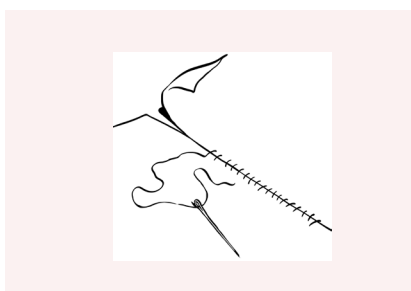
ji silaba ezagün da.

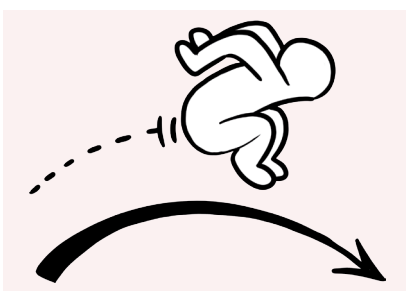
jai silaba ezagün da.

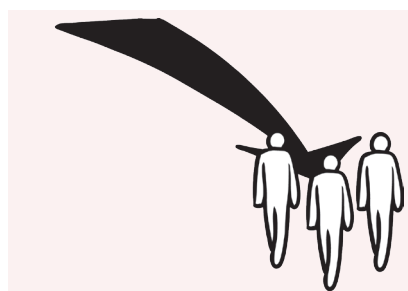
jos silaba ezagün da.

jau silaba ezagün da.

jin silaba ezagün da.

Irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 153.-158 or.)

Silabak irakur itzazü.

j | in → jin jin dira

j | o → jo joan dira

j | a → ja jaten

j | ai → jai jaiki

j | os → jos josi

j | au → jau jauzia

j | in → jin jinkoak

Hitz berriak irakur itzazü.

jarri

joan da

jakin

jauzi

joaiten da

jin da

jo

joiten

jiten da

jaun-andereak

joaldünak

Juana

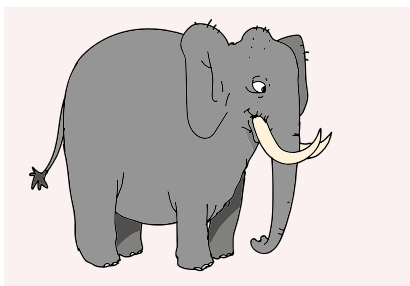
jauntsiak

josi

Johañe

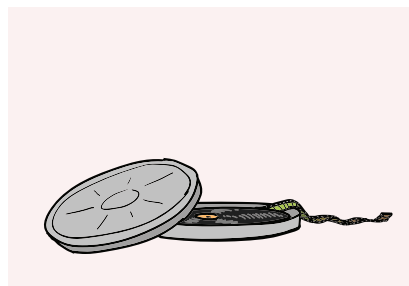
Alfabeta giltzotsak lagün dütü.

elefanta
elefanta

farmazia
farmazia

filma
filma

fite
fite

futbola
futbola

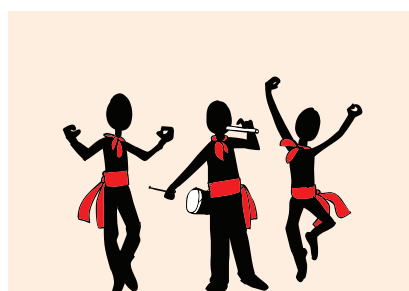
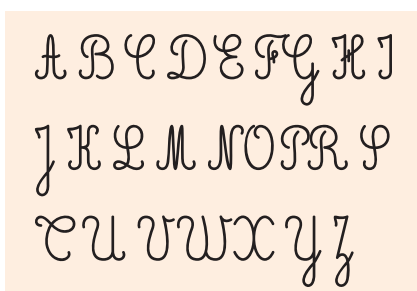
fandangoa
fandangoa

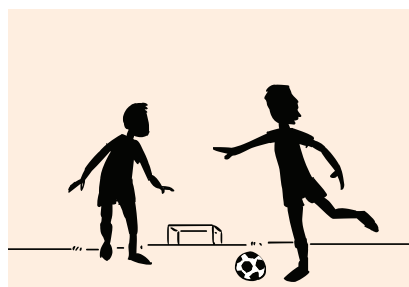
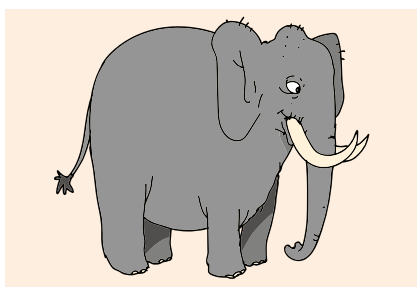
Beha zite.

f ezagün da.

fan silaba ezagün da. **fi** silaba ezagün da.

fut silaba ezagün da.

Irakur ezazü.

Silabak irakur itzazü.

f | ar

far farmazia

f | or

for formak

f | a

fa fama

f | il

fil filma

f | i

fi fite

f | ut

fut futbola

f | an

fan fandangoa

Erranaldi berriak irakur itzazü.

Alfabeta giltzotsen zaküala jauzi nahi da.

Lamiña ttipiek ogi puska franko jaten düe.

Joaldüen jauntsiak ederrak dira.

Johañe ene txerkara jin da, filmaren ikustera joaiteko.

Juana farmaziala joan da.

Testu berria irakur ezazü.

Herriko bestetan joaldünak goizan horra dira.

Jauzi txipi elibaten egitez ebilten dira, zintzarrien harroaraztez.

Jauntsi ederrak dütüe.

Arrestiritan, joküetan ari gira.

Ondotik, fandango primaka igaraiten da.

Gaüan pastetxak jaten dütügü.

Hizkuntza iker ezazü.

(Ariketa fitxak: 159. or.)

Goiz hontan igerixkagiala joan niz.

Egün oroz, goizanko zortzietan ikastolala joaiten niz.

Egüerditan JohaÑek onddoak jan dütü.

Egün oroz JohaÑek früta bat jaten dü.

Negüan jauntsi beroak jaunsten dütügü.

Goiz hontan berokia jauntsi düt.

Txintxak jo dü eta sartzen gira.

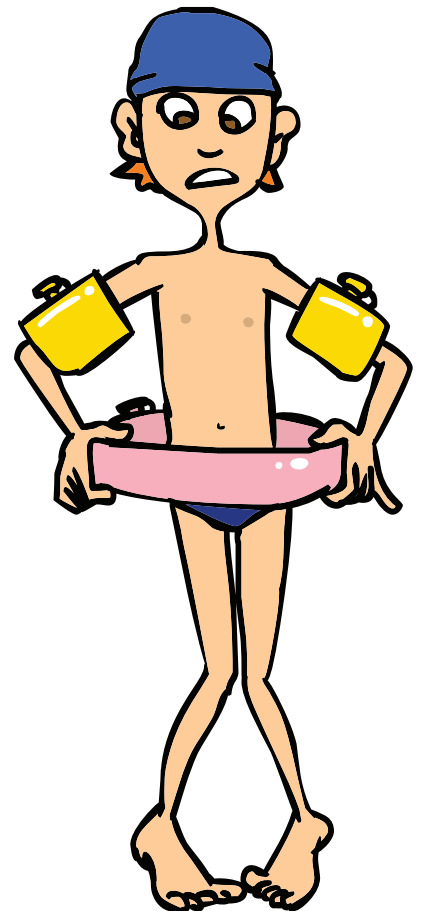
Arrestiriko bietan txintxak joiten dü.

Gaur filma ederra ikusi düt.

Igantez marrazki bizidüner so egiten deiet.

Düala güti ene ikustera jin zitzait.

Aste oroz jüdoala joaiteko, ene txerkara horra zitzait.

ÑIH

panpiña
hegoa

15

Argi txirrintan, ekiak bere lehen arraiak lüzatzen dütü mendi tiniala. Ipuinen kützak dirdiratzten dü. Seküla beno ederrago eta hüllanago da. Aztiak eta Anak begistatzen düe isilka, azken patarraren igaitera abiatü aitzin. Beren hatüen biltzen hasten dira, eta zer ikusten düe? **Panpiña** bat! Lamiñek ützi panpiña bat. Zer galantak diren lamiñak! Anak esküetan hartzen düalarik, panpiñak begia kliskatzen dü eta giltzotsen taldean sartzen da.

Ordüan, Ana aztiaren bizkarreala igaiten da, eta biak aidatzen dira azken bidajearen egitera.

Anak ipuinen kütxa begipean etxekitzen dü. Bizkarrean düan oihalean bildü dütü bere giltzots güziak: alfabeta ahal düan bezala oihalaria lotzen zaio. Ez da erori nahi!

Aztia, hegal xaflaz ari da igaiteko, bena bizkarrean düan zamarengatik oso nekez ari da. Behar ere ordüan berean, aize **hegoa** bat senditzen dü bere hegalean aldepetik buhatzen. Aizeak lagüntürik, mendi tinitik hüllantzen ari dira.

Ipuinen kütxaren aitzinean pausatzen dira. Ana eijerki eraisten da. Oihala zabaltzen dü, eta txülülaz hasten delarik, giltzots güziak herrokan abiatzen dira ipuinen kütxari бүрүз.

Bat sartzen da kütxaren giltz arrapoan, eta beste bat, eta orano beste bat, eta bederazka oro badoatza barnerat. Ordüan, kütxa zabaltzen hasten da; aide misterios batek txülüla eta aztia hürrüpatzen dütü. Alfabetak, oso botzik, jauzten da kütxaren barnerat.

- Izan ontsa, Ana!! Ipuin libürüak adixkide dütüzü orai!! –dio aztiak goxoki.
- Eskermila, aztia! Orai irakurten badakit...

Bena zer da kütxa ttipi hori?

Entelegatzea

Irakurri beno lehen: kütxa hor da bena Anak Panpiña eta aize hegoa giltzotsak bildü behar dütü, orano. Asma ezazü ürrentzea.

Aztia eta Txülüla ere kütxan sartzen dira. Zentako?

Ordüan, irakurten ikasi düzü zük ere, eta ipuinen irakurteko gei zira?

Testua irakur ezazü.

(Ariketa fitxak: 160.-162. or.)

Argi txirrintan, ekiak bere lehen arraiak lüzatzen dütü mendi tiniala.
Ipuinen küttxak dirdiratzten dü. Seküla beno ederrago eta hüllanago da.

Aztiak eta Anak begistatzen düe isilka, azken patarraren igaitera
abiatü aitzin. Beren hatüen biltzen hasten dira, eta zer ikusten
düe? Panpiña bat! Lamiñek ützi panpiña bat. Zer galantak diren
lamiñak! Anak esküetan hartzen düalarik, panpiñak begia
kliskatzen dü eta giltzotsen taldean sartzen da.

Ordüan, Ana aztiaren bizkarrealala igaiten da, eta biak aidatzen
dira azken bidajearen egitera. Aztia, hegal xaflaz ari da igaiteko,
bena bizkarrean düan zamarengatik oso nekez ari da.

Behar ere ordüan berean, aize hegoa bat senditzen dü bere
hegalen aldepetik buhatzen. Aizeak lagüntürik, mendi tinitik
hüllantzen ari dira.

Ipuinen küttxaren aitzinean pausatzen dira.

Noiz agitzen da? Horren erakusle den hitza üngüra ezazü.

Zati hontan lau paragrafo dira. Üngüra itzazü, eta zure hitzetan
konta paragrafo bakoitxean agitzen dena.

Zaldi aztiak kantoreak erakatsi deitzo Anari.

Buba ñiña

Herrikoia

Buba ñiña
Ñiñatto bubatto
Haurra dela ttipitto

Ttipiñiñi

Erhien joküa: Herrikoia

Ttipiñiñi
Jaun kosi
Jan Pantzar
Lekatupi
Matapedui

Lo hadi aingürüa

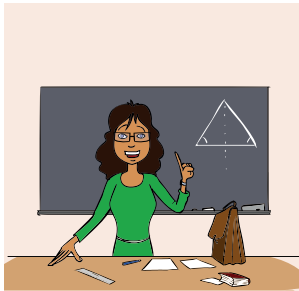
Etzahun IRURI

Lo hadi aingürüa, amaren altzoan
Hire erri eijerra botz ezpain xokoan
Axolpean gütük bena, nik tristüra gogoan
Aro gaitza dük kanpoan, ta aita itsasoan

Behazak aize beltza, mehatxükaz ari,
Zer gaüaldi lüzea, zoinen etsigarri
Harritürik, ikara niz, lotürik kürütxeari
Otoitzez jinkoari, egin dezan argi

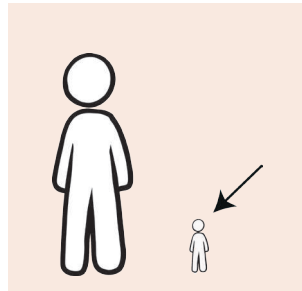

Panpiña giltzotsak lagün dütü.

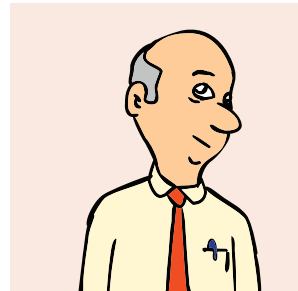
andereñoa

andereñoa

ñeñea

ñeñea

Johañe

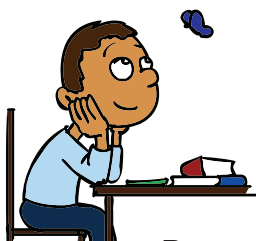
Johañe

amañi

amañi

Ene lagünek piñuleta maite düe!

Beñat

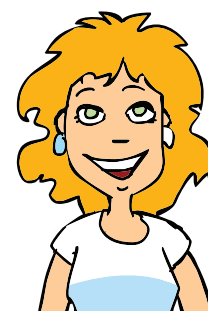
Eñaut

Aña

Iñaki

Eta erakasleak ere!

Aize hegoa giltzotsak lagün dütü.

(Ariketa fitxak: 163.-165. or.)

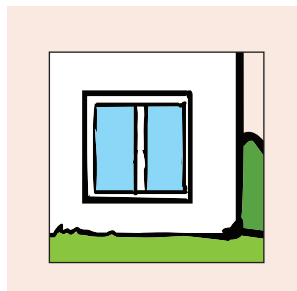
herria

herria

haurra

haurra

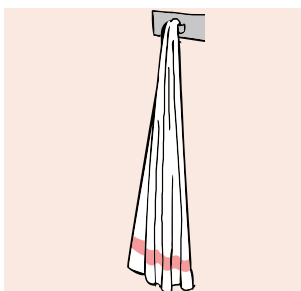
leioa

leioa

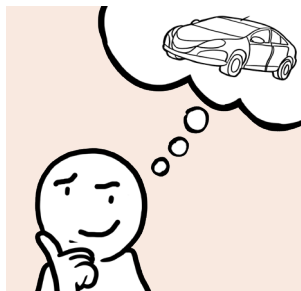
hortzak

hortzak

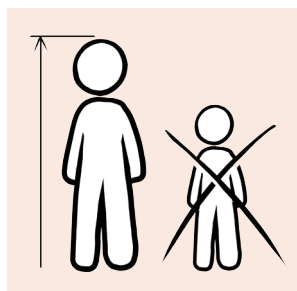
oihala

oihala

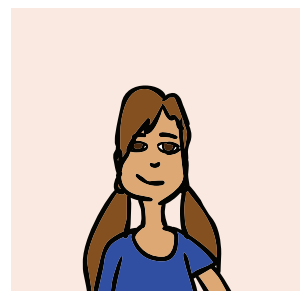
nahi düt

nahi düt

handia

handia

neska hori

neska hori

hiru

hiru

hamar

hamar

hoge

hoge

ehün

ehün

Zonbait aldiz, H ez da ikusten bena entzüten eta erraiten da:

- Borta, bortha
- Apoa, apha
- Ikusi, ikhusi
- Apal, apha
- Arteria, artheria
- Sartü, sarthü
- Elestatü, elhestatü
- Elki, elkhi
- Karrika, kharrika

Irakur ezazü.

Erranaldi berriak irakur itzazü.

Johañe potiko handi bat da. Hamar urte dü.

Ene gelan hogeia haur bada.

Ene herrian ehünka etxe bada.

Andereñoa Aña deitzen da.

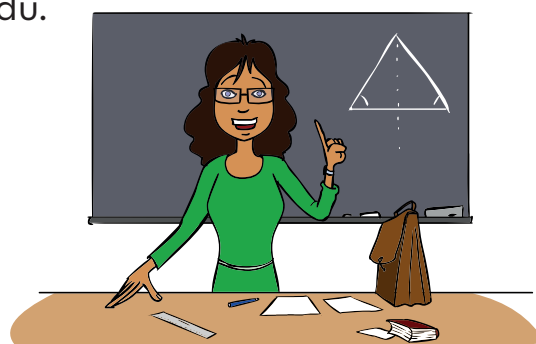
Aita horra da ene txerkara.

Iñakik hortza elki nahi dü, hari batekin tiratzez.

Oihanean hiru lehu bada.

Lanean hasi behar dü.

Gizon hori ene osaba da.

Hizkuntza iker ezazü.

(Ariketa fitxak: 166. or.)

Norengatik?

Zerengatik?

Aztia, pezüarengatik nekez aidatzen da.

Hortzetako minarengatik ez düt jaten ahal.

Ebiarengatik ez niz elkitzen ahal.

Sükarrarengatikbürüko minarekin niz.

Johañerengatik xokoalat joaiten niz.

Añarengatik berantean niz.

z – giltzotsa

10. or.: zaldia - izurdea - zezena
zaldia - gizona - izurdea

12. or.: zaldia - zezena - izarra

x – giltzotsa

18. or.: axuria - axeria - axaita - xabua
kexü - ogi-xerra

19. or.: axaita - axeria - ogi-xerra

k – giltzotsa

35. or.: kükia - kanikak - kopa - lasterka
kahaka - azoka - potikoa - irakurri
karakoila - trakturra - notak

37. or.: esküa - potikoa - oskiak

n – giltzotsa

47. or.: lekaxinak - negüa - ehün - joan da
oihana - tenorea - kanikak - esküan
mendia - pintseua

50. or.: zezena - negüa - ehün

l – giltzotsa

60. or.: lilia - eskola - erlea - ola - labea
lohia - librüa - altxorra - elürra
ebili

62. or.: lilia - eskola - ebili

m – giltzotsa

73. or.: mertxika - tximinea - lüma - mihia - moskoa
ama - mahatsa - tximinoa - mehea - mündüa

75. or.: mahaina - mihia - komitatea - mintzatü - mainüa
moztü

t – giltzotsa

87. or.: tomatea - teka - autoa - tinta
apotorroa - autoa - aita - botak - tinta - artegia

89. or.: tomatea - artegia - haixtürrak - kaniketan
tabala - aterbea

r – giltzotsa

102. or.: askaria - erori - kaidera - karakoila - haria
bero

103. or.: arraina - herria - ürzoa - sorgina
arraina - oilarra - herrokan - errota
arkatza - marranta - hortzak - sorgina
berdea - aterbea - zirka

104. or.: hartza - erori - zirka
oilarra - herrokan -bürüa

d/b - giltzotsak

115. or.: ardia - dadoa - deitzen dü - ederra
odola - dominoak - üda - edaria
krokodiloa - lodia - odeiak

117. or.: üda - diktaketa - izurdea - krokodiloa
dadoa - deitü - edan - ardia - erditan

119. or.: behia - telebista - büztana - laboraria
banana - basajauna - botza - botak
telebista - begiak - arbela

121. or.: behia - bizkarra - botak
büztana - laboraria - ebilten da
bürüa - telebista - bandera

p - giltzotsa

132. or.: pottoka - txapela - pikoak - ezpata
pottikoa - pikoak - pailazoa - pinguinoa
pastetxa

134. or.: txapela - pottoka - bihotza - telebista
papera - hipopotamoa - ezpata
labea - laboraria

s - giltzotsa

144. or.: sügea - soka - sartü - sagüa - süia - ikusi
esküa - astoa - ostatüa

147. or.: sügea - kuskatü - sagüa - esküa - saskia
soka - astoa - usuki - saia

g - giltzotsa

159. or.: gatüa - giltzak - argizagia - sagarroia gose niz
gitarra - hegalak - lagünak - gazna

161. or.: gatüa - ogia - lagünak pinguinoa - igela

j eta f - giltzotsak

171. or.: jarri da - alkar joiten düe - joaldüna - jaten dü
jinkoak - jeiki da - josi - jauzi da - joan dira

174. or.: alfabetak - familia - fandangoa
elefanta - fite - futbola

**Argitaletxeak eskerrak bihurtzen dizkie material hau probatu duten Odile Lacroix eta Lucile Darrigrand irakasleei,
bai eta mitologia sailean aholkuak ekarri dituen Anuntxi Arana antropologoari.**

Zuzenketak eta gainbegirada: Ikaseko langileak eta Xarles Bidegain euskaltzaina

Maketazioa: Pascaline Minella

Argitalpena: Unai Zubeldia

Argitalpen arduraduna: Aines Dufau

Legezko arduraduna: Maite Erdozaintzi-Etxart